

Nicolae (Nicholas) Dima în dialog cu Dana Oprîță

LA CUMPĂNA MILENIILOR
(ÎNTRU UN TRECUȚ PIERDUT, UN PREZENT SEISMIC
ȘI UN VIITOR INCERT)

DESTINE LITERARE
Publishing House

Nicolae (Nicholas) Dima
în dialog cu Dana Oprită

LA CUMPĂNA MILENIILOR

**(ÎNTRU UN TRECUT PIERDUT,
UN PREZENT SEISMIC
ȘI UN VIITOR INCERT)**

DESTINE LITERARE
Publishing House

Editor: Alexandru Cetățeanu
Cover design: Valentin Florin Luca
Desktop publishing: Valentin Florin Luca

**AT THE BALANCE OF THE MILLENNIA
(BETWEEN A LOST PAST, A SEISMIC PRESENT AND AN
UNCERTAIN FUTURE)**

ISBN/ISMN Published Heritage Branch

Library and Archives Canada / Government of Canada

ISBN 978-1-7382576-2-1 DESTINE LIERARE

Mărturisire la „Cumpăna Mileniilor”:

*Dedic această mărturie eroilor pe care
i-am întăbuț în închisori și memoriei lor.*

*Mă voi rîndăbui curînd cu ei și
vreau să-i întămpin cu fruntea sus.*

Nicolae (Nicholas) Dima • Aprilie • 2024

Declinare a răspunderii

În următorul interviu, nu există nicio intenție de a ataca sau de a defăima vreo rasă, grup etnic, naționalitate sau persoane. Părerile și opțiunile exprimate sunt doar cele ale interviuatului, bazate pe interacțiunile și experiențele sale personale. Nu există nicio intenție de a submina, de a converti sau de a convinge cititorii să urmeze aceste opinii.

Despre vremuri, despre oameni

Prin anii '80, cu mare precauție, ascultam uneori programele de la Vocea Americii. Sunt sigură că l-am auzit acolo vorbind pe Nicolae Dima. Cum să îmi închipui că, pe același Nicolae Dima, aveam să îl cunosc peste timp? Cum puteam să îmi imaginez că voi ajunge să trăiesc eu însămi în acea țară de unde el ne vorbea? Oricât de aberant ar suna, pandemia 2020 (prefer să o numesc așa, după anul pe care l-a înnegrit în calendare) a avut și părțile ei bune: a fost momentul prielnic de a-ți face ordine printre prieteni, printre priorități; dar, mai ales, a adus și pentru noi, restul lumii, incredibilul ZOOM. Eram redactor-șef al unei reviste internaționale de cultură și, la întâlnirile zoomiste am putut să văd și fața acelei voci ascultate cu ani în urmă la radio. Respectabilă persoană, interesantă prin ce vorbea și ce scria în eseurile trimise spre publicare. Însă totul s-a schimbat în percepția mea, atunci când l-am auzit mărturisind câteva „întâmplări” prin care a trecut, fiind la VOA: afirmațiile despre o perioadă din istoria României moderne, verificabile de altfel, care au stâmbit conducerea postului. Însă ca întotdeauna, cum aveam să aflui mai târziu, nu a renegat, nu și-a retras afirmațiile făcute așa cum i s-a cerut, suportând consecințele. Sunt din ce în ce mai rare exemplele de oameni care își păstrează integritatea morală în orice situație cu care îi confruntă viața. Prin umare, am început să

fiu mai atentă la acest personaj care, de fiecare dată, ridică nivelul dezbaterilor la care participă.

Am aflat că, la 87 de ani pe care îi poartă tare bine pe umeri, dincolo de problemele generale ale istoriei trecute și prezente, mai sunt două teme, de importanță capitală pentru români, cum explică domnia-sa, teme care l-au preocupat toată viața, despre care ar vrea să vorbească și le-a păstrat pentru ultimul cuvânt. *Sunt ultimele subiecte la care mă gândesc și doresc să le aștern pe hârtie, pentru că, de acum înainte, trebuie să mă grăbesc...*, spune dânsul, dar mă asigură că, de fapt nu îl grăbește nimic.

Și mi-am adus aminte de interviurile, ultimele în cazul lor, pe care le-am făcut pentru arhiva TV cu endocrinologul Ștefan Milcu (94 de ani) și scriitorul Gellu Naum (86). Experiențe fabuloase pentru mine, afirmații de ținut minte, teme de gândire pentru noi, ceilalți, de tipul „La sfârșitul vieții am înțeles un singur lucru: știu că nu știu”, cum îmi mărturisea acad. Șt. Milcu. Prin urmare, avem de învățat de la astfel de oameni și ar fi bine să îi ascultăm.

După ce am citit mai multe cărți semnate Nicolae Dima și interviuri, dar și ascultându-l, m-am gândit la un interviu-dialog, în care am putea dezbate câteva probleme care mă preocupă nu doar pe mine și poate va dori să vorbească și despre acele două subiecte neabordate până acum. Așa s-a născut acest altfel de carte. L-am asigurat pe interlocutorul meu că are toată libertatea de a spune ceea ce vrea să rămână pentru a defini complet personalitatea, viața domniei sale.

Am structurat un plan de desfășurare, o serie de întrebări și teme noi de dezbătut. A adăugat câteva, cu care m-a provocat, ceea ce mi-a spus că am făcut, la rândul meu. Exact ceea ce un dialog presupune... Cartea este o cronică a celor mai însemnate întâmplări, începând cu a doua jumătate a secolului trecut până în prezent, în care amândoi ne-am străduit să menționăm cât mai exact, fără părtinire, evenimente din țară și din lume.

Intenția mea a fost de asemenea ca în urma acestui dialog să se contureze personalitatea celui ce poartă numele Nicolae Dima, pentru ca, la finalul lecturii, să cunoașteți un om al cărui destin l-a ajutat să-și construiască un caracter puternic, de mare trebuință pentru a trece prin toate încercările, nu ușoare, ale existenței sale. O viață pe care puțini, probabil, s-ar fi încumetat să o trăiască, din care nu au lipsit oportunitățile, piedicile, realizările, suferința, aventura, preocupările variate, dorințele, speranțele, visele... Un om care a stat neclintit împotriva nedreptăților, minciunii, absurdității istoriei și le-a numit fără teamă. Mereu cu fruntea sus, mereu cu suflet de român, chiar dacă țara unde s-a născut i-a stat, tocmai ea, împotriva.

Exprimarea simplă, pe înțelesul tuturor, este modul pe care l-a ales pentru a împărtăși punctele sale de vedere, pentru a analiza evenimente, scopul fiind mai important decât a afișa vreo pretențioasă manieră de exprimare, necesară în anume circumstanțe.

Pe măsură ce înaintăm în acest nou secol din a cărui sută au trecut deja 23 de ani, e limpede că *La belle époque* a secolului al XXI-lea este o *dark side of the moon*. Adevărul inclus sperie prin confirmarea lui. Să fim bine înțeleși: nici unul dintre cei care am alcătuit această carte nu este adept al teoriei conspirației. Amândoi suntem, însă, total devotați primului amendament al Constituției SUA, pe care o onorăm. Pentru noi, cetățeni ai acestei remarcabile țări, respectarea adevărului și libertatea cuvântului rostit merg mână-n mână. *The free speech*, este considerată cea mai importantă libertate, protejată de Constituția noastră. Din nefericire, nu toată omenirea de pe planetă se bucură de această protecție.

Oricum, veți citi doar despre evenimente verificabile, la care am asistat *în timp real*, în diferite momente ale istoriei. Faptele incluse în acest volum îi vor indigna, probabil, pe unii dintre

cititori. Alții se vor simți ofenși. Unii, poate, vor disprețui ce vor citi, vor fi împotriva afirmațiilor noastre și le vor considera aberante, neadevărate, inutile. Alții, însă, cu siguranță vor fi bucuroși să știe că nu sunt singuri, mai ales în dificilele vremuri pe care le trăim. Autorii acestor pagini acceptă faptul firesc că fiecare are dreptul să decidă asupra viziunii sale despre lume, despre oameni, despre divinitate. Nu despre a schimba convingeri este vorba aici. Afirmațiile legate de viața privată a interlocutorului meu, de evenimentele care l-au afectat nemijlocit, despre ce a reușit să înțeleagă, citind despre și vorbind cu oameni direct implicați, toate acestea fac parte din istoria personală, ce include observațiile, concluziile la care a ajuns.

Istoria care se desfășoară la picioarele noastre e altă poveste. Evenimente trăite, nu citite, ne oferă marea șansă de a ne confrunta imediat părerile.

Trăind această stare de fapt, cu atât mai mult mi s-a părut firesc să construiesc structura acestei cărți pomind de la Dumnezeu, creatorul vieții, Conștiința Supremă, care, din punctul nostru de vedere, ar trebui să fie singurul punct de reper. *Există două feluri în care viața poate fi trăită: prima este a gândi că nimic nu este o minune, a doua este a gândi că totul este o minune. De aceea sunt sigur că Dumnezeu există, cel puțin așa credea Albert Einstein. Să-l pomenim și pe Nikola Tesla? Îl pomenim. De îndată ce Dumnezeu a fost / este negat și izgonit din existența noastră, trăim ce trăim. Nu cred că e complicat să pui în corelație aceste fapte. Câți mai au credința că trebuie să avem deplină încredere în El și să spunem, cu toată convingerea, „Facă-se voia Ta!”?*

După discuția vizând legătura dintre trup și suflet a urmat firesc în construirea acestui dialog cea referitoare la conexiunea între individ, națiune și țară. Țara unde ne naștem este pentru totdeauna marcată în ADN-ul ființei noastre. Oriunde am trăi apoi în lume și oricât de familiar ne-ar fi acel loc unde ne simțim împliniți, adevăratul Acasă nu poate fi decât locul unde ai luat prima gură de aer, prima gură de apă, unde ai rostit primul și

atât de fără seamăn cuvânt: Mama. Iar Nicolae Dima știe bine aceste lucruri.

România și destinul ei de-a lungul istoriei, dar mai ales existența (sau nu) a speranței de a ieși din marasmul social și moral în care se zbate azi țara, cum își promovează interesele România în aceste împrejurări atât de complexe, problemele prioritare care ar trebui rezolvate, procesul de refacere morală și întrebarea dacă ne mai putem gândi că ar exista speranțe să ne redefinim ca nație sunt câteva dintre temele dezbătute pe parcursul acestui segment al cărții. Alături de ele, se află și câteva subiecte fierbinți, cum le numește profesorul Dima, despre care a vorbit „la rece”, cu mintea detașată de orice sentimente, temeri sau resentimente: legionarii și evreii este unul dintre ele.

Nimic nou în afirmația că istoria se repetă. Ce ne-am dorit noi, scriind această carte, a fost să aducem la lumină lucruri care, din motive pe care le ignorăm, pe care putem doar să le presupunem, nu se vor afla. De asemenea, de a reaminti lucruri uitate sau care se vor uitate, ori înlocuite cu revizuirii ale istoriei sau chiar cu reinterpretarea ei. Se pare că nimeni nu învață din greșeli, indiferent din ce zonă ar fi, și le repetă. De-a lungul veacurilor, omenirea a experimentat situații care au ajutat-o să evolueze sau, dimpotrivă, care au curmat acest firesc traseu. Prin umare, cu ușor diferite haine, aceleași evenimente s-au repetat, se repetă, istoria străduin-du-se să ne trezească la realitatea că o pomisem/ suntem pe un drum greșit, care nu are niciun viitor, se înfundă sau, mai grav, ne trage înapoi. Astfel încât, la lecțiile personale, se adaugă marile lecții ale umanității, din care facem parte. *Cine refuză în mod conștient să învețe din greșeli riscă să repete istoria și consecințele pot fi extrem de grave*, ne reamintește profesorul Dima. E vremea să ne trezim din amorțire, să deschidem ochii minții și ai sufletului și să luăm hotărârile corecte, care vor decide cum va arăta viața noastră și, mai ales, a celor ce ne vor urma. În România. Oriunde în lume. Dacă ignorăm avertizările, riscăm consecințe ireversibile.

Prezentul nostru istoric este unul de viitoare referință și trebuie abordat cu seriozitate. Mai toată lumea știe despre: „COVID-19: Marea Resetare” [*“COVID-19: (The Great Reset)”*], 2020, „Modelarea viitorului celei de-a patra revoluții industriale” (*“Shaping the Future of the Fourth Industrial Revolution”*), 2018, cele mai cunoscute dintre cărțile germanului Klaus Martin Schwab, traduse în limbi de largă circulație și aflate de vânzare pe Amazon la prețuri foarte accesibile, pentru ca doctrinele pe care le conțin să poată fi citite și, eventual – de dorit, din punctul lor de vedere – urmate. Toate vorbesc despre cum trebuie să arate noua economie globală. Însă previziunile/ năzuințele celor de la Davos merg dincolo de supersofisticatele tehnologii pe care le presupune A Patra Revoluție Industrială. Conform ultimei teorii și cărți a fondatorului Forumului Economic Mondial (the World Economic Forum), același Klaus Schwab, „Marea Narativa (Marea Resetare)” [*“The Great Narrative (The Great Reset)”*], publicată în 2021, dincolo de a vorbi despre comerț, geopolitică și implementarea tehnologiei hipersofisticate, atenția se extinde la subiecte mult mai sensibile, precum moralitatea sau modul în care ar trebui să gândim. Ce ar mai fi de adăugat pentru o viitoare carte a distinsului economist rămâne de văzut.

Încă este la latitudinea noastră să facem alegerea între a supune tehnologia și a fi liberi, sau a ne lăsa supuși de tehnologie și de cei care vor să aibă deplin control și să devenim sclavi. Oare ați văzut filmul mut „Metropolis” (1927), realizat de germanul Fritz Lang, după romanul omonim al lui Thea von Harbou, scris în 1925? Vă va surprinde asemănarea cu prezentul. Altfel, filmul descrie visul sumbru al Manhattanului anului 2026 (sic!), profund împărțit între cei bogați care nu fac decât să se bucure de plăcerile vieții și *cei alți*, care își duc traiul în întunericul de sub oraș. Ciudat (sau nu), în zilele noastre în dreptul denumirii *Metropolis* găsești și explicația: *construirea inteligenței artificiale pentru lumea reală...*

Iar dacă toate cele menționate mai sus nu sunt dovada unei riguroase planificări urmate cu precizie și în detaliu, atunci

înseamnă că am eu mari probleme de înțelegere a realității și m-am pierdut în tranziție...

Aceasta este noua normalitate a unor vremuri pe care sunt sigură că nu doar eu aș fi fost bucuroasă să nu le trăiesc. Sigur că mi s-a părut firesc ca acest subiect să facă parte din dialogul pe care i l-am propus jurnalistului Nicolae Dima. Prin urmare, veți afla părerea sa despre Europa și lumea de azi, despre globalism, războaiele care speram cu toții că nu vor mai fi niciodată în cărțile de istorie, degradarea umană și îndepărtarea de Dumnezeu, impusă, și, în cele mai multe cazuri, acceptată fără nicio rezistență, dar și despre redefinirea noțiunii de libertate.

Inteligență artificială, AI, a devenit și ea un loc comun, amenințând să înlocuiască definitiv forța de muncă umană. Mari companii, Google una dintre ele, au anunțat deja că în acest an, 2024, vor fi concediate zeci de mii de persoane, posturile lor fiind înlocuite de AI, care nu are nevoie să fie plătită și nici nu va cere vreo asigurare medicală obligatorie sau concediu remunerat. Cât de convenabilă situație pentru angajatori! Să fie, oare vreo corelație cu dorința clar exprimată că suntem prea mulți pe planetă și populația trebuie să fie micșorată? Oricum, ce se va întâmpla cu imensul număr de oameni care vor rămâne fără un loc de muncă? Nu mai sunt utili societății și ar trebui să dispară...

Asta îmi aduce aminte de discuțiile cât se poate de clare și de fără ocolișuri, pe care le-am auzit la posturile de radio și de TV. Se întâmpla în 2009, după ce președintele de atunci, Barack Obama, a instituit așa-numita "Obamacare" (*The Affordable Care Act*), asigurarea de sănătate care se voia accesibilă tuturor, dar, așa cum cu propriile-i cuvinte sus-numitul președinte spunea, dacă ai o vârstă înaintată, ar trebui să nu te mai gândești că ai nevoie de o asigurare de sănătate. Cu alte cuvinte, ești la finalul vieții și ai face bine să nu mai crezi dificultăți societății, iar noi vom fi eliberați de o grijă costisitoare. Dumnezeu, atât de disprețuit de cei care vin cu astfel de idei, „nu dă cu parul” cum se spune: chiar în zilele următoare, s-a agravat sănătatea singurului frate

încă în viață atunci al președintelui John F. Kennedy, senatorul Ted Kennedy. B. Obama, care pretindea că îi este prieten, a avut de ales între a merge să îl vadă pentru ultima oară sau să joace cartea indiferenței, susținându-și teoria că cei bătrâni ar face bine să moară și să nu mai fie povară și consumatori de medicamente și doctori. A hotărât că e foarte ocupat și a participat doar la înmormântarea acestuia.

Volumul pe care îl țineti în mână, dacă va supraviețui, este, într-un fel, o mărturie, un letopiseț, cum îmi place să îl numesc, așa cum am realizat în cele trei Suplimente, puse sub semnul pandemiei, ale revistei unde eram redactor-șef. Câți vor dori să citească? Câți vor fi dispuși să ia atitudine? Câți au curajul să spună NU?

Convingerea noastră, a autorilor cărții pe care ne dorim să o citiți până la sfârșit, este că există o singură cale de rezolvare a acestui enorm impas al omenirii: „mâna” lui Dumnezeu. Trebuie să avem încredere în puterea și vrerea Lui, dar, în același timp, suntem datori să stăm împotriva absurdului devastator pe care îl trăim. Fără tăgadă, pentru vindecarea noastră deplină de răul pe care îl considerăm de neînvins, ajutorul trebuie să vină mai întâi și mai ales de la noi înșine. Pronia cerească ne veghează, ne binecuvântează în drumul nostru spre cunoașterea divinului din noi și a enormelor porți care ni se deschid astfel. Dacă ne abatem, Creatorul ne va arăta din nou Calea de urmat, sperând și dorind ca toți să ne mântuim. Dumnezeu va asista răbdător, așteptând să se bucure la final, că Omul, marea Lui creație, a ales drept și va avea viața care i-a fost hărăzită de la începuturi. Este în puterea noastră să îl păstrăm lângă noi și să aspirăm la pacea și miracolele din lumea aceea sau să alegem întunericul.

Lupta este pe viață și pe moarte. Binele și răul se confruntă din nou. Așa cum veți citi într-un mesaj al unui înalt prelat, citat spre finalul acestui volum. Întrebarea nu este cine va învinge. Dumnezeu a învins deja. Pentru noi, întrebarea este: de partea cui ne vom afla, atunci când sfârșitul acestei mascarade va

sosi? Noi, creștinii ortodocși, cu siguranță, ne încredem în voința supremă. Oricare va fi aceasta. Să nu uităm că El ne așteaptă cu brațele deschise întoarcerea acasă, în increatul de unde am venit, în Universul păcii și al Luminii. Când va fi să fie *marea noastră trecere*, asta numai Dumnezeu știe, noi trebuie doar să fim mereu pregătiți. Asemeni celei de a doua veniri a lui Iisus. Știm doar că va fi, nu știm când.

•••

Mi s-a părut normal ca această radiografie a vremurilor și a omului Nicolae Dima, făcută cu ajutorul razelor minții și sufletului, să aibă la final consemnate datele importante, concrete, ale realizărilor sale de-a lungul anilor. Un *curriculum vitae*, prin umare. Cu modestia caracteristică, s-a lăsat greu convins că e necesar să fie inclusă o astfel de enumerare sau măcar o selecție, acolo unde numărul este prea mare, a studiilor, prelegerilor, conferințelor, articolelor, cărților, distincțiilor, a experienței sale pedagogice și jurnalistice, a paradigmatelor originale de înțelegere și de transmitere a cunoștințelor. Ceea ce mi s-a părut, însă, remarcabil, a fost dorința domniei-sale de a concluziona mărturiile despre traseul propriei vieți, într-un eseu, scris la persoana a III-a, păstrând, deci, distanța convenită între subiectiv/ obiectiv.

Cred că aveți suficiente motive pentru a parcurge aceste pagini. Vă invităm, așadar, la o ceașcă de vorbă *despre vremuri, despre oameni...*

Dana Oprîță

TEME ABORDATE

**Cine și Ce suntem? • Cine suntem noi Românii? • Piramida Evoluție Umane și Crucea Creștină Trup, Suflet și Națiune • Secolul XX: Împlinire teritorială • Moșteniri grele: *Naționalismul românesc, Evreii și Comunismul* • Uniunea Sovietică: *Un blestem diabolic* • De la regimul ceaușist la debandada de azi
Globalizarea: O lume fără Dumnezeu • Imoralitatea și anticreștinismul din lumea actuală • Războiul dintre Ucraina și Rusia: *Se joaca cartea lumii* • Sfârșitul erei Creștin-europene: *Numai Iisus ne mai poate salva!***

• • •

Dana Oprîță: *Domnule Nicolae Dima, dacă v-ar întreba cineva cine sunteți, cum ați răspunde?*

Nicolae Dima: Doamnă Dana Oprîță, mă definesc prin ceea ce am realizat în trecut; prin ceea ce doresc să realizez de acum înainte; și prin ceea ce simt că sunt în prezent: sunt un suflet întrupat cu voia divinității; un român izgonit din țara pe care am iubit-o din toată ființa; un om obișnuit ajuns în America, unde am devenit un cetățean universal. Și mai sunt un suflet optimist în căutarea scopului și semnificației vieții. Îl caut pe Dumnezeu! Și se spune că *Cine îl caută pe Dumnezeu L-a și găsit!*

DO: *Sigur, la aceste idei ar trebui să ne gândim mereu, fiecare pentru noi înșine. Poate, dacă am face-o mai des, am avea și conștiința responsabilității față de ceilalți. Oricum, întrebarea atrage indirect o altă cu adevărat profundă și care, iarăși, e adresată fiecăruia dintre noi. Știu că v-a preocupat acest subiect care rămâne un mister. Prin urmare: cine și ce suntem noi, oamenii, și care credeți că sunt sensul și scopul vieții?*

ND: Suntem scânteii divine întrupate în vederea emancipării spirituale sau, în termeni creștini, în vederea mântuirii. Așa ne

învață și religia, ceea ce implică acceptarea unei ordini cosmice într-un univers care există într-o *Conștiință Supremă* pe care noi o numim Dumnezeu. Suntem, deci, primordial suflete aflate în trecere pe pământ, unde eu cred că avem un drum predestinat trasat „din exterior”, dar pe care îl putem modifica fiecare dintre noi „din interior”. Înțelegerea și valorificarea acestui traseu terestru reprezintă scopul existenței noastre.

Toți venim din lumea spirituală de *dincolo* și suntem pasageri pe *terra*. Aici ne naștem și trăim biologic într-o familie, într-un neam, într-o țară, într-o națiune. Aici ne dezvoltăm intelectual, ne emancipăm spiritual și evoluăm pentru a ne putea întoarce la origine! Pentru a ne autocunoaște și autodefini, trebuie să renunțăm, însă, la toate convențiile pe care ni le-a impus societatea; trebuie să ne dezbrăcăm de costumația lumească, cea cu care ne-am acoperit trupul și să ajungem la suflet. Acolo ne regăsim în planuri, aspirații, emoții și vise, în sentimentele pe care le-am nutrit, în succesele pe care le-am reputat și în înfrângerile pe care le-am suferit. În trecerea noastră pe pământ suferim, pentru că suntem și trup și suflet și trebuie să le îngrijim pe amândouă. Trupul îl avem temporar și, fiind materie, se deteriorează și cade la pământ. Energia care l-a purtat prin veacuri rămâne, dar ia alte forme. Sufletul, fiind conștiință și fiind mânat de acea energie invizibilă, e merit să se perfecționeze și să se înalțe în sferele cerești unde se reintegrează în spiritualitatea divină. În acest sens, scopul existenței este să ne perfecționăm pe noi înșine, dar să ne ajutăm și semenii să evolueze. Și scopul suprem ar fi să ne sacrificăm pentru alții. Este ceacă a făcut Iisus. Adaug, însă, că divinitatea, Dumnezeu sau conștiința supremă, înseamnă mult mai mult decât ceea ce crede majoritatea oamenilor.

DO: *Și dacă spiritele noastre s-au incarnat și au venit pe lume în România, cine credeți că suntem noi, românii?*

ND: Suntem spiritul ancestral întrupat pe plaiurile Carpat-Pontice. Suntem *Dorurile și Doinele* cântate de Eminescu. Suntem un aluat de pâine cosmică pe care divinitatea încă îl

frământă. Suntem... *cel ce în vreme e nenăscut*, cum spunea un mare poet al închisorilor. Suntem cei de azi și cei de mâine; cei pe care Dumnezeu îi vrea în chipul și asemănarea Lui. Să fim atenți că se apropie scadența. Acum sau niciodată!

DO: *La acest tip de revelații nu se poate ajunge decât după mult timp petrecut conștient cu noi înșine. Cum este însă să fii singur, tu cu tine, în întunericul real al închisorilor și al lagărelor de muncă prin care ai trecut în prima tinerețe? Acele condiții nefericite, cu siguranță au maturizat înainte de vreme tânărul care ai fost dvs.*

ND: Doamnă Oprită, încep prin a afirma că închisoarea la vârsta de 20 de ani nu a fost o experiență nefericită, ci una foarte utilă. A fost cea mai semnificativă experiență a întregii mele vieți. Acolo am deschis ochii minții. De altfel, am avut două mari atuuri în viață: închisoarea politică din România și doctoratul din America. Am stat la masă cu președinți de țări, am vorbit cu regi, cu prim-miniștri, cu savanți, cu generali de armate și nu m-am simțit niciodată mai prejos de ei. Datorită celor două mari experiențe, am putut întotdeauna să ofer acelor personalități lucruri pe care ei nu le cunoșteau și pentru care am fost apreciat. Altfel, pot afirma într-un mod ironic că nu comuniștii m-au aruncat în închisoare. Închisoarea mi-a fost programată de cei de *dincolo* care mi-au alcătuit destinul tocmai pentru a-mi putea împlini scopul pentru care mi s-a acordat viața; pentru a învăța o nouă lecție necesară ascensiunii spirituale.

Referitor la întuneric și singurătate, am să va spun că acestea nu sunt legate neapărat de închisoare. Este adevărat că uneori în timpul detenției, în momente de disperare, mă simțeam singur, chiar atunci când eram împreună cu alți camarazi. Singurătatea este, totuși, o stare psihologică. Singurătatea înseamnă lipsa de comunicare de la suflet la suflet și poate surveni în orice împrejurare. Pentru mine, închisoarea nu a fost însingurare și întuneric. A fost o mare lecție de viață.

DO: *Da, scopul pentru care ne-am intrapat și acele lecții pe care trebuie să le învățăm, despre care nu știm, dar le intuim. Cred*

că oamenii au început să se trezească și să își dea seama, de pildă că nimic nu este întâmplător. Știu că și pentru dvs. acest lucru e firesc. Tocmai ați menționat, dar ați făcut-o și în mai multe alte rânduri că, parafrazez, închisoarea a fost o experiență necesară. Drumul destinului trebuia să treacă pe acolo. V-ați gândit, însă, cum ar fi fost construit caracterul dvs. fără această experiență?

ND: Eu nu mă văd altfel. De fapt, ori de câte ori îmi refac în mod imaginar viața, las închisoarea la locul ei. Ea reprezintă examenul meu de maturitate. Fără îndoială că mi-a afectat caracterul, dar am convingerea că, în linii mari, oamenii rămân toată viața așa cum au venit pe lume, în matricea în care s-au născut. Viața ne acordă însă posibilitatea să ne perfecționăm matricea originală. De cele mai multe ori ne transformăm, însă lent și imperceptibil, deși uneori conștientizăm schimbarea. Eu, de exemplu, mi-am dat seama încă din anii adolescenței că am un caracter timid și sunt un om... credul; cred cu prea multă ușurință alți oameni. În închisoare, am început să lucrez în mod conștient la refacerea caracterului meu și, cel puțin pe dinafară, am reușit. Mult mai târziu am aflat că oamenii încrezători în semenii lor sunt oameni sinceri. Ei cred că dacă ei sunt cinstiți, toți ceilalți sunt la fel. Acest gen de oameni sunt ușor înșelați de escroci, ceea ce s-a întâmplat și în cazul meu. Altfel, mărturisesc că și acum sunt timid în intimitatea mea, dar am învățat să mă controlez, să-mi disimulez simțămintele, să evit prima reacție, de multe ori impulsivă, și să mă port calm.

DO: *Atunci, cine suntem noi: cei invizibili din adâncul sufletului ori cei care ne manifestăm la suprafață?*

ND: La prima vedere suntem cei de la suprafață, dar sunt tentat să cred că, dacă trăsăturile noastre vizibile sunt sincere, ele se sedimentează în suflet și devin parte din *eul* nostru nevăzut. Acesta ar fi un mare secret al vieții. Și mai sunt tentat să cred că numai aici, pe pământ, ne putem îmbogăți spiritual, acest proces fiind unul din scopurile existenței. Revin, însă, asupra condițiilor din închisoare și a modului în care ele

influențează caracterul unui om. Și aici simt nevoia să mă repet și voi face o destăinuire.

Când eram la Aiud și aveam vârsta de 20 de ani, am fost pedepsit cu peste 40 de zile de izolare severă în celulele de beton, special săpate sub clădirea principală a închisorii. Pedepsele au variat de la șapte zile până la 14 zile fiecare. Celulele erau de aproximativ trei metri și jumătate lungime pe doi metri și jumătate lățime. Uneori eram pedepsit singur, alteori eram înghesuiți chiar patru deținuți împreună. Ni se dădea mâncarea obișnuită o dată la trei zile. În zilele intermediare, ni se dădea câte o felie de pâine sau de mămăligă. În celulă aveam un hârdău pentru nevoi fiziologice și un vas cu apă de băut. În interior nu exista nicio piesă de mobilier, dar noaptea ni se aducea un pat de metal și o pătură. Dacă eram mai mulți pedepsiți în același timp, ni se aduceau două paturi. De cele mai multe ori am fost singur în celulă, iar deseori, o pedeapsă în plus era stingerea luminii electrice, ceea ce echivala cu cel mai cumplit întuneric: bezna totală.

Și totuși, am să vă produc un șoc. Nu m-am simțit singur nici în asemenea condiții și am chiar amintiri pline de semnificație din acele zile. Recitam toate rugăciunile pe care le știam; recitam poeziile pe care le învățasem pe dinafară și, cel mai important, îmi făceam planuri de viitor și călătoream imaginar în toată lumea. Am descris aceste stări în prima mea carte, „Amintiri din închisoare”, scrisă la scurt timp după ce am ajuns în America. Mult mai târziu mi-am dat seama că recitarea poeziilor și a rugăciunilor reprezentau forme de „evadare” din realitatea închisorii. Nu îmi amintesc când și cum, dar cândva în prima tinerețe, am ajuns la concluzia, consemnată de altfel în volumul menționat, că pământul nu poate fi casa permanentă a sufletului. Adevărata noastră casă e undeva dincolo de materie, unde tindem să ne întoarcem. De acolo venim cu trăsăturile dobândite de-a lungul existenței noastre cosmice. Și acolo tindem să ajungem în mod instinctiv cu gândurile noastre și visând cu ochii deschiși. Imaginația, poezia, muzica, arta, sunt

forme de evadare din realitate. Această evadare din realitatea dură a vieții telurice ne ajută să supraviețuim și chiar să prosperăm.

Altfel, am suferit mult de foame în timpul detenției, dar parcă și foamea era mai ușor de suportat în zilele de izolare. Unii din colegii de suferință din timpul zilelor de pedeapsă ori din zilele obișnuite de detenție se mirau că eu nu mă plângeam și mă controlam cu strictețe. Să vă ofer un exemplu. În zilele în care ni se dădea doar o feliuță de pâine, eu o rupeam în două și astfel aveam două mese pe zi. Acest lucru nu înseamnă că nu sufeream, dar probabil că îmi remodelasem caracterul.

Îmi amintesc cum în urmă cu mai mulți ani, când locuiam la Washington, ziarul "The Washington Post" a publicat un articol despre suferințele deținuților. Atunci am trimis redacției o scurtă scrisoare către editor, pe care ziarul a publicat-o imediat. Scriam că suferința cea mai cruntă în detenție este deprivarea de somn. Lipsa de somn duce la insanitate. Următoarea pedeapsă ca gravitate e frigul, care îți întră în oase și devine și tortură fizică și chin psihologic. Înfometarea este pe al treilea loc. Pe toate le-am trăit în celulele de pedeapsă. Și totuși Dumnezeu nu mi-a pus în spate mai mult decât am putut să duc.

DO: *În ceea ce vă privește, este evident că aveți o credință fermă. Cum au apărut religia, spiritualitatea, Dumnezeu în viața dvs. ? Care a fost relația cu El? Înțeleg că v-ați revoltat împotriva Lui, dar nu L-ați negat niciodată. De altfel, v-ați referit la acest subiect în mai multe rânduri. Cel mai adesea ni se pare că divinitatea ne ascultă, dar nu răspunde la toate rugăciunile noastre. Prin urmare, v-ați împăcat cu gândul că trebuie să avem deplină încredere în El și să spunem, cu toată convingerea, „Facă-se voia Ta!”?*

ND: De-a lungul anilor am constatat că am două trăsături majore care mă caracterizează. Am crezut întotdeauna în Dumnezeu. Cred că pur și simplu așa m-am născut. În același timp, am crescut de mic copil cu mare dragoste pentru țară. Îmi amintesc foarte bine, de exemplu, de primele mele rugăciuni la vârsta de zece ani, când mă rugam pentru ceva concret. Și îmi amintesc,

pentru că mă rugam cu adevărat. Dumnezeu nu a răspuns acelor rugăciuni, dar nu mi-am pierdut credința. Îmi amintesc de asemenea că, atunci când s-a semnat Tratatul de pace de la Paris, în 1947, când eu aveam 11 ani, mama s-a revoltat la vestea pierderii Basarabiei. Am trăit și eu acea indignare pe care o port în suflet până în ziua de azi. Credința în divinitate și în neamul nostru au rămas pentru mine două repere de nezdruccinat.

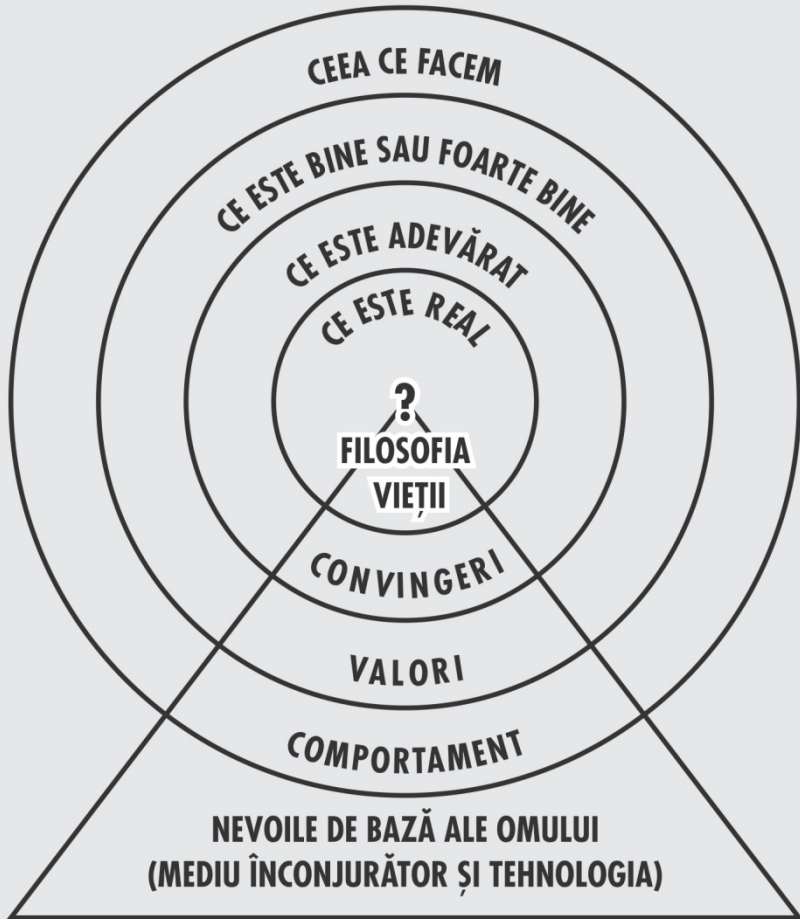
Referitor la credință, m-am „certat” de multe ori cu Dumnezeu și m-am revoltat împotriva deciziilor Sale, dar nu L-am putut nega niciodată. Mult mai târziu am aflat cu surprindere că Israel înseamnă „*cel care se luptă cu Dumnezeu,*” ceea ce mă face să cred că și eu sunt puțin evreu, dar un evreu creștin, îmbrăcat în straie românești. Altfel, nu se explică caracterul meu: sunt neliniștit ca evreii; sunt nemulțumit și în căutare permanentă; consider că nu am fost apreciat la potențialul meu și mă zbat în continuare. Spre deosebire de evrei, în cele din urmă eu mă resemnez și spun: *Doamne, făcă-se voia Ta!*”

DO: *Ați menționat faptul că ați crezut întotdeauna, dar probabil că ați și conștientizat în mod rațional ideea spiritualității, a unei conștiințe supreme. Cum ați ajuns la ea?*

ND: E vorba de un proces de trecere de la dezvoltare intelectuală, la trăire spirituală; de la rațiune, la intuiție. Este o evoluție la care suntem supuși cu toții în mod lent, dar care ne propulsează pe neobservate la un alt nivel de înțelegere a vieții. În cazul meu, acel salt rațional a avut loc în mai multe faze și s-a conturat definitiv în timp ce eram profesor la o facultate militară din Statele Unite.

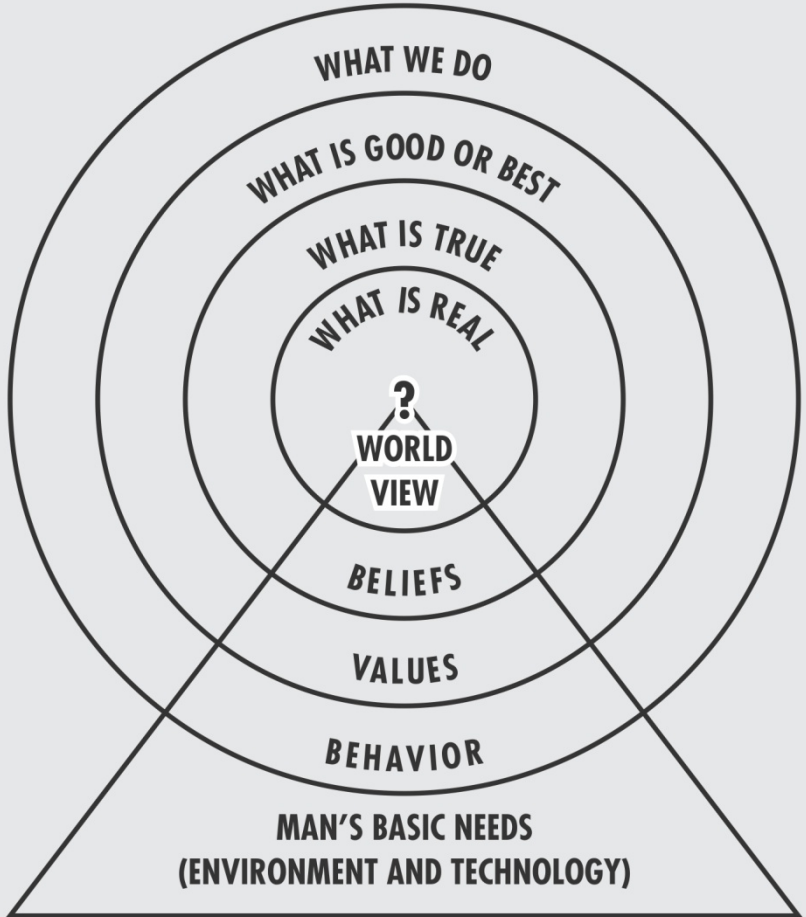
În cadrul cursurilor pe care le țineam, mi s-a sugerat să dezvolt un model de înțelegere a altor națiuni, astfel încât ofițerii Americani să poată comunica mai ușor cu omologii lor din alte țări. Gândindu-mă la o explicație, mi-am dat seama că trebuie să răspund la două întrebări: de ce oamenii gândesc, acționează și reacționează diferit de la o țară la alta și de la o situație la alta, chiar atunci când condițiile sunt asemănătoare? Și ce se poate face pentru a facilita un mai bun dialog intercultural?

STRATURILE CULTURII

Modelul evoluției gândirii umane – Straturile culturii
(Sursa: Nicolae Dima – "Cross-Cultural-Communication",
„Românii și România”) • Română

LAYERS OF CULTURE

Modelul evoluției gândirii umane – Straturile culturii
(Sursa: Nicolae Dima – "Cross-Cultural-Communication",
„Românii și România”) • Engleză

Treptat, am construit o paradigmă de evoluție a gândirii omului, pomind de la nevoi concrete și imediate, până la maturizare intelectuală și în final, ajungând la emancipare spirituală. Am conceput această evoluție în forma unei piramide cu trepte care se ridică de la pământ și se înalță până dincolo de cer. Am prezentat prima oară modelul la școala militară a armatei terestre Americane de la Fort Bragg, în fața unor ofițeri pregătiți să devină atașați militari. În esență, modelul îmi aparține, dar l-am creat pe baza mai multor surse și cercetări. Inițial, am tipărit modelul într-un curs pentru uz intern, iar ulterior l-am publicat la o editură din Washington, în cartea "Cross-Cultural-Communication". O descriere selectivă a conceptului a apărut și în limba română, în cartea „Românii și România”.

DO: *Ne puteți prezenta pe scurt elementele cheie ale acestui model de înțelegere a altor națiuni și culturi? Ce aplicații practice are el?*

ND: În rezumat, la nivelul inițial al *nevoilor materiale/ de bază* din piramidă, oamenii se pot înțelege și pot comunica relativ ușor, pentru că toți ne asigurăm existența din mediul natural care ne înconjoară și avem preocupări și obiective similare. Oriunde ne-am afla, toți avem nevoie de hrană, de îmbrăcăminte și de adăpost. La acest nivel bazic, se comunică în primul rând prin *substantive* care sunt ușor de tradus și prin *cifre / numere* pe care le înțeleg toți oamenii. De exemplu, trei tone de grâu sunt aceleași în toată lumea, iar prețul se negociază. La acest nivel, societățile sunt dominate de politică pe plan intern, iar pe plan extern își caută și își găsesc echilibrul prin negocieri, prin compromisuri și, adesea, prin forța armelor.

La mijlocul evoluției piramidale, intervin, însă, valorile care diferă de la o societate la alta. Ce este normal, bun, frumos sau acceptabil într-o anumită societate poate fi anomal, de nedorit sau chiar inacceptabil, în altă societate. La acest nivel, apar neînțelegerile, pentru că adjectivele pe care le folosim sunt subiective. De exemplu, românii spun: *nu-i frumos ce e frumos; e frumos ce-mi place mie*. La rândul lor, americanii spun:

frumos e ceea ce face frumosul, adică modul în care ne purtăm. La acest nivel, dialogul sau comunicarea necesită explicații, iar când trebuie să explicăm, ceva este deja neclar.

În continuare, vârful piramidei se pierde în necunoscut și definirea a ceea ce noi concepem ca *adevăr* ori percepem drept *real* diferă de la o societate la alta și de la o cultură la alta. Acolo se întâlnește înțelepciunea umană la care unii oameni ajung prin efort și inspirație, cu înțelepciunea divină, la care cei aleși ajung prin revelație. Proverbele, de exemplu, sunt esență de inteligență populară: *Ziua bună se cunoaște de dimineață, Omul sfințește locul, Vorba dulce mult aduce.*

La vârful piramidei ajung marii savanți și gânditori, care împărtășesc și celorlalți noile lor cunoștințe și descoperiri, uneori exprimate prin adagii: *Cogito ergo sum, Eppur și muove, Nihil sine Deo.* Și astfel înaintăm spre lumea spirituală de unde *Supremitatea* ne inspiră, ne transmite mesaje și ne luminează ascensiunea.

Dincolo de vârful piramidei găsim – sau cel puțin acceptăm – ideea de *spiritualitate* sau de *divinitate*, iar modul de a crede este specific fiecărei culturi și intim fiecărei persoane. De acolo au coborât marile religii ale lumii.

Acest model m-a făcut să conștientizez faptul că există un domeniu în care rațiunea pură nu ne mai ajută. Este domeniul spiritual care ne îndeamnă pe noi, creștinii, la a *Crede și nu cerceta!* Eu îndemn oamenii să creadă, dar să și cerceteze și să-și tragă singuri concluziile. Astfel, i se atribuie lui Einstein afirmația: *Intuiția este un dar sacru, iar rațiunea un servitor ascultător.* Dacă rațiunea e a noastră și ne ascultă, iar dacă intuiția e un dar sacru, se impune întrebarea: cine ne-a oferit acest dar și în ce scop? Și din nou trecem pragul dintre rațiune și spirit.

Personal, am ajuns, deci, pe cale intelectuală la ceea ce credeam din instinct. Și mi-am mai dat seama că e foarte greu să convingi un om, în special un intelectual ateu, că, dincolo de cunoscut, pătrundem într-un domeniu care ne depășește

rațional și care poate fi atribuit spiritualității. Deci, dincolo de materie, dincolo de simțurile noastre, există o altă dimensiune dovedită științific la nivel cuantic, care merită explorată. Este o dimensiune fizică, energetică și foarte posibil, spirituală. În acest sens, în cursurile mele, nu m-am aventurat în acea lume teoretică și puțin cunoscută. Am rămas la nivel practic, dar le-am oferit cursanților o potecă pe care să o exploreze singuri.

Practic, din punct de vedere al înțelegerii altor națiuni și al comunicării interculturale trebuie ținut seama de nivelul la care ne aflăm. La *nivel material* inițial ne putem tocni și ajunge la o înțelegere; la *nivel intelectual* ne putem pune de acord prin negocieri; dar la *nivel spiritual* comunicarea e dificilă și compromisul e inacceptabil. Cum poți convinge, de exemplu, un evreu sau un musulman să devină creștin? Modelul pe care l-am dezvoltat recomandă tuturor să se concentreze pe ceea ce facem în mod concret, să negocieze acolo unde este posibil și să evite subiectele și controversale legate de ceea ce credem.

Pe măsură ce societățile se maturizează fiecare om acumulează cunoștințe, poate deveni un vârf de piramidă, iar cei mai avansați tind să se apropie de apex. Unii oameni depășesc vârfurile cunoașterii și îi binecuvântează și pe ceilalți cu descoperirile lor. Evoluția noastră conține, însă, o contradicție greu de reconciliat. Dacă la *nivel personal, de familie, de clan și național*, ne luptăm pentru bunuri materiale, la *nivel superior*, începem să renunțăm la ambiții și încercăm să ne schimbăm comportarea și să ne apropiem de spiritul divinității. Cum împăcăm ambițiile lumești cu aspirațiile spirituale? Este greu de răspuns. Datoria noastră e să descoperim calea cea mai bună pentru armonizare socială *aici și acum*, dar și pentru a ne împlini spiritual... *dincolo*.

DO: Consider că e fascinant să descopăr că, asemeni proverbelor, toate religiile lumii au foarte multe puncte comune în ceea ce privește îndemnul de comportare și/sau înțelepciunea pe care o numim „populară”. Să fie, oare, o altă dovadă că suntem

toți unul, parte din același creator care ne așteaptă întoarcerea „acasă!”, la El?

ND: Fără îndoială, doamnă Oprîță. Dumnezeu, conștiința supremă, e același pentru toată lumea, iar mesajul Lui este unul singur: *Reveniți acasă! Vă aștept!* Înțelegerea mesajului și a drumului de revenire la matcă diferă, însă, de la om la om, de la cultură la cultură și de la religie la religie. Pentru hinduși, de exemplu, întoarcerea la divinitate se face prin reîncarnări multiple ale sufletului. Budiștii regăsesc *nirvana* prin resemnare și prin renunțare la dorințe și ambiții. Musulmanii speră să ajungă în paradis prin practicarea severă a prescripțiilor Coranului. Noi, creștinii, ne mântuim urmând învățătura și exemplul lui Iisus. Mesajul e același: îndreptarea purtării și comportării pentru a ne câștiga dreptul de întoarcere la creator.

Voi ilustra cu o poveste din folclorul englez. Se spune că a fost odată un prinț puternic și bogat, dar extrem de urât, care s-a îndrăgostit de o fată frumoasă din popor. Prințul a cerut-o de nevastă, iar fata nu l-a putut refuza. l-a cerut, însă, ca timp de trei ani să poarte o mască de om frumos. Pentru că o iubea, prințul a acceptat și timp de trei ani a purtat o mască frumoasă. După trei ani, când și-a scos masca, prințul devenise la fel de frumos ca masca pe care o purtase. Credința ne face oameni nobili. Să ne purtăm frumos și ne vom schimba și trupul și sufletul. Printr-o bună comportare schimbăm matricea cu care ne-am născut. Și ajungem la metafizică și la religie.

DO: *Ați prezentat o parabolă puternică, ce poate fi ușor păstrată în minte, ceea ce nu ar fi deloc rău... Există, oare, o cale sau o religie mai bună decât alta?*

ND: Este preferabil să nu facem comparații și să nu abordăm acest subiect. Liderul budist Dalai Lama a spus cândva că cea mai bună religie este cea care ne apropie cel mai mult de Dumnezeu. Într-adevăr, întoarcerea la El este spirituală și, finalmente, personală, în timp ce religia este o formă de organizare socială. Religia ne ajută și ne ghidează dinafară. Drumul către Dumnezeu, spiritualitatea, provin din interior. Ideal

ar fi să descoperim singuri calea mântuirii, dar să evoluăm împreună în cadrul unei religii. Creștinii îl caută pe Dumnezeu prin intermediul bisericii lui Iisus, dar căile Domnului sunt numeroase. Majoritatea noastră, a românilor, îl căutăm și mulți îl găsim în ortodoxie.

Calea de întoarcere la eternitate, la ceea ce noi numim Dumnezeu, poate fi găsită prin efort personal sau prin revelație. Unii oameni ajung, totuși, la El prin studiu și știință. Știința modernă, de exemplu, a descoperit intimitatea cuantică a materiei unde realitatea, așa cum o percepem noi, își pierde sensul. La nivel cuantic materia dispare și se transformă în vibrații energetice, iar energia, la rândul ei, redevine materie. Această enigmă e greu de înțeles. La nivel infinitezimal, se trece, probabil, de la materie la spirit. La acel nivel, realitatea devine spectrală, și lumea materială în care trăim noi pare să fie doar o hologramă. Dincolo de lumea cuantică se pare că trecem în alte dimensiuni pe care noi, cu simțurile noastre limitate, nu le putem nici măcar intui. Trebuie să le acceptăm. Și din nou ajungem la credință. Vom ajunge, vreodată, să aflăm ce e dincolo? Probabil, dar foarte sigur după ce ajungem acolo...

DO: *Dumnezeu e mare și bun, dar cred că nu o să-i lase să ajungă la El pe cei care nu au urmat Calea arătată de Fiul Său, Iisus. Noi înșine ne suntem proprii dușmani. Universul cuantic, unde totul este perfect, așa cum și noi am fost creați e „locul de întâlnire” al spiritelor evolute, acolo unde, dacă putem să ajungem, vom fi martori a ceea ce lumesc se cheamă minuni. Să revenim, însă, la căile de a cunoaște sau de a ne apropia de divinitate, indiferent de cum o numim.*

A existat, cel puțin pentru un timp, varianta să se creeze o religie unică, iată, care s-ar potrivi perfect cu ideea de globalism, în a cărei desfășurare trăim. Nu se știe dacă acest proiect nefiresc va fi abandonat. Să aibă el oare o față ascunsă?

ND: Doamnă Oprîță, doresc să deschid o paranteză înainte de a răspunde la întrebare și, în acest scop, revin la universul cuantic unde totul e perfect. Acolo e începutul și sfârșitul – *alfa și omega*.

Eu cred că la nivel cuantic, *eu*/fiecăruia dintre noi întră în materie și ajunge să ia formă umană și tot de acolo se întoarce în spirit. În acest sens, religia creștină susține că ne-am născut în păcat și că, prin botez, ne purificăm. Conform Bibliei, păcatul începe, alegoric vorbind, cu Adam care a mușcat din fructul cunoașterii și a dobândit conștiința de sine. Din punct de vedere biblic suntem concepuți în păcat, dar eu cred că ne naștem fără păcat. Ne naștem *tabula rasa*, și fiecare dintre noi are o nouă șansă. De aceea religia vorbește de o judecată imediată, la sfârșitul fiecărei vieți și de o judecată finală, la sfârșitul *veacului*. Prin naștere fizică, avem, deci, o șansă și este extrem de important să beneficiem de ea. Închid paranteza.

Referitor la o eventuală religie universală, propun să pomim de la rădăcina semantică a cuvântului *Religie*. Pentru majoritatea limbilor europene, cuvântul e similar, e de origine latină și provine de la *Re-Legare*, ceea ce înseamnă a ne relega sau a ne întoarce la origine. De-a lungul secolelor, cuvântul și-a pierdut semnificația inițială și a căpătat sensul de organizare socială a unui grup de oameni cu aceeași credință. Între timp, oamenii s-au scindat între cei care cred într-o ființă supremă și ateii care resping originea divină a omului. Ambele tabere insistă să-și impună punctul de vedere. Cu intenții bune sau ascunse, ateii susțin că de prea multe ori religia a dezbinat lumea, în loc să o unească. În acest scop, ei caută un numitor comun. Și revin la modelul piramidal amintit anterior. Este ușor să ajungem la un numitor comun în lumea materială de la baza piramidei, dar foarte greu să ne punem de acord în lumea spirituală de la vârful ei. În acest sens, vorbim de lumi paralele și diferite.

Altfel, religia se poate imagina ca o cruce cu un braț vertical, care se ridică spiritual spre divinitate și un braț orizontal, care ne leagă moral de semenii noștri. Între brațul spiritual și cel moral trebuie să existe, însă, un echilibru, așa cum există un echilibru între trup și suflet. Un călugăr, de exemplu, se rupe de lume, trăiește intens spiritualitatea și se apropie de Dumnezeu. Brațul vertical al crucii unui călugăr se apropie de cer, iar cel

orizontal se diminuează, până când, spre sfârșitul vieții, tinde să dispară. Pe de altă parte, un om politic urmărește prioritar armonia socială și, de multe ori, uită de Dumnezeu. Crucea simbolică a unui politician se reduce deseori la orizontalitate și, cel în cauză, uită de brațul spiritual care ar trebui să-l apropie de divinitate.

În ce privește întrebarea dvs., atâta timp cât omul de rând nu și-a înțeles scopul cosmic și nu și-a găsit echilibrul între materie și spirit e imposibil să se ajungă la o religie comună. În consecință, promotorii unei religii globale au renunțat la *verticalitatea* spirituală care ne ghidează spre divin și au conceput ideea *Drepturilor Omului* drept o religie *orizontală* pe care să o accepte toată lumea. Nu e nimic rău cu drepturile universale ale omului, dar acestea sunt doar un cod legal; o pseudoreligie fără cruce creștină și, practic, fără Dumnezeu. A fost ea inventată și promovată cu intenții bune? Nu știu, dar să nu uităm că învățatul francez Blaise Pascal a atras atenția acum trei sute de ani că *ladul e pavat cu intenții bune...*

DO: ...și până la Dumnezeu, te mănâncă sfinții, ne avertizează înțelepciunea populară... Ați gândit o imagine puternică prin conceperea religiei ca pe o cruce, cu cele două brațe care reprezintă sensul existenței noastre. Majoritatea oamenilor se nasc, trăiesc și, până la moarte, tot nu înțeleg ce a însemnat călătoria în trup, pe pământ. Întrebări precum Ce este omul și Cine e Dumnezeu?, se poate întâmpla să nu apară niciodată în conștiința acestora. Dvs., însă, dintotdeauna ați avut în minte, în suflet, aceste teme de meditație. În unele articole, dar, mai ales în cartea-eseu „Scopul și semnificația vieții”, ați abordat acest subiect, cum obișnuți să spuneți, ați îndrăznit să o faceți, afirmând: Dumnezeu este conștiința întregului univers; este energia care a creat universul și care ne permite tuturor să ne manifestăm și să evoluăm.

Întrebarea care pe mine personal m-a captivat dintotdeauna și în legătură cu care aș dori să vă aflu opinia este: de ce oamenii (majoritate lor), abia când se apropie de punctul final al vieții au

revelația existenței lui Dumnezeu și, dintr-odată aproape, li se pare firesc să înțeleagă că drumul nu se sfârșește prin moartea trupului, ci spiritul se va întoarce „acasă”, la Dumnezeu care, de altfel, a fost mereu lângă ei? Cum și când ați ajuns la concluziile menționate?

ND: În urmă cu mai mulți ani aș fi răspuns că am ajuns la aceste concluzii odată cu vârsta și cu acumularea de noi cunoștințe. Acum sunt, însă, convins că toți venim pe lume în mod predestinat și cu misiuni specifice proprii. Venim din sfera energo-celestă pentru a continua procesul de emancipare personală, de familie, de grup, la nivel național și, în final, la nivel global. Unii oameni sunt binecuvântați și își înțeleg misiunea. Altor le trebuie decenii. Cei mai mulți nu-și înțeleg soarta. Eu mă aflu undeva pe la mijloc. Cum am mai spus, cred despre mine că sunt un suflet aflat în evoluție, trimis pe terra, predestinat să mă nasc în România și să ajung în America. Când și cum am ajuns la această concluzie e mai greu de precizat. A fost un întreg proces, dar cred că m-am născut purtând în mine grăunțele credinței și ideea devenirii...

Referitor la majoritatea oamenilor, toți purtăm cunoștințele universului în sufletele noastre, dar fiecare le descoperă în funcție de trăirile anterioare. Mai cred că, întrupându-se, fiecare om re trăiește evoluția întregului cosmos și, înaintând biologic în vârstă, își amintește treptat și parțial de misiunea pentru care i s-a acordat o nouă viață. Atunci încep să se roage și să creadă în Dumnezeu. La întrebarea cine și ce este Dumnezeu, nu am găsit un răspuns logic. El există! *Nu cerceta aceste legi, / Că ești nebun când le-nțelegi!*

Am încercat, totuși, să pătrund *dincolo* și să înțeleg necunoscutul. Unii prieteni cu care am avut schimburi de asemenea idei mi-au recomandat să ies din paradigma religioasă și să încerc să mă lămuresc singur de ceea ce ne așteaptă *dincolo*. Și vă spun sincer că m-am cutremurat când am încercat să ies din matrice și să pătrund în necunoscut; am căzut într-un gol infinit și am simțit că încep să-mi pierd mințile.

De atunci, am decis să rămân în limitele mele și să accept ceea ce sunt: român prin naștere, creștin-ortodox prin religie și, mai presus de orice, om făcut în imaginea creatorului.

Altfel, din punct de vedere strict lumesc, m-am născut curios, nesupus, generos, dar calculat; am ajutat multă lume, dar puțini m-au ajutat pe mine; nu am avut noroc, tot ce am realizat în viață a fost prin imense eforturi personale. În același timp, m-a supărat întotdeauna nedreptatea și am încercat toată viață să-mi îndrept soarta și să schimb lumea. În final, m-am schimbat oarecum pe mine, dar nu am reușit să schimb lumea. Și mă doare în special de soarta României. În acest scop, la etatea de 87 de ani pe care i-am împlinit, vreau să înțeleg marile enigme ale lumii. De unde venim, de ce trăim și unde ne ducem? De asemenea, ce se întâmplă în lumea actuală aici, pe pământ? De ce România are în continuare un destin oropsit? Și ce putem face pentru ca noi, românii, să ne îndreptăm soarta?

DO: *Cu excepția ultimei, celelalte sunt întrebări greu de înțeles, fie din pricina tridimensionalității în care trăim, dar, așa cum spuneai, odată ajunși dincolo, vom afla; fie pentru că anumite adevăruri lumești sunt, deocamdată, în posesia celor care fac tot posibilul să schimbe lumea actuală.*

Domnule profesor, ați menționat dificultatea îmbinării ambițiilor personale și naționale cu aspirațiile divine. Acestea nu par compatibile, dar, din moment ce ne naștem cu ele în trup și în suflet, suntem obligați să le abordăm și să le rezolvăm împreună. Prin urmare, cum împăcăm omenescul cu divinul?

ND: Voi încerca să răspund pomind de la divin și abstract, ajungând apoi la omenesc și concret. Așa cum ați remarcat, am abordat asemenea idei și în scrierile anterioare, dar acum, înainte de a părăsi scena lumii, încerc să le dau o formă cât de cât finală. Cu toate acestea, nimic nu e final în universul nostru material limitat în timp și finit în spațiu; univers care a pomit de la un punct necunoscut pe scara infinitului și care va fi reciclat la un moment dat, la un alt punct neștiut din infinit. Atunci supremitatea va trece la următoarea creație. Și cine e marele

creator al tuturor universurilor? Așa cum am mai spus, *Conștiința Supremă* pe care noi o numim Dumnezeu. Cel care pentru noi, oamenii, a făcut cerul și pământul. Cel care ne-a dat aripi cu care să ne înălțăm la cer, dar care a făcut și forța negativă care ne trage spre pământ, constrângându-ne astfel să alegem între bine și rău, pentru a putea avansa spiritual. Și ca să-i temperez pe cei răzvrățiți ca mine, am să le amintesc că în ultimele zile ale Imperiului roman, Fericitul Augustin, mare episcop creștin din Africa de Nord, a fost întrebat: *Ce a făcut Dumnezeu înainte de a face lumea? – A pregătit iadul pentru cei care pun asemenea întrebări!*

Să nu ne facem iluzii. Unele lucruri nu le vom pricepe niciodată. Marele poet al închisorilor, Nichifor Crainic, și-a pus și el întrebară: Cine suntem? Redau un fragment din poezia sa intitulată „Tu”, poezie dedicată Tatălui ceresc: ...Sunt duh îmbrăcat în nălucă de humă / Sunt om odrăslit dintr-un tată și-o mamă/ Dar sunt nerăspuns la 'ntrebare / Ce glas e dator să răspundă 'ncotro e / Oceanul de foc ce icnind fără voie / Zvârlitu-ma viu în mișcare...?

Nu știm exact cine suntem, dar existăm între Cel de Sus, care ne-a insuflat viața și care ne atrage spre sferele cerești și cel de jos, care ne vrea sclavi pe pământ. Existăm în mijlocul luptei dintre bine și rău. Și de ce l-a lăsat Dumnezeu pe cel rău? Pentru că avea nevoie de el în timpul șlefuirii omului, cea mai importantă creație divină. Satana, fostul înger Lucifer, și-a depășit însă atribuțiile și, în loc să ne ajute să evoluăm spiritual, s-a răzvrătit împotriva lui Dumnezeu și a vrut să-l ia locul. Necuratul își continuă lucrarea lui diabolică și azi în epoca globalizării, când unii oameni au început să-și înțeleagă sensul și menirea. E datoria noastră să rupem lanțurile robiei materiale și să revenim la Tatăl.

Casa noastră se află în sfera divină de energie și conștiință unde am fost zămisliti și de unde provenim. Acolo trebuie să ajungem. Pe drumul întoarcerii, trecem însă prin materie, deschidem ochii minții, ne purificăm și ne luminăm spiritual. În

condiția noastră pământească ni s-a permis să ne lărgim
orizontul cu noi cunoștințe și descoperiri, dar nu putem depăși
limitele temporare și spațiale în care am fost sigilați. În „Amintiri
din închisoare”, carte scrisă prin anii '70, când aveam treizeci
și ceva de ani, afirmam că pământul este un gen de
închisoare-universitate, în care Dumnezeu ne-a exilat, dar ne-a
dat și șansa să ne îndreptăm. Scopul vieții este, deci, să
înțelegem imensa semnificație a misiunii noastre terestre, să
îngrijim scânteia divină sădită de El în fiecare dintre noi și să o
transformăm într-o făclie cu care să ne întoarcem Acasă!

Drumul de întoarcere este însă lung și anevoios. Ne naștem ca
toate celelalte ființe, dar suntem singurii care avem conștiința
de sine. Trăim fizic în familii și evoluăm social în comunități,
dar, treptat, începem să înțelegem universalitatea umanității și
să aspirăm la nemurire. Diavolul ne împiedică, însă, la tot pasul
în evoluția noastră către divinitate. El ne ispitește și ne
ademenește cu bunuri materiale și plăceri lumești și încearcă
să ne țină să viermuim împreună cu el aici, pe pământ.

În mod conștient sau din instinct, fiecare dintre noi tinde să
evolueze spre spiritualitate. În acest scop, cred că fiecare om e
trimis pe pământ de un consiliu de spirite împlinite și e
repartizat la locul potrivit pentru a putea avansa pe scara
valorilor cerești. Unii oameni își ispășesc greșeli anterioare. Alții
vin să-i ajute pe cei dragi ori să-i asiste pe cei slabi. Cei mai
avansați spiritual vin să acumuleze credit divin, pentru o
emancipare mai rapidă. Toți venim cu o misiune pe care unii
dintre noi o și conștientizează. Și pentru a ne recupera de pe
pământ, divinitatea a luminat mințile celor mai buni oameni care,
la rândul lor, au înființat școli de gândire și religii prin care să ne
ajute. Filozofii s-au ridicat dintre noi și ne-au ghidat spre lumina
intelectuală. Trimisii divinității au coborât din sfera cerească și ne-
au adus lumina spirituală. Iisus, Fiul lui Dumnezeu, a propovăduit
iubirea și iertarea și ne-a arătat adevărata cale de întoarcere; de
re-legare la origine. Primii discipoli ai lui Iisus s-au grupat în familii
și comunități creștine care, mai târziu, au devenit organizațiile

religioase de azi. Biserica reflectă dualitatea omului. Organizarea administrativă a bisericii e materială, lumească și supusă greșelii. Canoanele transmise prin Biblie sunt spirituale și imuabile. Omul de rând care îl caută pe Dumnezeu trebuie să-și găsească echilibrul între aceste tendințe. Unul dintre ei sunt chiar eu... cumva neastâmpărat și mândru în tinerețe, dar din ce în ce mai umil pe măsură ce mă apropiu de destinație.

DO: *Orice am face, ne întoarcem la încercarea de a înțelege care este scopul vieții și la alegerile pe care trebuie să le facem în permanență, între ce Iisus ne îndeamnă să facem și tentațiile celui necurat care ne ademenește în permanență.*

Domnule profesor, în formarea fiecăruia dintre noi, contrar a ceea ce se susține acum, familia, ea în primul rând, are rolul cel mai important. Abia apoi școala. În ce măsură v-a influențat pe dvs. familia în care v-ați născut, ca să ajungeți să vă puneți asemenea probleme? Să începem cu originea. Așadar, ce ne puteți spune despre familia dvs?

ND: Bunicul din partea tatei era din Brașov, dar tata s-a născut la București într-o familie de comercianți. Mama s-a născut în comuna Curcani, un sat mare și frumos de pe valea Argeșului, situat la 50 de kilometri sud de București. Părinții au fost amândoi oameni simpli, dar cu frică de Dumnezeu. Deși în 1936 familia noastră locuia în București, eu m-am născut la Curcani, unde mama revenea la bunica, în timpul vacanței de vară a copiilor. Am fost al șaptelea copil, dar cei doi dinaintea mea au murit la vârste fragede. După mine au urmat încă trei surori. Toți cei opt am ajuns la maturitate, dar acum au mai rămas doar o soră în America, sora cea mai mică în țară și eu. Și să nu uit! Mama mi-a spus că m-am născut pe 20 iulie, dar m-a înregistrat oficial pe 22 iulie, pentru că nu a avut pe cine trimite la primărie să mă declare a doua zi după naștere. Rebel cum sunt și cum îmi plac replicile, am întrebato de ce nu m-a trimis pe mine? Dacă pomeam la drum din prima zi, aș fi ajuns și mai departe...

Și totuși cine sunt eu, pământeanul? Sunt un român născut în sudul țării într-o combinație zodiacală dintre Rac și Leu, ceea ce

mi-a dedublat caracterul, dar mi-a conferit abnegație și fibra rezistenței. Sunt un suflet implantat adânc în glia țării și am convingerea că misiunea mea a fost și este să-mi ajut familia și neamul.

DO: *Cum spuneam, cred că nimic nu este întâmplător în viață. Plus acele avertizări-coincidențe-sincronicități, cum vrei să le numești, asupra lucrurilor / întâmplărilor din care avem de învățat lecțiile pentru care am apărut în acest trup, în această viață, că ne-am născut unde ne-am născut, în timpul precis în care s-a întâmplat acest lucru. Știu că împărtașiți mare parte din aceste convingeri. Prin urmare, considerați că ați depășit cu bine aceste puncte ale destinului pentru care v-ați intrupat, născut în România, petrecut viața în America?*

ND: Nu cred că în cosmos întâmplările au loc... la întâmplare. Sunt convins că am ales singur să mă nasc în România, țară pe care o voi sluji cu tot devotamentul. De fapt, toată viața am aspirat să ajung ceva în țară și să-mi servesc neamul, dar am fost împiedicat. Acum nu mai vreau altceva decât să-mi închei viața creștinește, în speranța că mi-am făcut datoria. Altfel, am trecut prin multe încercări și am întâmpinat un număr însemnat de obstacole, dar am trecut peste ele. Și e foarte interesant să constat că încercările prin care am trecut au fost în același timp și realizări. Menționez între altele: patru ani petrecuți în închisori, unități de muncă forțată și lagăre de refugiați! Doi ani de studii la Politehnica din București înainte de închisoare și alți cinci ani la Universitatea tot din București, după închisoare. În continuare, patru ani de studii de doctorat în America, la Universitatea Columbia din New York City și o viață zbuciumată pe trei continente!

Am fost redactor la Vocea Americii vreo 20 de ani; profesor universitar în America, Africa și România preț de vreo 10 ani; am scris și publicat 12 cărți și sute de articole în limbile română și engleză și am oferit alte sute de conferințe în multe localități și centre universitare din Statele Unite, Canada, România, Etiopia și alte țări. M-am specializat în studii globale,

tocmai pentru a-mi face datoria de cetățean al lumii și, în special, datoria de român. În acest scop, am publicat mai multe cărți în care am apărut și promovat drepturile noastre. Menționez între altele cărțile “Bessarabia and Bukovina” și “Journey to Freedom”, publicate în America în 1982 și, respectiv, 1990 și cărțile „Maratonul vieții” și „Românii și România” publicate la editura INST din București în 2019 și, respectiv, 2021. La întrebarea dvs. dacă am depășit punctele dificile ale destinului pentru care cred că m-am întrupat e greu de răspuns. Deși m-am împăcat cu soarta, în adâncul sufletului meu rămân un revoltat. Oricum, acesta sunt eu, definit prin multe preocupări și puține realizări...

DO: O viață plină, cu deosebite realizări, nu știu de ce spuneți „puține”, poate în comparație cu multele pe care le-ați fi vrut, dar nu a fost posibil, cu experiențe pentru mai mult de o existență, nu toate ușor de trecut, nu toate necesare s-ar putea crede, cu siguranță prin care nu ați fi dorit să treceți, dar le-ați depășit, cu fruntea sus, cu spatele drept în fața oricăror nedreptăți sau anomalii ale istoriei sau ale oamenilor cu care v-ați confruntat. Dar, cu siguranță știți spusa din bătrâni pe care ați și amintit-o: „Dumnezeu nu ne dă mai mult decât putem duce”! Și, până la urmă, așa cum spuneți, acele încercări sau obstacole s-au transformat în realizări. Fără îndoială, nu întâmplător ne-am născut în România, țara pe care dintotdeauna v-ați propus să o slujiți cu tot devotamentul. Și totuși, cum ne salvăm țara aici, pe pământ, unde ni se cere să luptăm și, în același timp, cum ne împăcăm cu divinitatea de dincolo, pentru care trebuie să acceptăm voia Domnului? Cum să admitem că, pentru a ne apăra țara, uneori trebuie să săvârșim fapte împotriva voinței lui Dumnezeu, care e viața, și asupra căreia noi nu avem dreptul să decidem?

Îmi amintesc de sfatul pe care tatăl său, preot, i l-a dat fiului mezin, înainte de a se înrola în războiul de recuperare a Basarabiei și Bucovinei de nord, ironic, contra țării cu care avea să se alieze ulterior. Celălalt fiu lupta deja pe front, unde avea să

și moară. Vasile Ienceanu era pe atunci tânăr ofițer al armatei române, după război ajuns treptat la gradul de general, prețios prieten al familiei mele. Desigur parafrazez, dar aceasta a fost povața părintească a unui preot către fiul lui care pleca la război: Dragostea de Dumnezeu și de țară sunt la fel de puternice. Bunul Dumnezeu înțelege că vei fi obligat să iei vieți de oameni, fiindcă pământul strămoșesc este sfânt și trebuie apărat. Ai binecuvântarea mea.

ND: Alegere dificilă, doamnă Oprîță. Balanța dintre materie și spirit, dintre ce facem aici, pe pământ, și cum ne pregătim pentru lumea de dincolo, trebuie menținută de fiecare dintre noi.

Înainte de a aborda preocupările dvs, complexe de altfel, propun două remarci. Prima se referă la soarta care, uneori se pare că ne pune, totuși, pe umeri mai mult decât putem duce. Mă gândesc la prăbușirea unor oameni de mare valoare în timpul diabolicelor experimente comuniste din închisorile Pitești și Aiud. La Pitești s-a experimentat uciderea trupului, ceea ce înseamnă o crimă barbară împotriva omului fizic. Nu știu de ce a permis soarta așa ceva. La Aiud s-a încercat, însă, uciderea sufletului, ceea ce reprezintă o crimă împotriva spiritului divin. Acest lucru nu putea fi conceput și înfăptuit decât de diavol. Dumnezeu poate tolera uciderea trupului, pentru că trupul este doar o hologramă a sufletului care e nemuritor. Și aici voi prezenta două scenarii ilustrative și plauzibile și ajung astfel la a două remarcă.

Într-un film prezentat drept documentar, o tânără supraviețuitoare a lagărelor naziste unde i-au murit părinții are coșmaruri imediat după război, în care un ofițer german îi apare în vis de parcă ar fi fost în carne și oase și îi cere să transmită un mesaj soției și copilului său. Tânăra se trezește din coșmar, pune mâna pe un revolver și îl împușcă. Ofițerul re apare, totuși, și îi cere insistent să transmită mesajul, dar tânăra îl împușcă din nou. Scena se repetă și viața ei devine mai grea decât în lagăr. În final, tânăra se resemnează, caută și găsește soția și copilul ofițerului german, le transmite mesajul, și

coșmarul dispare. Prima morală: Dumnezeu judecă după alte criterii. A doua morală: sufletul e nemuritor.

Un alt exemplu ilustrativ l-am urmărit recent pe YouTube. De data aceasta, un om de știință matur și fără prejudecăți religioase, ajunge și el la concluzia că lumea pe care noi o considerăm reală nu este altceva decât o hologramă cu originea la nivel cuantic. La întrebarea: De ce existăm într-o hologramă care prin definiție e iluzorie? Părerea omului de știință cu tendințe atee este una singură: *Pentru că cel care ne-a creat nu ne-a permis să ne ucidem.*

Preotul din exemplul dvs. a avut parțial dreptate. Soldații au tras cu pușca, dar nu au ucis ființele lui Dumnezeu. Au tras în hologramele acestora. În ce privește marii ucigași ai lumii, aceștia vor realiza la timpul potrivit, că toate crimele lor au fost în zadar. Când vor ajunge *dincolo* vor fi întâmpinați de cei pe care i-au asasinat. Atunci va începe coșmarul ucigașilor.

Altfel, se pare că toți suntem actori pe marea scenă a pământului, unde ne facem pregătirea pentru rolurile reale pe care ni le-a hărăzit creatorul în lumea celestă. Aici, Dumnezeu ne-a costumat, ne-a dat chiar și uniforme militare și ne-a înarmat, dar ne-a dotat cu gloanțe oarbe, ca să nu ne ucidem între noi. Aici suntem testați; facem repetiții generale, și dacă nu trecem examenele, trebuie să le repetăm. Iar rolurile se pot schimba. Imaginați-vă un ofițer german din trupele SS, renăscut ca evreu. Gândiți-vă la un evreu renăscut ca arab palestinian. Iar eu, poate am fost evreu sau rus într-o viață anterioară și am picat la ultimul examen. Să fim, deci, foarte atenți la cum ne purtăm în viață și cum ne interpretăm rolurile. Totul e înregistrat în arhivele cerești...

Revin însă la obiectul întrebărilor inițiale: legătura dintre trup și suflet, dintre individ, națiune și țară. Voi încerca să rămân practic și să mă refer la țara noastră. Mai întâi trebuie să ne cunoaștem atât la nivel personal, cât și la nivel național. Să luptăm să ne obținem ceea ce este de drept al nostru și să ne impunem drepturile aici, pe pământ. E o datorie față de țara și de neamul în care ne-am născut. Și totuși, deși personal sunt

animat de sentimente românești, subliniez că nici națiunile nu sunt permanente și, cel puțin în prezent, nici neamul nostru nu strălucește în calitate. Din acest punct de vedere, ar trebui să ne uităm în oglindă, să ne analizăm calitățile și defectele și să stabilim ce trebuie să facem pentru a ne îndrepta caracterul și apăra țara.

Noi, românii, am parcurs în istorie un drum greu și plin de obstacole și încă nu am ieșit la liman. Am fost încălcați de barbari. Am fost copleșiți de vecini hrăpăreți. De prea multe ori ne-am dat după vânt și după dușmani. Ne-am deprins cu răul și am rămas cu deprinderi proaste. Pentru mulți dintre noi și mai ales în ultima vreme, minciuna, ipocrizia și lauda fac casă bună împreună. Pentru a supraviețui, unii s-au dat la furt și înșelătorie. Nu trebuie uitat, însă, că în cele din urmă toți cei cu asemenea deprinderi se înșală pe ei înșiși. Și calvarul nostru continuă. Nici azi, în Uniunea Europeană, nu ne găsim locul și identitatea? Este imperios necesar să ne analizăm și să ne refacem caracterul!

DO: *În acest sens, domnule profesor, care ar fi trăsătura definitorie a națiunii române? Cum vedeți procesul de refacere morală? De unde ați pleca?*

ND: Pentru prima parte a întrebării, propun să plecăm de la analiza factorilor istorici care au condus la stagnarea formării intelectuale a națiunii noastre și la degradarea morală din ultimele decenii. Când eram în închisoare, am aflat că în timpul războiului, generalul Antonescu a cerut să se efectueze un studiu menit să afle de ce poporul nostru a rămas needucat? Concluzia la care s-a ajuns? *Pentru că nu a avut cine să-l educe.*

Am supraviețuit ca neam și ca români, dar mulți dintre noi au uitat să fie și buni români. Constantin Vișoianu, ultimul ministru de externe al României încă libere, îmi spunea personal la New York că, în experiența sa de exil, a ajuns la concluzia că poți să-i înveți multe lucruri pe români, dar nu poți să-i înveți să fie și buni români. Văzând ce se întâmplă în acești ani la noi în țară, constat că unii confrăți nu mai sunt nici buni români și nu mai

sunt nici oameni buni. Unde începe tragedia noastră? Să pomim de la cauze. Unii cercetători susțin că nouă, nu ne lipsesc cei șapte ani de acasă; ne lipsesc „*cei șapte sute de ani*” în care s-a format și s-a civilizat Europa. Europa occidentală, care a devenit modelul de dezvoltare al întregii lumi moderne, s-a format în primii șapte sute de ani ai celui de al doilea mileniu. În acea perioadă, s-au pus bazele statelor care dăinuie până azi, s-a adoptat religia creștină, au fost fondate primele universități, au avut loc renașterea intelectuală și reformele religioase și s-a pus temelia națiunilor europene de azi. Noi, românii, am fost scoși în mare măsură din istorie în acea lungă perioadă. Pământul nostru s-a aflat în calea marilor năvăliri care au început din primul mileniu și au durat o mie de ani. Acele năvăliri ne-au estompat evoluția și ne-au blocat istoria. Unele din acele năvăliri au fost cu adevărat barbare. Pe plan cultural, din acea perioadă, ne-a rămas, practic, doar folclorul. Folclorul nostru, unul din cele mai bogate din toată Europa, basmele, miturile, legendele, proverbele, reprezintă marea noastră moștenire culturală din acele vremuri tulburi. Când cei din Occident își construiau castele și universități, noi ne refugiam în munți și trăiam în bordeie, dar, spre deosebire de ei, noi continuam să trăim sufletește. Oglinda spirituală a acelor timpuri se regăsește în creații și credințe populare superioare celor din Occident; un Occident care, cu timpul, a avansat material și tehnologic, dar s-a golit sufletește. Și, când după aproape o mie de ani am reușit să întemeiem primele formațiuni statale proprii, au început expansiunile vecinilor hrăpăreți. Au venit peste noi otomanii, austriicii împreună cu ungurii, germanii, rușii. Drept rezultat, primele noastre școli și universități apar în secolul al XIX-lea și alfabetizarea populației se face o sută de ani mai târziu. Am ieșit la lumină de abia în secolul al XX-lea, dar cu multe tare moștenite din trecut și, în același timp, pândiți de noi obstacole.

Referitor la trăsăturile noastre naționale, e de datoria specialiștilor bine intenționați să le analizeze. La nivel individual, nu putem face decât afirmații particulare, iar eu mă feresc să

ajung la concluzii atotcuprinzătoare pomind de la exemplele pe care le cunosc personal. Mărturisesc totuși, că multe din cazurile pe care le cunosc nu sunt tocmai măgulitoare...

Și totuși, în ce privește trăsăturile de bază, modale, cum se numesc în limbajul de specialitate, va trebui să fim specifici. La ce categorii de conaționali ne referim și la ce perioadă istorică? Dacă ne referim la politicieni, iată ce scria Eminescu în ziarul „Timpul”, din decembrie 1877: *Cine a ajuns în Parlament? Țărani? Nu sunt. Proprietari nu, învățați nici cât negru sub unghie, fabricanți – numai de palavre, meseriași nu, breaslă cinstită nu, au ce sunt dar? Uzurpatori, demagogi, capete deșarte, leneși cari trăesc din sudoarea poporului fără a o compensa prin nimic, ciocoi boieroși și fuduli... Oameni de stat cari nu pot justifica nici săvârșirea școalei primare, advocați fără știrea lui Dumnezeu, pictori orbi și sculptori fără de mâini, generali cari nu știu citi o hartă, subprefecți ieșiți din pușcărie, legiuitori recrutați dintre stâlpi de cafenele, jucători de cărți și oameni cu darul beției, caraghioși... iată banda ocultă care guvernează azi România.* (NB – anul 1877)

Același lucru l-a constatat și Caragiale la începutul secolului al XX-lea, și tot așa stau lucrurile și cu politicienii de azi, în anul de grație 2023. Eminescu și Caragiale nu s-au referit, însă, doar la infractorii penali, care într-un stat de drept sunt pedepsiți în toată lumea. Ei s-au referit îndeosebi la infracțiuni morale, comise de indivizi care se strecoară pe lângă lege. S-au referit la *impostură și lichelism*, amândouă extrem de comune în lumea politică de azi. Impostorii și lichelele sunt conștienți de măgăriile lor, dar merg înainte, pentru că societatea îi tolerează și pentru că, în prezent, sunt sprijiniți de elemente asemănătoare la nivel global. *Cine se aseamănă se adună.* Societatea ar trebui să identifice personal lichelele și impostorii, ca să afle toată lumea cine și ce sunt asemenea dejecte umane. În cazul nostru ele nu reprezintă națiunea și neamul.

Națiunea noastră e reprezentată de țăranul român tradițional din câmpie, pe care eu l-am cunoscut în copilăria mea pe valea

Argeşului; de ciobanul nostru de la munte, care era om de omenie și știa să-și îngrijească oile; de intelectualul care, venind direct de la țară, a ajuns profesor și nu și-a uitat rădăcinile; de muncitorul de altădată din orașe, care își vedea de meserie; toți erau altfel de oameni. Erau oameni drepți, demni și cu frică de Dumnezeu. Acei oameni încă există, dar sunt sufocați de gunoaiile care s-au așternut peste ei și care nu-i mai lasă nici măcar să respire.

DO: *Nu-i așa că e uimitor cum trăsăturile de necaracter pe care le menționați, ale acelor ajunși astăzi la guvernare, nu diferă prea mult de cele despre care vorbește Eminescu? Binevenit acest citat. Însă românul de rând, așa cum spuneți, a fost altfel. Sper că încă mai este. Cum credeți că ne putem caracteriza, obiectiv, noi pe noi înșine?*

ND: Dacă aș încerca o scurtă caracterizare a trăsăturilor de bază ale neamului nostru, m-aș întoarce la piramida evoluției umane. Oamenii se nasc într-o matrice genetică greu de modificat și evoluează într-un mediu cultural care se schimbă continuu. Fiecare om reprezintă oglinda matricei în care s-a născut și cultura în care s-a dezvoltat. Influența și condiționarea reciprocă dintre aceste două tendințe rămâne un subiect dezbătut de specialiști, dar rezultatul este caracteristic fiecărui popor.

Noi, românii, avem un substrat genetic superior ca potențial, dar în mare parte neîmplinit. Acest lucru e dovedit amplu, de exemplu, de olimpiadele câștigate în prezent de tinerii din țară și de mulți români care s-au realizat în Occident. În același timp, în pofida vitregiilor cu care ne-am confruntat de-a lungul istoriei, neamul nostru a dat dovezi de vitejie, de cinste și dăruire, de eroism și de martiriu. Acei eroi și martiri trebuie scoși în evidență pentru a ne servi drept modele de comportare și de credință. Puține popoare au trăit momente de justiție absolută ca pe vremea lui Vlad Țepeș. Puține națiuni au în istoria lor martiri de talia brâncovenilor. Și, mai recent, buncii noștri au spus *pe aici nu se trece*, și inamicul nu a trecut de Mărășești. Știu acest lucru pentru că tata, sergentul Ștefan Dima, a fost pe frontul de la

Mărășești. Apoi, părinții multora dintre noi au luptat eroic în războiul împotriva bolșevismului, în timp ce epigonii de azi nu le-au cules nici măcar oasele din stepa Kalmucă.

Ca neam nu ne-am putut realiza potențialul intelectual în condițiile istorice și geografice ale pământului nostru. Ne-am dezvoltat preponderent pe plan orizontal, adaptându-ne la timpuri, dar nu prea ne-am înălțat pe verticală. Cu timpul, adaptarea noastră pe orizontală ne-a intrat în sânge și a început să domine moștenirea genetică, ceea ce a dus la un caracter uneori deficitar pe care sunt convins că îl putem remodela. Alegoric vorbind, noi am construit o casă de lemn și de șindrilă pe un postament de piatră. Apa trece, veneticii trec, pietrele rămân și noi vom dăinui. Să conștientizăm zestrea noastră genetică și să transformăm inteligența nativă a neamului în înțelepciune. Acest lucru ne-ar face din nou competenți și demni să escaladăm vârful piramidei umane. Neamul nostru românesc are acest potențial, dar în timpurile din urmă și, mai ales în prezent, au ajuns la vârf cei fără niciun merit.

În ce privește clasa politică ajunsă la conducere în ultimii 30 de ani, aș folosi trei litere: *FMI*. Nu e vorba de Fondul Monetar Internațional, deși are legătură și cu acest fond din care guveratorii au împrumutat în neștire, ca să cumpere liniștea populației. E vorba de alt FMI, *Fraudă, Minciună și Ipocrizie*, prin care guvernării ne duc de nas de peste trei decenii. Este un furt voalat și calificat, pentru că s-a delapidat de la stat, din ceea ce agonisise un întreg popor prin muncă asiduă și, uneori, prin muncă forțată. Frauda a fost tolerată și încurajată de sus în jos la toate nivelele, astfel încât toți să se simtă părtași și să nu poată fi tras nimeni la răspundere. Și este cu atât mai greu să îndreptăm societatea actuală, cu cât fiii și fiicele impostorilor de ieri, ajunși azi la guvernare, sunt la fel de corupți și nu au nicio șansă să fie diferiți de părinții lor. Singura speranță de schimbare pașnică a țării este ca următoarea generație, a treia după 1989, să înceapă să dobândească conștiință umană și simțăminte românești. Aceasta înseamnă că, fără o catastrofă

internațională, de abia spre sfârșitul secolului al XXI-lea ne putem aștepta la schimbări pozitive. Și acest lucru, cu condiția ca cei care ne dirijează la nivel mondial, să renunțe la politica zisă corectă care a generat la unii indivizi caractere de monștri. Aceștia nu-și mai vând țară. Țara a fost vândută; își vând conștiința! Și totuși, pronia cerească le acordă și acestora o șansă. Să nu o rateze!

DO: *Cu toate acestea, într-un secol în care doar cine nu vrea nu vede starea de degradare la care a ajuns omenirea – locuitorii României nu fac excepție – cum vedeți procesul de refacere morală? De unde ați pleca? În acest context, ne mai putem gândi că ar exista speranțe să ne redefinim ca nație?*

ND: Doamnă Oprîță, eu am formulat un aforism: *De lume are grijă Dumnezeu; noi să ne îngrijim de națiunea noastră.* Și aș mai adăuga: Iisus a pomenit cu 12 apostoli, din care unul L-a vândut și totuși a schimbat lumea. Atâta timp cât între noi mai există 12 români conștienți și curajoși ne putem salva neamul. Mare atenție însă, pentru că diavolul știe și el acest lucru și încearcă să sugrume în fașă orice încercare de renaștere morală, națională sau creștină. Diavolul își face însă iluzii. A încercat și Irod acum două mii de ani și nu i-a reușit. În ce privește lumea și, în mod special America, mă tem că speranțele sunt din ce în ce mai puține. America, și de fapt întreaga lume, au nevoie de un mare cutremur social și eu sunt convins că acel cutremur va veni.

DO: *Vorbind de America în care trăim, dvs. și eu, sunt fericită să constat că, aici și acum, există oameni reali, patrioți exemplari, care sunt dispuși să își dedice viața reclădirii demnității și strălucirii acestei națiuni. Și, poate, vor fi un model de urmat...*

ND: Sper să aveți dreptate. Să dea Dumnezeu ca acea Americă, cea cu frică de Dumnezeu, să renască. Eu mă aflu, însă, aici de 54 de ani și am urmărit atât evoluția pozitivă a țării, cât și degradarea ei morală din ultimele decenii. În plus, eu fac parte din generația care, în țară îi aștepta pe Americani și am imigrat aici cu cele mai nobile gânduri. Sub nicio formă nu pot fi acuzat

de sentimente dubioase. America de azi este, însă, cu totul altă țară decât cea în care am sosit eu; e o țară supusă unor interese internaționaliste și, în final, interese anticreștine și antiamericane.

Și reamintesc la acest punct, avertismentul lansat de președintele Thomas Jefferson în 1802, referitor la viitorul Statelor Unite și al democrației: *Democrația va înceta să mai existe atunci când veți lua de la cei care sunt dispuși să muncească și veți da celor care nu sunt dispuși să muncească.* În plus, marele lider politic a tras un semnal de alarmă cu privire la bancheri, semnal care a fost, însă, ignorat. Acesta susținea:

Cred că instituțiile bancare sunt mai periculoase pentru libertățile noastre decât armatele permanente. Dacă poporul american le va permite vreodată băncilor private să controleze problema monedei lor, mai întâi prin inflație, apoi prin deflație, băncile și corporațiile care vor crește în jurul băncilor îi vor priva pe oameni de toate proprietățile – până când copiii lor se vor trezi fără adăpost pe continentul pe care părinții lor l-au cucerit.

Aici a ajuns America dominată de bancheri; dominată de Mamona și de cei care învârtesc dolarii. Și nu în numele populației; ci în numele celor care manipulează lumea. Statele Unite au alunecat spre un Marxism poleit în democrație, din care cu greu va mai putea ieși.

DO: *Din nou și din nou, aceeași poveste cu greșelile istoriei din care nu învață nimeni și le repetă... De exemplu, mă întreb cum se poate explica de ce unii dintre românii care au trăit în perioada comunistă sunt devotați ideii de instaurare a acestui tip de regim aici și acum, în noua lor țară, America?*

Altfel, într-adevăr, omenirea a intrat într-o nouă etapă istorică, aș putea spune o nouă eră. Cum se împacă iubirea de țară, naționalismul clasic sau patriotismul, cu globalismul și internaționalismul care domină lumea actuală? Pot coexista aceste sentimente? Cum s-a ajuns aici și în ce direcție credeți că ne îndreptăm?

ND: Românii care s-au refugiat ori au emigrat în America nu sunt nostalgici după vechiul regim, dar mulți dintre ei nu sunt pregătiți pentru dificultățile pe care le angajează sistemul capitalist. Cu privire la dezamăgirea unora dintre ei, trebuie să precizez că nicio țară, inclusiv Statele Unite, nu este perfectă, pentru că nicăieri în lume nu există un loc ideal. Eu, de exemplu, am criticat întotdeauna America, pentru că nu are un sistem universal de asistență medicală și pentru că taxele universitare sunt enorme. Mulți imigranți din fostele țări comuniste apreciază libertatea de care se bucură în America, dar detestă faptul că nu își găsesc locuri de muncă la nivelul pregătirii și aspirațiilor lor. Nu este deloc ușor. Îți regăsești libertatea, dar și riscurile sunt pe măsură.

Oricum, integrarea în America este dificilă la o vârstă și pentru anumite profesii, ceea ce poate duce la resentimente față de noua societate. În plus, discrepanța de venit între oameni de afaceri și salariați este atât de mare, încât mulți intelectuali în general și profesori în mod special sunt nemulțumiți de sistem. Și am să ofer un exemplu ilustrativ. În primul meu an la universitatea George Paterson, am prezentat o lucrare la un simpozion despre perspectivele de angajare ale tinerilor absolvenți. Am vorbit despre sistemul socialist în care fiecare loc de muncă e programat dinainte și în care fiecare absolvent își găsește un loc. Am scos în evidență faptul că în acest sens, tinerii nu trebuie să-și facă griji, dar am subliniat și ineficiența, defectele și ipocrizia sistemului. Reacția unor profesori m-a șocat. Lor li s-a părut că sistemul este pur și simplu ideal. Asemenea profesori au alunecat spre stânga și în decurs de zeci de ani au inoculat tinerilor studenți neîncredere în societatea americană. Azi, se culeg roadele neîncrederii și nemulțumirii.

Referitor la lecțiile pe care le învățăm din istorie, voi pomeni din nou de la trecut, dar mai întâi îmi pun o întrebare retorică și ezoterică: există vreun sens în istorie? Care e sensul ei și, în final, care e scopul vieții? Și, fără să ne dăm seama, o luăm de la cap. Unul dintre intelectualii binecunoscuți ai

Americii este istoricul Henry Kissinger. În una din ultimele lui cărți, pe care am recenzat-o pentru o revistă electronică din Washington, Kissinger mărturisea că, la începutul carierei, voia să descopere sensul istoriei. La vârsta de o sută de ani la care a ajuns, recunoaște că nu a reușit. Și nu a reușit pentru că scopul și sensul istoriei și al vieții se află dincolo de orizontul material. Dacă nu crezi, nu vezi nimic. Ești orb spiritual.

Subliniez din nou că omul are o natură dublă, materială și spirituală. Biologic, rămânem conectați la natură tot restul vieții printr-un fel de cordon ombilical care nu se rupe definitiv, decât în momentul în care „părăsim” natura. În acest sens, avem o familie, o națiune și suntem obligați să ne asigurăm existența organizându-ne social, teritorial și național. Ne pregătim, deci, acum pentru aici. Pe plan spiritual avem alte valori și ne pregătim pentru eternitatea de dincolo. Important și înțelept este să menținem echilibrul între material și spiritual.

Globalismul și internaționalismul antipatriotic din această eră sunt artificiale și, în cel mai fericit caz, sunt premature. Globalizarea rupe omul de naționalitate și îl îndepărtează de spiritualitate. Națiunile sunt rezultatul unei evoluții umane firești și nu pot fi desființate, așa cum nu pot fi desființate nici familiile. Ori poate acesta e scopul ascuns al globalizării: să desființeze și familia și națiunea și patriotismul și credința în divinitate. La acest punct îmi propun să rămân însă la națiunea noastră și să mă refer în special la ultimul secol...

Secolul al XX-lea a fost un secol extrem de frământat, dar care, după aproape două milenii, a permis majorității românilor să se reunească într-un stat național propriu. Desigur, națiunea română modernă nu mai e națiunea dacilor lui Decebal ori cea Daco-Romană, moștenită de la Traian. Este, însă, urmașa directă a acelor strămoși genetici și culturali la care s-au adăugat gene și trăsături de la popoarele cu care străbunii noștri au venit în contact. Pe de altă parte, potrivit noilor studii, se pare că dacii și romanii erau înrudiți și vorbeau limbi apropiate, ceea ce explică ușurința cu care peninsula Balcanică și parte din

spațiul nord-dunărean au fost integrate în Imperiul Roman. După retragerea autorităților romane, vorbitorii de dialecte protoromânești de la acea vreme au continuat să-și păstreze cultura și tradițiile. Peste ei au venit însă slavii, bulgarii, maghiarii, care au sufocat populația autohtonă și au fragmentat arealul neoromânesc. Unele enclave etnice protoromânești continuă să existe, totuși, până în ziua de azi în peninsula Balcanică...

DO: *În paranteză fie spus, acest subiect legat de vlahi (veche denumire a populațiilor romanizate din Europa Centrală și Răsăriteană, de o parte și de alta a Carpaților, Dunării și Prutului, anume românii, aromânii, meglenoromânii și istroromânii), pare a fi o preocupare mai veche a dvs. Acesta este încă, de altfel, un subiect delicat al istoriei. La volumul „Vlachica”, romanul istoric semnat de Mirela Roznoveanu, scriitoare româncă de origine aromână, care trăiește în New York, volum apărut în 2021, chiar ați scris o cronică bine documentată.*

ND: Am cunoscut-o pe Mirela Roznoveanu prin internet, această minunăție tehnică modernă care permite apropierea multor oameni, care, altfel, nu se vor întâlni niciodată. Am apreciat cărțile ei și pe unele le-am recenzat cu interes personal, pentru că unul din cei patru bunici ai mei a fost macedoromân. Am devenit prieten cu Mirela și comunicăm destul de des, dar avem și o mică dispută, cred eu de natură semantică. Ea susține că macedoromânii sunt înrudiți cu românii, dar sunt diferiți și că vorbesc propria lor limbă. Eu sunt de părere că aceștia au fost ruși în mod nefiresc din trupul comun al romanității orientale și că limba lor e un dialect al limbii române. Totul depinde de modul în care definim națiunile și dialectele. E posibil, totuși, ca adevărul să fie undeva pe la mijloc.

DO: *Fără a intra în prea multe detalii filologice, amintesc doar că, după unii lingviști, limba aromână este o limbă aparte din grupul limbilor romanice, în timp ce alți lingviști o consideră ca fiind un dialect al limbii române. Iar eu vă voi spune ce ne-a învățat la cursul ei de Dialectologie de la facultate, academician Matilda Caragiu Marioțeanu, de asemenea de origine*

aromână, că aromâna este un dialect al protoromânei, adică al moștenirii comune latine răsăritene și nu al limbii dacoromâne și, de asemenea, că cele două limbi romanice din nord și din sud sunt limbi funcționale și trebuie tratate ca atare.

ND: Aceasta e o problemă de specialitate care mă depășește și trebuie rezolvată de lingviști. Eu mă întorc la România modernă, care s-a înfăptuit la nord de Dunăre pe baza continuității etnice și istorice în Valahia, Moldova și Transilvania. Unirea s-a datorat în primul rând vitalității neamului nostru și, în al doilea rând, unor circumstanțe favorabile. A urmat o perioadă de afirmare și de conștientizare a spiritului național. Se trăia perioada de maturizare a națiunilor Europene, și de data aceasta și noi, românii, eram prezenți în mod conștient la făurirea istoriei.

Altfel spus, naționalitatea este o realitate obiectivă și, în același timp, un mit subiectiv; e trup și e suflet. Ambele trăsături sunt foarte importante în viața unui neam. Trăsăturile obiective sunt pământul strămoșesc, munții, pădurile și câmpiile, eroii care au luptat pentru țară, limba, cultura materială și toate realizările, de la cetăți și mănăstiri, până la orașe, uzine și universități. Trăsăturile subiective ale unei națiuni sunt intangibile: datinile, legendele, tradițiile, miturile, sfinții și martirii în care credem, chiar dacă aceștia trăiesc numai în imaginația noastră. Națiunea e, deci, o realitate și, în același timp, e un mit. *Codrul e frate cu românul!* Ideea de națiune trebuie construită și susținută continuu, atât fizic, cât și spiritual. Națiunea reprezintă unul din veștmintele frumoase cu care ne acoperim noi, oamenii, în evoluția noastră către divinitate. Este, probabil, una din legăturile dintre materie și spirit. De aceea Biblia vorbește de *semintii*.

La rândul lui, naționalismul, sau patriotismul, reprezintă cimentul care unește o națiune, dar cu condiția să nu fie excesiv și să respecte și minoritățile. Este ceea ce am făcut noi, românii, cu minoritarii din țara noastră și ceea ce nu a făcut nicio țară vecină cu frații noștri rămași peste hotare. După cum afirmă marele istoric Nicolae Iorga, România e o țară înconjurată de

români. Și acei români sunt persecutați de țările vecine sub privirile indifferente și chiar complice ale conducerii de la București. Se impune imperios să ne revizuiim atitudinea și ar fi bine să construim un nou centru național, undeva în mijlocul țării! Ideea unei noi capitale a apărut în perioada interbelică, dar vremurile au vrut altfel. În acest caz, nu e niciodată prea târziu.

DO: *Oricine a citit despre istoria capitalei României, a înțeles cum a ajuns Bucureștiul să aibă această calitate. La rândul meu, însă, consider că ar trebui reconsiderată o eventuală mutare undeva în centrul țării. Din câte îmi amintesc, prin anii '70, președintele de atunci al țării a venit și el cu o astfel de propunere. Motivele? Aceleași dintotdeauna: strategice, politice, economice, dar și, indirect, de menținere a unității statale. Existau două variante: revenirea la Târgoviște care, cum știm, mai împlinise acest rol de-a lungul istoriei, sau Brașov, cel mai bine. De ce s-a renunțat, nu știu. Un motiv cert a fost munții, care împiedică ori îngreunează legăturile.*

Să revenim însă la România interbelică și la evoluția ei. Se știe că în numai două decenii, România Mare a realizat foarte mult pe plan material și intelectual, dar s-a confruntat și cu mari probleme sociale și politice. Cum vedeți retrospectiv acele probleme?

ND: Pentru România întregită, perioada interbelică a fost bună pe plan intelectual și economic, dar s-a resimțit lipsa unei clase politice consolidate, competente și oneste. Națiunea supraviețuiește prin popor, dar se impune prin elite. În trecut, elitele noastre au fost împiedicate sistematic să se formeze și să se afirme. Am avut, totuși, un număr de oameni politici care au înțeles momentul istoric al vremurilor: Brătienii, Maniu, Iorga, Antonescu, dar aceștia au fost sufocați de politicieni venali, impuși la conducere de un rege imoral și criminal. În perioada interbelică, țara era amenințată din exterior de comunismul sovietic și de nazismul german, iar din interior de iredentismul maghiar. În mod dureros, lucrurile nu s-au schimbat prea mult nici după aproape o sută de ani. Basarabia și Bucovina,

târguite de Moscova și Berlin, sunt și azi înstrăinate, iar ungurii au rămas revizionști. Revenind la anii interbelici, liderii politici onești ai țării s-au opus în mod democratic dictaturii carliste, dar au fost marginalizați. Mișcarea Legionară s-a opus însă violent mișelilor politici și a fost anihilată. Aici doresc să fac o paranteză și să mă refer la două subiecte fierbinți: Legionarii și Evreii.

DO: *Subiecte fierbinți, dar despre care trebuie să se vorbească „la rece”, cu mintea detașată de orice sentimente, temeri sau resentimente. Cum i-ați cunoscut pe legionari?*

ND: I-am cunoscut în închisoare și am fost impresionat de onestitatea, credința și spiritul lor de sacrificiu. Mișcarea Legionară a fost singura formațiune spiritual-politică a națiunii care a mobilizat mii și mii de tinerii din toate colțurile țării și chiar din afară ei. Legionarii au fost idealști, dar au fost imaturi și lipsiți de experiență. Au confundat realitatea cu visurile lor. Au vrut să redea națiunii române, coloana vertebrală care i se încovoiasse după sute de ani de dominație străină; să-i redea inițiativa și spiritul de învingător. Ei au vrut să creeze în numai câțiva ani un om nou: un român brav, cinstit, disciplinat și muncitor și, odată cu el, au visat să creeze o societate nouă; o utopie pe care nimeni nu a reușit să o înfăptuiască. Respinși și hărțuiți de autorități, legionarii s-au dedat la crime și, la rândul lor, au fost asasinați în mod barbar. Iată ce a scris recent un compatriot obiectiv din țară:

Cea mai odioasă crimă împotriva națiunii române dinaintea venirii comunistilor la putere a fost comisă de Carol al II-lea și de lacheii lui, în noaptea de 21 spre 22 septembrie 1939. Articolul semnat de Andrei Nicolae și publicat de *ActiveNews*, în ediția din 21 septembrie 2023 are un titlu grăitor: *Unul dintre cele mai odioase acte de terorism de stat: 252 de persoane au fost ucise fără judecată sub Dictatura lui Carol al II-lea. Autoritățile au expus cadavrele victimelor pe străzile orașelor țării.* Fără alte cuvinte!

Când se va scrie adevărata istorie, se va afla că legionarii au reprezentat un strigăt sfâșietor de disperare împotriva hienelor care parazitau țara. Cei care i-au strivit și care refuză

și azi să înțeleagă faptul că viața este doar un test temporar vor fi șocați până la apoplexie când vor constata că, dincolo de această viață, se vor lovi de legionarii pe care i-au asasinat. Mișcarea Legionară și chestiunea evreiască sunt cele mai spinoase probleme ale istoriografiei moderne românești. Numai un istoric cu suflet de erou și vocație de martir le poate aborda. Nu mă îndoiesc că va apărea o asemenea personalitate. Altfel, riscăm să ieșim din istorie și să dispărem ca neam.

DO: *Și fiindcă vorbești de crime cărora li s-au inventat motive în care generații întregi am fost forțate să credem, mă simt obligată măcar să amintesc de finalul vieții incomodului ziarist Eminescu...*

Dar să revenim la mișcarea legionară, care a fost extremistă și s-a dat la crime și la abuzuri, în special împotriva evreilor. Evreii, la rândul lor, se consideră un popor ales de Dumnezeu. Ei au avut multe contribuții la progresul lumii, dar e la fel de adevărat că unele din alegerile lor, comunismul de exemplu, au fost foarte dăunătoare umanității. Cum interpretați această contradicție?

ND: În primul rând, legionarii au fost oameni de acțiune. Ei s-au afirmat prin fapte; au vrut să facă ceva pentru țară și numai prin reacție au abordat atitudini negative împotriva altora. Petre Țuțea, fost deținut politic și cunoscut pentru atitudinea sa francă, afirma că legionarii au vrut un naționalism absolut, ceea ce nu este posibil. În opinia mea, legionarii au greșit când au amestecat politica și religia. Unul din crezurile lor spirituale frizând misticismul enunța: *Vrem să aducem neamurile la biserică, pentru a le împăca cu Dumnezeu.* Mă întreb dacă se gândeau și la evrei? Nu cunosc răspunsul, dar știu că Vasile Marin, unul din legionarii care a murit în războiul civil din Spania, era căsătorit cu o evreică și soția sa a rămas tot restul vieții loială cauzei lui. Eu cred că legionarii au fost antisemiți datorită conjuncturii de la acea vreme, pentru că, în perioada interbelică, mulți evrei au favorizat comunismul sovietic, lucru dovedit cu prisosință în 1940, când ureseseul a ocupat Basarabia. În ce privește evreii și menirea lor

În lume, ei reprezintă un fenomen global demn de toată atenția și, până la un punct, vrednic de admirație.

Oricum, aveți dreptate. În multe privințe evreii au fost și rămân factori importanți de progres. Multe din realizările lor au fost esențiale în procesul de evoluție socială, dar tot ei au inventat comunismul care macină și distruge omenirea de peste o sută de ani. Răzbunarea atavică întreținută de unii evrei, *ochi pentru ochi și dinte pentru dinte*, este complet inumană. Marele lider indian Mahatma Ghandi afirmă că dorința de răzbunare, *ochi pentru ochi*, va duce la orbirea întregii omeniri.

În aceste zile lumea este într-adevăr orbită de ură și de dorința de răzbunare: Arabii împotriva evreilor; Israelul împotriva Iranului; Ucrainenii împotriva rușilor; Kazarii împotriva lumii creștine... Iar creștinii au început să ignore învățămintele lui Iisus, cel mai important evreu care a existat vreodată. Câtă diferență între Vechiul și Noul Testament! Singura noastră șansă, a tuturor, este să-L acceptăm pe Iisus; Cel care a propovăduit iubirea și iertarea. Prin Iisus, putem înainta pe treptele spiritualității și ne putem întoarce la Dumnezeu.

DO: Și, astfel, putem chiar salva omenirea. Altfel, generalizările nu au fost niciodată de bun augur. Cum știm, foarte puțini evrei au fost comuniști. Cei mai mulți dintre ei au muncit ca toată lumea și și-au văzut de viață, ca noi toți. Și totuși, domnule profesor, aveți vreo explicație pentru ce sunt acuzați în bloc?

ND: Doamnă Oprîță, aveți perfectă dreptate și aici voi face o precizare. S-a constatat statistic că numai o minoritate dintre evrei a aderat la comunism, dar acea minoritate a reprezentat majoritatea comuniștilor din fiecare țară comunizată. Aici e buba. Gândiți-vă la revoluția bolșevică din Rusia și la liderii ei. Studiați crimele comise în timpul lui Stalin. Amintiți-vă cine a instaurat comunismul în România și în celelalte țări ocupate de sovietici. Ei au fost și la pupitru și de multe ori și la executarea ordinelor. S-a mai constatat că, deseori, evreii care au instigat la schimbări violente și sângeroase și-au sacrificat chiar și coreligionarii după care s-au ascuns în mulțime. Drept rezultat,

negăsind vinovații, autoritățile și oamenii de rând i-au acuzat fără discernământ pe toți evreii.

Și aici trebuie să mai fac o distincție pe care personal am înțeles-o destul de târziu. E vorba de diferența dintre kazarii atei și evreii religioși. Kazarii sunt urmașii unor triburi turco-mongole care, în Evul Mediu, locuiau în nordul Mării Caspice și al Mării Negre, undeva prin sudul Ucrainei și al Rusiei europene. Era un neam de briganzi care nu respectă nicio lege. La un moment dat, acum peste o mie de ani, când erau amenințați de popoarele creștine din nord și de cele musulmane din sud, kazarii s-au convertit la iudaism, s-au substituit religiei mozaice și, treptat, au preluat destinele iudaismului. Ei au devenit evreii Ashkenazi dominanți în Europa; cei care în secolul al XIX-lea au conceput sionismul. Tot ei au contribuit masiv la declanșarea și succesul revoluției bolșevice din Rusia din 1917 și la înființarea statului Israel în 1947. În timp ce evreii religioși cred în Dumnezeu și continuă să-L aștepte pe Mesia, kazarii cred numai în bani, putere și răzbunare și urmăresc să domine lumea și să se substituie lui Dumnezeu. Ideea kazară rămâne însă controversată și trebuie să o rezolve evreii între ei.

În ce mă privește și dorind să-mi închei viață creștinește, nu îi voi acuza niciodată pe toți evreii în *corpore*. Din contra, am avut mai mulți colegi și prieteni evrei. Cu Gigi Altfeld am crescut pe aceeași stradă. Mama lui se purta cu noi, copiii, de parcă era mama noastră. Cu Marian Brener am fost coleg de bancă la școală elementară. În unitățile disciplinare de muncă DGSM, unde am fost trimis după închisoare, chipurile ca să-mi satisfac serviciul militar, erau mulți tineri evrei care depuseseră cereri să plece în Israel și, cei mai mulți, îmi căutau prietenia. Doamna Shapiro, vecina noastră din București, venea aproape zilnic în vizită la mama și se interesa de soarta fratelui meu Ion, care era închis de mulți de ani de zile. Doctorul Mendelovici m-a sfătuit cum să evit securitatea când aceasta mă șicana și, probabil, încerca să mă facă informator. Și, în ultimii ani înainte de plecare, discutam cu toată încrederea cu

Dinu Shaimovici, fost coleg de liceu, cum să plecăm din țară. Apoi, la Vocea Americii la Washington, am avut mai mulți colegi evrei, iar cu Erica Benes am fost și bun coleg și bun prieten. Ea a fost prima care m-a avertizat cu nedumerire că organizația evreiască Americană *Anti-Defamation League* mi-a făcut dosar de umărire. Acel dosar mi-a afectat grav cariera.

DO: *Firește că, surprins de existența unui astfel de dosar, ați vrut să aflați ce se întâmpla de fapt. Și ajungem la o întrebare firească, al cărei răspuns neîndoios îl știți: credeți că evreii au un plan și, dacă da, cum se realizează?*

ND: În final și în mod concret, am fost informat de un prieten American care lucra cu CIA, organizație care are antene peste tot. Fiind activ încă de la sosirea mea în Statele Unite și cu perspective foarte bune de ascensiune socială, am intrat și eu în vizorul organizației. Prietenul în cauză mi-a sugerat să mergem la sediul agenției evreiești care îmi întocmise dosarul, unde el avea un cunoscut apropiat, și să explicăm situația mea. Am izbucnit într-un râs amar. Nu există umilire mai mare pentru un om demn, decât să-și explice nevinovăția. Nu faci altceva decât să le acorzi legitimitate celor care nu au niciun drept legitim asupra ta și care te abuzează. În America, nicio organizație particulară nu are dreptul să dețină dosare asupra populației. Evreii sunt însă pe deasupra legii.

Referitor la modul în care lucrează, situația este atât simplă și la vedere, cât și complexă și ascunsă. Cu experiența lor milenară și cu prezența lor peste tot, evreii au, probabil, cea mai bună rețea de informații din toată lumea. În ce mă privește, nu m-au preocupat evreii ca atare. Am încercat să-mi văd de viața mea, dar, când m-am lovit de ei, am vrut să-i înțeleg. Astfel, din ceea ce am observat, am constatat că evreii se informează permanent între ei, iar în cazuri speciale, își anunță rețelele centrale. În acest scop, având resursele financiare pe care le au și cu mijloacele de informare de care dispun, cercurile conducătoare evreiești determină de foarte multe ori mersul evenimentelor. De exemplu, una dintre cele mai influente organizații evreiești din Statele

Unite este Comitetul Politic Israeliano-American (AIPAC), organizație cu peste o sută de mii de membri, cu filiale în toate statele uniunii și cu milioane de donatori și sprijinitori. Organizația urmărește cine este ales în Congresul american și încearcă să elimine senatorii și deputații ostili intereselor ei. Cine își mai aduce aminte azi de senatorul de Illinois, Charles Percy, republican moderat și fost președinte al Comisiei de politică externă a Senatului? Percy a fost senator între 1967 și 1984 și, în calitate de jurnalist la Vocea Americii, am avut prilejul să-l întâlnesc. El a îndrăznit să critice, de altfel cu multă blândețe, politica Israelului și, ca urmare, evreii l-au „măturat” din senat. Ulterior l-au ironizat public, chiar au inventat un cuvânt nou, ca să afle toată lumea că cine se opune puterii evreiești este... *persificat*.

Fostul senator a publicat o carte despre experiența sa cu evreii și cu Israelul pe care, de altfel i-a susținut, dar se pare că nu i-a susținut până în pânzele albe. Mi-am amintit de carte zilele acestea, când am citit recenzia unui volum întins pe 379 de pagini, semnat de profesorul Kevin MacDonald din California. Este al treilea volum despre evrei, publicat de profesorul american. Acesta a studiat minuțios rolul social al evreilor în lume și în Statele Unite, iar concluziile lui sunt elocvente. Între altele, în acest ultim volum, autorul îi acuză pe evrei de lipsa de onestitate și, citez: *În timp ce susțin că fac eforturi pentru binele omenirii, deseori ei lucrează pentru interesele lor și în detrimentul celorlalți. În timp ce se pronunță pentru frăție și pentru dizolvarea identității etnice, evreii își mențin identitatea de grup pe care o denunță drept imorală la alte grupuri etnice... Evreii trâmbițează pluralitatea culturală și diversitatea, dar numai pentru alții...* (Kevin MacDonald, “The Culture of Critique”. Recenzia semnată de Stanley Hombeck, revista “American Renaissance”, iunie, 1998).

Păreră mea e că acuzația de „lipsă de onestitate” este prea dură, pentru că, din aroganță, considerându-se poporul ales, evreii nu își mai dau seama de gravitatea poziției pe care și-o

asumă. Și, dacă au fost aleși, eu cred că au fost aleși să facă lucruri frumoase, bune și plăcute Celui care i-a ales. Or, prin ceea ce fac, evreii au ajuns la auto idolatrie; ei încearcă să se substituie Celui care i-a ales, iar riscurile sunt majore. În consecință, în ultima vreme, influența politico-socială a evreilor în Statele Unite atrage după sine resentimente, invidie și manifestări din ce în ce mai evidente de antisemitism. Cu atât mai mult cu cât puterea evreilor se resimte de la nivel de instituție, până la nivel individual.

Să luăm exemplul practic al angajărilor în unele poziții importante, unde am simțit pe pielea mea lipsa relațiilor și primejdia piedicilor personale. Preferințele evreilor pentru candidații favoriți sunt evidente de la cel mai înalt nivel, până la diverse poziții medii și chiar minore. Și procedura e aceeași peste tot. Când e vorba de posturi la guvernul federal, de exemplu, organizațiile evreiești își susțin și impun candidații preferați. Dacă unii dintre candidați nu corespund intereselor lor, evreii influenți fac tot posibilul să-i elimine din cursă. Dacă, totuși, rămân printre finaliști, așa cum mi s-a întâmplat mie, candidații vizați sunt denigrați și marginalizați. În consecință, sunt promovați cu precădere fie evrei, fie indivizi care se întrec în laude la adresa lor. Uneori mai scapă între cei promovați și persoane care nu au fost identificate drept ostile, dar acestea sunt luate în obiectiv ulterior. Celor cu potențial de ascensiune, dar care îi critică în mod repetat, li se întocmesc dosare de urmărire.

Personal, am fost prevenit în acest sens. Fostul diplomat român și lider al exilului, Brutus Coste, care mă aprecia și care mi-a fost mentor politic, m-a prevenit clar că, dacă nu-mi țin gura, mă voi împiedica de fire nevăzute, voi cădea pe jos și nu voi ști niciodată de ce m-am împiedicat. La rândul său, George Minden, român cu tată evreu care avea o poziție importantă la New York, aproape că m-a implorat să nu-i mai critic niciodată și sub nicio formă pe evreii. Nu le-am ascultat sfaturile și am preferat să-mi exprim sincer și liber convingerile. Mai târziu, mi-am dat seama că nu trebuie să-i critici sau să-i acuzi de

ceva concret, pentru că te lovești oricum de ei dacă nu ești preferatul lor. Simpla identificare a cuiva că este evreu te face să devii suspect în ochii lor.

În ultima vreme, preferințele evreilor sunt la vedere și în toate domeniile. Din punctul lor de vedere, dacă nu ești cu ei ești contra lor. Preferințele se aplică de la o galerie de artă, unde colecționarii evrei preferă să achiziționeze picturi semnate de confrății lor, până la distribuirea rolurilor principale la Hollywood și de la directorii multor bănci, până la Departamentul de Stat și mai departe, până la decernarea marilor premii internaționale. Aceasta îmi amintește de o glumă găsită pe internet: *Stockholmul este orașul unde evreii își acordă premii Nobel între ei*. Desigur, este doar o glumă, pentru că evreii au avut contribuții importante la progresul omenirii. Problema lor este că au învățat că banii trebuie să circule tot timpul pentru a fi taxați și înmulțiți, iar ei știu cum să facă bani. Până aici, felicitări! Cu banii însă, evreii cumpără și controlează politicienii și mijloacele de informare. Din nou nimica rău, dar de ce își folosesc influența cu prioritate în scopul promovării vicilor umane și al subminării creștinismului? Ce au ei împotriva lui Iisus?

DO: *Domnule Dima, având în vedere aceste dezvăluiri, îmi permit să vă întreb, ca de la om la om, ce sentimente aveți față de evrei?*

ND: Doamnă Oprită, mi-ați pus o întrebare delicată, care mă frământă și pe mine. La suprafață, am și eu simțăminte și impulsuri, ca toți oamenii. În adâncime am, de asemenea, unele reticente, dar nu le dau curs. Sunt un om împăcat sufletește; îmi stăpânesc pomirile și sunt gata să-mi asum greșelile. Nu-i urăsc nici pe ruși, pentru ceea ce ne-au făcut în istorie și nici pe evrei, pentru că ne-au adus comunismul în țară, iar mie personal, mi-au blocat cariera. Admit, totuși, că îi urăsc pe acei români care le-au făcut în mod conștient jocul. Și exemplele de servilism și lichelism abundă în România actuală.

În ce privește evreii *per se*, amintiți-vă proverbul popular: *De unde nu e nici Dumnezeu nu cere*. De unde e însă și subliniez, de unde este, Dumnezeu cere foarte mult. Și aici e cazul

evreilor. Ei au știut și știu ce fac, iar cei vinovați dintre ei vor fi foarte aspru judecați. Mai mult decât atât: evreii nu vor să se lase judecați decât de Dumnezeu, dar ar trebui să știe că pe Dumnezeu nu-L poate înșela nimeni. Altfel, îmi amintesc de discuția pe care am avut-o la New York cu pastorul Richard Wumbrand și soția sa, Sabina, evrei români și creștini foarte activi în America. Pastorul mi-a spus pe un ton îngândurat că, în opinia sa, Dumnezeu le-a încredințat evreilor o misiune foarte grea: aceea de a-i biciui pe creștini să se întoarcă la credință. Și în timpurile din urmă, evreii îl vor accepta și ei pe Iisus. O idee creștină și frumoasă, care ar trebui să ne dea speranțe tuturor.

În opinia mea, evreii au acceptat să devină biciul cu care Dumnezeu își adună turma să nu se rătăcească, dar unii dintre ei s-au îndepărtat de divinitate și au devenit biciuitorul cel rău care conduce turma la pieire. Și aici e marea dilemă. Când își vor da seama acei indivizi că s-au rătăcit? Când se vor rupe ei de cel urât și răzbunător? Evreii au, într-adevăr, o misiune foarte grea. Numai ei, cu experiența și abnegația lor, își puteau asuma o obligație atât de riscantă. Numai ei se puteau încumeta să se „lupte cu Dumnezeu”. Evreii sunt de admirat și, în același timp, sunt de compătimit. Să nu uităm, totuși, că evreii ni l-au dat pe Iisus. Să fim înțelegători cu ei și să-i lăsăm să-și trăiască soarta, dar să-i ajutăm să afle calea mântuirii. Conștiința supremă ne-a oferit tuturor această șansă și ne așteaptă pe toți.

Și nu vom fi judecați după naționalitate, după culoarea pielii sau după credința din suflete; vom fi judecați după fapte; faptele vorbesc! Ma gândesc la pastorul Wumbrandt pe care l-am menționat, care s-a convertit la protestantism. Ma gândesc la Nicolae Steinhardt care în închisoare s-a botezat și mai târziu a devenit călugăr ortodox. Mă gândesc la Jacques Elias, care nu și-a schimbat religia, dar s-a purtat ca un adevărat creștin. El și-a lăsat întreaga avere *Academiei Române*. Asemenea evrei fac cinste neamului lor și națiunii române. Din nefericire mulți evrei comuniști și oportuniști s-au dat însă cu sovieticii și au instaurat

sângerosul regim comunist în România. Și sunt mult prea mulți pentru a fi menționați, de la Teohari Georgescu (Tescovich) și Nikolski, aflați la vârful intemelor și securității, până la colonelul Cohler de la Aiud și zisul Marina de la Pitești.

Cândva, m-am întrebat: până unde va merge înțelegerea și iertarea lui Dumnezeu față de asemenea indivizi? De curând, am urmărit pe YouTube o dezbatere pe această temă, între teologi și filozofi preocupați de escatologie. Aceștia se întrebau dacă divinitatea îl va ierta vreodată pe cel rău. Concluzia lor e că Dumnezeu nu îl va ierta niciodată pe diavol, dar le va da o șansă celor care l-au urmat. Aceștia trebuie să-și conștientizeze, însă, păcatul și să se căiască. Mulți evrei, și mă refer în mod special la cei care au impus comunismul în lume, fac parte din această categorie. Acestora li se mai acordă, probabil, o șansă. În ce-l privește pe Lucifer-diavolul, Biblia ne spune că la sfârșitul veacului, Dumnezeu îl va lega pentru o perioadă de o mie de ani.

Și în final, *ce sentimente am față de evrei?* Am decis să am o atitudine creștină, dar sunt convins că, atâta vreme cât se consideră poporul ales și se vor dumnezeii lumii, nu își vor găsi niciodată nici locul și nici liniștea.

DO: *Domnule Dima, vă admir forța morală de a înfrunta cu îndrăzneală realitatea care, de altfel, a devenit evidentă pentru oricine vrea să o vadă. Afirmății curajoase și gânduri lipsite de ranchiună... Să nu uităm, însă, că fiecare popor are dreptul să-și construiască propriile mituri și să-și urmărească obiectivele și interesele. Cum bine ați menționat, evreii au contribuit la instaurarea comunismului, dar nu pot fi acuzați de toate crimele comuniste. În același timp, actualul proces de globalizare este extrem de complex. Nu poate fi atribuit unui singur grup etnic. Cum credeți că se explică, totuși, antisemitismul din lumea de azi?*

ND: Evreii sunt un popor proeminent cu multe calități și cu mare influență internațională. Ei nu pot fi acuzați de toate atrocitățile comuniste, dar, ca oameni educați și cu o experiență unică în istoria lumii, ei au declanșat multe din procesele care au dus la consecințele comunismului. Un exemplu este așa-zisa *luptă de*

clasă, prin care conflictele dintre diferite țări au fost transformate în lupte fratricide în sânul aceleiași națiuni. Mai recent, mass-media internațională a metamorfozat sub ochii noștri lupta de clasă în luptă rasială și se știe bine că mijloacele de informare sunt în mare măsură în mâna unor magnați evrei. Drept rezultat, dorința perpetuă a evreilor de a schimba lumea și de a se impune în fruntea ei a condus la respingerea lor quasi-generală. Aici voi face câteva precizări.

Pe plan internațional și din punct de vedere istoric, evreii au fost persecutați de la început de națiunile europene și de aici hotărârea lor de a transforma radical Europa. Pe de altă parte, ei au fost bine primiți în America, țara care a devenit centrul puterii mondiale evreiești, dar în care, în ultima vreme, au apărut semne și manifestări evidente de antisemitism. Arabii, la rândul lor, îi resping pe frații lor vitregi, din motive genealogice legate de dreptul de moștenire. Țările din Extremul Orient îi cunosc mai puțin, dar și acestea au început să înțeleagă rolul evreilor în lume. Între aceștia, chinezii sunt un popor mercantil, ca și evreii, dar cu mentalitate de clan și e foarte greu să pătrunzi între ei. Chinezii au preocupări practice și nu înțeleg ideea de popor ales, dar resping ideea de a fi conduși de alții. În plus, la ora actuală China reprezintă o mare provocare pentru America și indirect pentru evrei.

În ce privește ideea de popor ales, trebuie subliniat că Dumnezeu nu a făcut evrei, români sau americani. El a făcut omul după chipul și asemănarea Lui. Deci, când ne uităm la un alt om, ar trebui să respectăm în el însăși înfățișarea Domnului. De ce evreii nu fac același lucru cu toți oamenii și se consideră numai ei *aleși*?

Vechiul Testament pe care îl moștenim integral de la evrei e plin de situații și exemple atât pro cât și anti evreiești. Altfel, se pare că antisemitismul a apărut odată cu însuși poporul evreu. Unii observatori au ajuns chiar la concluzia că antisemitismul e provocat chiar de evrei, pentru a-și menține unitatea. În opinia mea, evreii înșiși ar trebui să studieze sincer și obiectiv cauzele

antisemitismului, pentru a evita gravele lui consecințe. E, totuși, foarte posibil ca originea antisemitismului să fie însăși pretenția evreilor de popor ales. Dacă renunță la ea, se asimilează altor popoare și dispar. Dacă o mențin, vor continua să declanșeze antisemitism. Totul pare o dilemă gen blestem. Într-adevăr, Dumnezeu le-a dat o sarcină foarte grea, ori ei înșiși și-au asumat mai mult decât pot duce.

În lumea creștină, antisemitismul își are originea în respingerea și condamnarea lui Iisus. În ce privește Mântuitorul, personal cred că evreii conștienți sunt profund neliniștiți de ideea că Iisus a fost adevăratul Mesia pe care ei îl așteaptă de mii de ani. De aici marea dilemă: Îl acceptă și devin creștini, or Îl resping în continuare, iar atunci trebuie să anihileze creștinismul. Aici e nodul gordian. Liderii evrei au ales, probabil, să încerce să anihileze credința creștină. În acest scop ei au încurajat diverse revoluții, au reușit parțial sub regimurile comuniste, încercând acum același lucru, la nivel global. Globalizarea e o nouă tentativă a unor cercuri strict materialiste și antihristice de a prelua conducerea întregii omeniri. Promotorii acestei noi tendințe sunt magnații și miliardarii care au deturat resursele financiare ale lumii și care acum lucrează la pervertirea ființei umane. Între ei sunt mulți evrei. Pentru a perverti însă omul, păpușarii globalizării trebuie să lichideze mai întâi credința în divinitate și mai ales credința în Iisus. Cine altcineva decât satana urmărește acest scop? Cine altcineva vrea să-l ia locul lui Dumnezeu? Și aici intervine rolul extrem de riscant al unor evrei. Se lasă folosiți de diavol, cel care în templele masonice e considerat drept Lucifer, îngerul care ne-ar fi adus lumina. Evreii nu știu însă că, după ce îi va folosi, Lucifer-satana îi va sacrifica și pe ei cu o satisfacție de-a dreptul... satanică.

***DO:** Situație foarte complicată, atât ca idei și concepte, cât și practic în viața noastră de zi cu zi. Domnule profesor, cum credeți că s-a ajuns la starea extrem de critică, așa spune seismică, de acum? Pe de o parte, societatea a avansat foarte mult pe plan tehnologic și oamenii trăiesc mai bine decât în*

trecut. Pe de altă parte, lumea a sărăcit sufletește și mulți dintre noi, în special tinerii, s-au îndepărtat de Dumnezeu și sunt dezorientați.

ND: Lumea globală de azi a ajuns, într-adevăr, la o mare răspântie. Lăcomia și setea de putere a unor indivizi nesătuți au împins omenirea pe marginea unei prăpăstii quasi apocaliptice. Cineva spunea că la începutul omenirii, când Cain l-a ucis pe Abel, a trebuit să intervină Dumnezeu, pentru că, la vremea aceea, un singur om înarmat cu un ciomag putea să ucidă toată seminția umană. În lumea de azi, un singur individ nesăbuit cu acces la valiza nucleară poate distruge întreaga omenire. Acesta e marele risc al lumii de azi, ca rezultat al globalizării.

Am ținut mai multe cursuri despre globalizare, iar în 2013 am publicat cartea "A Brief Study of Globalization" (Bloomington, US: Editura Exlibris). Globalizarea reprezintă un curs firesc al evoluției umane și, în același timp, e rezultatul inevitabil al progresului tehnologic. Ca atare, globalizarea în sine nu înseamnă în mod inerent ceva bun sau ceva rău. Personal, am comparat globalizarea cu forța nucleară. Se poate folosi pentru producerea energiei electrice sau pentru distrugerii inimaginabile. Totul depinde de cine și în ce scop o folosește. Globalizarea înseamnă, între altele, eficacitate absolută de la concept și planificare, până la producție și consum. Dacă se ține seama de nevoile materiale ale oamenilor, globalizarea poate duce la bunăstare. Dacă se urmărește doar profitul, ea duce la realizarea unui rai pământesc pentru o mână de bancheri și, în același timp, la distrugerea omului spiritual.

Altfel, globalizarea e frumos ambalată, dar vine cu toate ingredientele celor care vor să abată omul de la calea firească de întoarcere la divinitate. Diavolul nu-l poate atinge pe creator, dar îl lovește în marea Sa creație: *Omul*. Dumnezeu a spus: *lubiți-vă și înmulțiți-vă!*

Globaliștii promovează homo-lesbianismul și tot ce e mai scârbos și mai abominabil pe lume. Și, în mod neașteptat, mulți dintre promotorii noii orânduiri mondiale sunt evrei. De ce? Pentru

că, probabil, marii lor lideri vor să-L elimine definitiv pe Iisus pentru a-l aștepta pe acel mesia care nu va veni niciodată. Va veni în schimb perioada antihristică, iar atunci se va ajunge la ultima bătălie dintre bine și rău, dintre Dumnezeu și diavol. Se pare că atunci va fi ultima șansă a evreilor să-L recunoască pe Iisus. Noi, creștinii, avem datoria să le întindem o mână... creștinească.

DO: *Da, în Cărțile profeților, este menționat Mesia, trimisului lui Dumnezeu, ca mântuitor așteptat într-un viitor nedefinit, apariția Sa pe Pământ marcând triumful poporului evreu (al lui Iahve) asupra inamicilor și începutul unei ere pașnice de prosperitate. Și-atunci vine întrebarea firească despre cât de important este să-L menținem pe Dumnezeu în viața noastră și, cu El în suflet, să stăm împotriva a ceea ce se dorește acum: așa cum menționați și dvs., înlăturarea Lui din viețile noastre, din vocabular dacă se poate, oferind în schimb îndemnuri și susținerea lipsei de moralitate, a orice e împotriva naturii umane, a unei vieți decente cu care eram obișnuiți, acceptarea căsătoriilor de același sex și chiar modificarea Rugăciunii Domnești și, probabil multe altele. Regretabil, însă însuși Pontiful Francisc este un susținător al acestor atitudini deplorabile. Aceeași persoană care susține că: El, Iisus, este unica noastră speranță! Pe care dintre cele două atitudini ale papei să o credem? (v. a XVI-a Adunare Generală Ordinară a Sinodului Episcopilor, Cetatea Vaticanului, octombrie 2023 și nu numai).*

ND: Doamnă Oprîță, dacă se încearcă și modificarea rugăciunilor, am ajuns să trăim ultimele zile ale erei creștine. De altfel, decăderea morală de azi e aproape completă. Zilele acestea am citit un articol în care autorul se întreba dacă bărbații pot să rămână gravizi și tot el cerea să fie reconsiderată definiția femeii. Mă întreb dacă mai avem unde ne prăbuși. Dacă nu ne opunem din toată ființa noastră acum, oamenii de mâine vor deveni un fel de roboți fără liber arbitru și, deci, fără posibilitatea de a evolua spiritual. Personal, consider că am ajuns la „coada veacului”, cum spunea bunica din Curcani. Cred că

ceva apocaliptic se va întâmpla curând și mai cred că Dumnezeu va interveni, dar va lucra tot prin noi. Evenimente grave, neașteptate și imprevizibile au deja loc în Ucraina, în Extremul Orient, și acum în Israel și Orientul Mijlociu. Să fim pregătiți!

În ce privește posibila schimbare a *Rugăciunii Domnești* la care v-ați referit, ați atins un alt punct extrem de sensibil. Servitorii satanei ne lucrează din umbră, ne-au studiat extrem de bine, iar acum ne manipulează psihologic. Ei încearcă să pătrundă în sufletele noastre și să ne compromită modul de a gândi. În acest scop, au inversat valorile tradiționale și au denaturant sensul cuvintelor. Ei au reușit să asocieze noțiunile de naționalism cu noțiunea de fascism, iar acum se străduiesc să echivaleze și patriotismul cu fascismul. Sunt convins că în cercurile lor tenebre, ei lucrează intens să schimbe și rugăciunea *Tatăl Nostru*, astfel încât mai întâi să o golească de conținut spiritual, pentru ca apoi să o adreseze satanei. În lumea cu totul amorală și anomală de azi, sataniștii și-au construit deja biserici proprii și au ieșit în public.

DO: *Apropo de normal, unii dintre noi susțin că normalitatea s-a încheiat în 2020, anul care ar fi marcat începutul sfârșitului. Credeți că există vreo legătură între anul restricțiilor datorate virusului, degradarea umană și disperarea cu care, repet, se dorește, cu orice mijloace, îndepărtarea de Dumnezeu? Am înțeles din ce ați spus în mai multe rânduri că, din punctul dvs. de vedere, doar El ne mai poate salva. În acest context, rugăciunea mai face parte din viața dvs?*

ND: Personal, am fost sceptic față de ideea unei pandemii globale de Covid. Le-am și spus unor prieteni că, dacă există într-adevăr o asemenea epidemie, ar trebui ca natura să fie lăsată să-și urmeze cursul. Și am intuit totodată costul economic și social imens al măsurilor de prevenire a epidemiei și al consecințelor ei. Prietenii vizați au replicat, însă, că sunt prea cinic. Eu susțin că sunt realist. Altfel, nu pot spune că am considerat de la început pandemia drept o formă de control și de manipulare a umanității, dar nici nu am negat o astfel de

posibilitate. Ce știu însă este că se încearcă cu încăpățănare drăcească întreruperea memoriei istorice a lumii și ștergerea trecutului nostru creștin. Acest lucru e vizibil și în România și în Europa Occidentală și în Statele Unite. Revenind la pandemie, dacă aceasta a fost într-adevăr o încercare de manipulare la nivel global, înseamnă că păpușarii din culise au ajuns la disperare.

Și gândul mă duce la cartea "The Final Hour", de Michael Brown în care autorul susține că Dumnezeu i-a îngăduit diavolului un veac de guvernare și că acum i se apropie sorocul. În aceste zile, diavolul e disperat și a aruncat în luptă toate armele sale cu adevărat diabolice. Între timp, el a reușit să transforme multe locuri din lume în adevărate Sodome și Gomore. Se pare că numai Dumnezeu ne mai poate salva. Acum, mai mult decât oricând, e timpul să ne manifestăm credința. Fraților, pentru numele lui Dumnezeu, nu faceți pactul cu diavolul! Nu veți mai scăpa de el.

Aș vrea să mai fac o mărturisire. În timp ce eram în țară, mi-a fost teamă de comuniști și de securitate, dar, treptat, mi-am dat seama că aceștia erau doar niște unelte brutale dirijate de indivizi îndrăciți și de unii evrei anticreștini. Apoi, în America, am crezut că mă pot strecura fără să fiu depistat de asemenea indivizi, dar m-am înșelat. Diavolul m-a urmărit, m-a regăsit și a vrut să mă distrugă și aici, dar am fost apărat de o mână nevăzută. Necuratul a reușit să mă blocheze și să mă marginalizeze, dar nu m-a putut distruge. Acum mă apropii de final și nu mă mai tem de nimeni. Mă frământă doar greșelile pe care le-am făcut în viață și pe care nu le mai pot repara. Și continui să mă rog pentru mine, pentru familie și pentru țară. În plus, recomand să ne rugăm și pentru evrei: să le lumineze Dumnezeu calea, ca să-L accepte pe Iisus. Și, pentru că sunt probabil cel puțin psihologic evreu, așa cum am menționat mai devreme, le recomand să umeze sfatul lui Blaise Pascal care a gândit cumva ca un evreu și a afirmat: *Ce mă costă să cred? Dacă Dumnezeu nu există nu am pierdut nimic, dar dacă există am câștigat totul!*

DO: *Domnule Dima, propun să ne întoarcem la problemele lumii curente și la realitatea românească. La începutul instaurării orânduirii lor, comuniștii au decimat vechea elită intelectuală a țării și, în locul unor oameni capabili și responsabili, au impus elementele declasate ale societății. Mă refer la perioada imediat postbelică pe care dvs. ați trăit-o din plin. Ce s-a întâmplat? Cum percepeți retrospectiv acea perioadă?*

ND: Dnă Oprîță, ca intelectual format atât în țară, cât și în Occident, care a trăit acea perioadă și în același timp ca român ajuns la o anumită vârstă, am formulat câteva idei pe care, înainte de a vă răspunde, le expun ca motto și repere românești: *Cine uită istoria se pierde în timp. Cine uită geografia se pierde în spațiu. România de azi și-a uitat istoria și își abandonează geografia.* Să ne reamintim că România se află în centrul geografic al Europei și că, pentru noi, e centrul lumii.

Noi, românii, avem câteva repere unice pe care nu trebuie să le uităm. Amintesc doar câteva dintre ele: Reper Sufltesc: *Eminescu*; Istoric: *Mihai Viteazul*; Moral: *Vlad Țepeș*... Desigur, lumea se schimbă încontinuu, dar reperele sunt permanente. Când vom uita că Eminescu ne-a unit inimile, că Mihai Viteazul ne-a unit țara și că Vlad Țepeș a făcut dreptate, vom înceta să mai fim un neam.

Eminescu este *Lucefărul* nostru care coboară din spiritualitate în cultură și, de acolo, ajunge în politică. Prin el, sunt exprimate toate trăirile neamului românesc *de la Nistru pân' la Tisa* și până dincolo de hotare. Cine a învățat și a trăit poeziile lui Eminescu e român și în trup și în suflet. Cine suntem, deci, și ce vrem noi, românii? Și revenim la subiectul interviului.

Mai întâi subliniez că invadatorii care au venit peste noi de-a lungul secolelor au vrut să ne desființeze și ca neam și ca țară. Ultimii năvălitori au fost rușii care au visat să ajungă la Constantinopol terfelindu-ne istoria și mutilându-ne geografia. Rușii nu au venit însă singuri; au venit cu toți supușii lor, între care și ucrainenii. Pe ruși îi cunoaștem bine, dar pe ucrainenii îi cunoaștem mai puțin. Ar fi bine să întreținem relații frățești cu

vecinii noștri, dar este, oare, posibil? Dacă veți avea răbdare să citiți "The Ukrainian Enciclopedia" publicată în Canada, prin anii 1960, vă veți speria de aberațiile afirmate. În principiu, autorii susțin că dacă noi, românii, nu existam (deci, ar fi vrut ca noi să nu existăm) ei, slavii, ar fi avut o țară întinsă de la Oceanul Pacific, până la Marea Mediterană. Deci, când e vorba de expansiune, ei și rușii ar fi cumva același popor! Acesta a fost visul panslav; să se extindă, iar pe noi să ne desființeze. Practic, rușii au renunțat la vis, dar ucrainenii țin cu dinții de pământurile românești. Multe din articolele enciclopediei menționate sunt de-a dreptul rizibile. Așa cum ar fi fost și Zelenski, dacă rămânea actor comic. Popoarele se schimbă și ele, dar s-au schimbat și vecinii noștri? Ce vrem deci noi, românii? Vrem o țară întregită și un neam împlinit, cu care să ne prezentăm în fața istoriei!

DO: În „*Letopisețul țării Moldovei de la Aaron Vodă încoace*”, cronicarul moldovean Miron Costin spunea: Iară nu sîntu vrémile supt cîrina omului, ce bietul om supt vrémi. *Așadar, nefiind vremile sub cărna omului, păstrând sensul, nu cred că s-au schimbat multe de la 1675 încoace...*

ND: Tocmai de aceea ne zbatem de sute de ani să ieșim din blestemul așezării noastre sub vremuri. Este exact ceea ce au încercat eroii de-a lungul istoriei, eroi care acum încep să fie dați uitării. Așa cum am mai spus, România interbelică a fost un ideal în mare măsură împlinit, dar, măcinată de frământări interne și hărțuită de dușmani din afară, a căzut din nou pradă forțelor malefice care urmăreau anihilarea țării. Ultima invazie de la răsărit, o combinație sovieto-comunistă, a fost cea mai otrăvită și se simte până în ziua de azi.

Referitor la întrebarea dvs. precizez că schimbările care au distrus România postbelică și care macină națiunea și acum au fost concepute cu mult timp înainte de război și au fost aplicate imediat după ocuparea țării de către armata roșie. Marile transformări au survenit imediat după acel act neghiob de la 23 august 1944. Nu vreau să judec autorii actului, dar s-au gândit ei, cu maturitate și cu simțul răspunderii, la consecințe? Cine e

răspunzător pentru tragedia țării, chiar dacă intențiile autorilor au fost bune?

Schimbările catastrofale care au urmat au fost operate în urma directivelor KGB, primite direct de la Moscova. Și e dureros să constatăm că s-a aflat de acele directive de la alte țări foste comuniste, care le-au publicat. Securitatea zisă românească nu le-a dat în vileag. Ceea ce este, însă, și mai grav e faptul că la Moscova, KGB-ul era în mare măsură în mâinile unor evrei, iar aceștia au pus tot evrei în poziții cheie ale securității din țara noastră. Prin acei indivizi s-au conceput primele crime împotriva națiunii române. Și cum s-a procedat? Pentru lămurire, redau un paragraf din acele instrucțiuni pe care le-am citat mai pe larg în cartea „Românii și România”.

În iunie 1947, nou înființata Securitate (de la București) a primit un manual cu instrucțiuni strict secrete și menite să provoace: *dezorganizarea societății; blocarea economiei; compromiterea tuturor reperelor morale și tradiționale ale țării; promovarea unor indivizi incompetenți în funcții importante, în scopul perturbării societății; compromiterea oamenilor de valoare care refuză să devină agenți informatori; salarii de mizerie pentru funcționari, în vederea sabotării statului; eliminarea din școli și universități a profesorilor bine pregătiți; ruinarea țăranilor; denigrarea bisericii; lichidarea fizică a liderilor politici din opoziție, organizarea de crize de orice natură...*

DO: *Cutremurătoare adevăruri care ies la iveală, mărturisind astfel că ele cu adevărat au făcut parte dintr-o elaborată strategie a unor evenimente pe care, din nefericire, dvs le-ați trăit. S-a întâmplat nu doar atunci, decembrie '89 e un alt exemplu, se întâmplă și în acest început de secol al XXI-lea. Doar alte minți, la fel de diabolice care au sub control aceste programe, folosind de data aceasta tot ce ține de avansata tehnologie la care a ajuns omenirea. Nu trebuie să crezi într-o teorie a conspirației, ca să înțelegi aceste derulări ale evenimentelor. Curios, toată lumea știe adevărul că „istoria se repetă”, însă prea puțini sunt dispuși să preîntâmpine greșelile cu care ne-am*

mai confruntat. Oamenii nu sunt vinovați atunci când nu știu; sunt vinovați când nu vor să știe, spuneți dvs. undeva în paginile cutremurătorul volum pe care l-ați amintit, „Românii și România”.

ND: Într-adevăr. Cine refuză în mod conștient să învețe din greșeli riscă să repete istoria și consecințele pot fi extrem de grave. Altfel, adevărul doare, și unii oameni încearcă să-l evite, dar nu-l pot ascunde pentru totdeauna. Drept rezultat la ceea ce s-a întâmplat în primii circa zece ani postbelici, societatea românească a fost decapitată intelectual și dezorientată moral. Și am să ofer un exemplu de răsturnare a valorilor și de distrugere a normalității, caz pe care îl cunosc personal.

La școala primară din satul Curcani, mama a fost colegă cu un consătean care părea un om obișnuit. Îl chema Chirilă și, după cele patru clase pe care le-a absolvit în sat, s-a mutat la București, unde a devenit lăcătuș și s-a înscris în partidul comunist. Era un individ limitat, dar îndoctinat și înrăit „împotriva burgheziei”. Nu a trecut mult timp după război și partidul l-a făcut colonel de Securitate și l-a numit șeful temutei direcții de *Anchete și Percheziții* unde lucra direct cu Nikolski. Acel Nikolski era KGB-ist, era evreu basarabean, iar sarcina lui a fost să distrugă „dușmanii clasei muncitoare” din țara noastră. Chirilă era mândru de aportul lui la făurirea socialismului. Când l-am cunoscut eu în mod episodic înainte de a pleca din țară, era dezamăgit, pentru că partidul îl pensionase. *Maurul își făcuse datoria*. Noul regim de la acea vreme, instaurat de Ceaușescu, nu mai avea nevoie de indivizi neciopliți și brutali. Securitatea se reînnoiește și avea nevoie de cadre noi, cadre mai spălate și mai școlite, așa cum după 1989 serviciile secrete se vor preschimba din nou și vor căuta cadre și mai rafinate. Astfel, în 1948 *chirilovici* de la Moscova a devenit *chirilă* la București, s-a transformat în *chirițoiu* în timpul lui Ceaușescu și s-a metamorfozat în *chirițescu* după marea revoluție de lovitură de stat din 1989.

DO: *Faptele sunt întotdeauna mai puternice decât cuvintele. Nu se putea o mai bună exemplificare a ceea ce s-a întâmplat în*

acele vremuri în România. Și totuși, de ce securitatea țării, reformată după decembrie 1989, nu a dat publicității acele instrucțiuni și a trebuit să le aflăm de la alte țări foste comuniste?

ND: Pentru că schimbarea din '89 a fost doar de ochii lumii. Între timp, partidul și-a preschimbat culoarea, a devenit peste noapte social-democrat și a înființat imediat și alte partide de fațadă. Mă întreb cine l-a învățat aproape spontan pe foștii comuniști ce să facă după răsturnarea lui Ceaușescu? De fapt, și îmi răspund singur, schimbarea nu a fost spontană. Cei din culise pregăteau de mult timp metamorfoza. Cu trecerea timpului, conducerea s-a schimbat. La cârma țării au ajuns progeniturile comuniștilor. Potrivit însă unui vechi proverb, *Ce naște din pisică șoarece mănâncă!*

M-am întrebat de asemenea, cum de a știut un oportunist ca Silviu Brucan să înființeze imediat un Grup pentru Dialog Social? Cine l-a îndrumat pe acel Brukner să se conecteze imediat cu Soros, unul din șefii mișcării anticreștine și antinaționale mondiale? Cine l-a dirijat, la doar câteva zile după zisa revoluție, să înceapă să pregătească noile cadre pentru conducerea țării? Răspunsul e simplu. Noi, „prostii de creștini”, credem în minuni. Evreii nu cred. Ei știu ce fac de mii de ani și au planuri pe sute de ani de acum înainte. De câte ori merge, însă, un ulcior la apă?

DO: *Cunoaștem amândoi răspunsul: numai Dumnezeu știe! Doar că noi, „proștii de creștini”, urmăm sfaturile lui Iisus. Deci suntem milostivi, precum și Tatăl nostru este milostiv și binecuvântăm pe cel ce ne blesteamă și ne rugăm pentru cei ce ne fac neazuri și altele asemenea, greu de înțeles pentru mintea omului secolului al XXI-lea, care e interesat mai ales de avantajele imediate, iar nu de multa noastră răsplată în Cer. Câți, însă, sunt dispuși să aibă grijă de evoluția lor spirituală, într-o omenire ce încă nu e pregătită? Acea dualitate despre care vorbeați la începutul dialogului nostru: spiritual/material în care suntem nevoiți să trăim deocamdată.*

Cât despre spontaneitatea evenimentelor din 1989, trebuie să spun că asistam la desfășurarea lor cu uimire amestecată cu teamă, (vorbesc strict în numele meu), mai ales atunci când adevărul lor ieșea la iveală, din neatenție, creând situații ilare, de tipul: a fost organizată o revoltă spontană, așa cum sunau anunțurile din mass-media, ce era mai curând controlată, decât confuză. Astfel de nonsensuri erau la ordinea zilei în acele teribile săptămâni, imediat după revoluție, cum continuă să fie numită. Eram redactor în televiziunea publică, singura televiziune la vremea aceea, deci vorbesc în cunoștință de cauză.

Revenind la nedumerirea dvs, cred că mulți s-au întrebat – eu, cu siguranță – cum de a fost cu puțință ca, la propriu peste noapte, să poată fi înființate diferite firme, legal, la autoritățile administrative, care nu se mai confruntaseră niciodată cu astfel de situații? Din câte știu, nu era nevoie de foarte mulți bani pentru asta, dar, totuși, cineva trebuia să știe ce acte trebuie depuse, ce demersuri trebuie făcute. Și nu erau doar români cei care și-au deschis astfel de afaceri. E doar o curiozitate, care nu are legătură cu destinul acestor afaceri, unele dintre ele aparținând unor oameni de a căror onestitate nu mă îndoiesc.

Păstrând proporțiile, amândoi am trăit perioade teribile ale istoriei țării unde ne-am născut. Repet, păstrând proporțiile, de necomparat decât prin grotesc. Ar fi interesant de menționat cum ați receptat dvs. această perioadă, de data asta de la distanța fizică, fiindcă nu mă îndoiesc de implicarea sufletească.

ND: *Întrebarea dvs., asume cum am receptat noi, cei din exil, schimbarea din 1989, merită un răspuns amplu. Deocamdată subliniez doar că personal am avut mari suspiciuni, dar am vrut să cred și, insist, am vrut să cred că era vorba de o schimbare genuină. Un simțământ instinctiv pornit din adâncul sufletului îmi spunea că ceva era fals în toată acea mascaradă. De fapt, au fost și probe în acest sens, dar le-am ignorat. De exemplu, au ieșit imediat la suprafață agenți și prieteni din America ai regimului comunist din țară, care ne îndemnau,*

deodată, să ne alăturăm lor și să sprijinim zisa revoluție. Erau indivizi despre care nici măcar nu știam că existau în exil...

Revin, totuși, la România de după revoluție și la ceea ce a ajuns țara azi. Biblia ne învață că fiecare pom e judecat după fructele lui. Care sunt fructele marii prefaceri începute în 1989? Peste un sfert din populația țării a fost nevoită să plece în pribegie, iar la cârma țării a fost impus putregaiul. Și prima grijă a acestuia a fost să se pună bine cu noii stăpâni. Au plecat rușii și, aparent, au venit americanii, dar adevăratele cercuri de putere se află în spatele guvernului de la Washington și sunt invizibile. Între timp, au fost inventate alte lozinci: Nu ne vindem țara! (O prăduim împreună!). Iar noii epigoni nu s-au pus bine cu americanii de rând, unul dintre ei fiind chiar eu și mulți alții ca mine, ci cu oculta din culise.

DO: *Credeți, totuși, că există și speranțe pentru a se ieși din marasmul social și moral în care se zbate azi România?*

ND: E greu de răspuns la această întrebare, dar am să vă ofer, din nou, un exemplu ilustrativ pe care îl cunosc de asemenea personal. Unul din foștii mei colegi de liceu, Ion Letea, era deja lector la facultatea de Geografie din București, când eu am revenit la studii după închisoare. Devenise conferențiar, dar, după mai mulți ani, a ajuns la disperare și a reușit să imigreze în America, unde ne-am reîntâlnit. Letea fusese membru de partid și avusese mai mulți ofițeri de securitate la cursurile fără frecvență ale facultății. Aceștia i-au spus că în ședințele ei confidentiale, securitatea studiasse toate scenariile posibile de schimbare a guvernelor și, în toate scenariile, securitatea urma să dirijeze și să manipuleze din umbră schimbările și să rămână în spatele puterii.

În perioada în care Letea era conferențiar la București și discuta cu ofițerii respectivi, eu eram profesor la un colegiu militar American, unde am asistat la diferite conferințe despre modul în care lucrau serviciile secrete Sovietice. Între vorbitori, au fost și agenți KGB care dezertaseră din URSS și care ne preveneau despre modul în care serviciile de securitate din țările comuniste

urmas să manipuleze diverse scenarii politice. Concomitent, în anii 1970 și 1980, posturile de radio Europa Liberă și Vocea Americii creau și umflau dizidenți în toate țările din Est, în vederea transformărilor care se pregăteau. Încă de atunci se trăia într-o lume de falsuri și manipulări, dar, la vremea respectivă, noi nu ne dădeam seama. Mie personal mi-au trebuit câțiva ani buni după zisa prăbușire a comunismului, ca să încep să mă dezmeticesc. Politica a rămas aceeași și în ziua de azi. Am ajuns să trăim într-o lume orwelliană: *adevărul a devenit minciună și minciuna se pretinde adevăr*. Adevărul nu poate fi ascuns, totuși, pe vecie, iar în prezent, acest lucru iese din ce în ce mai mult la lumină.

În ultimii ani de exemplu, noile servicii secrete din țară au atras atenția că se așteptau ca și în România să apară un partid naționalist, așa cum au apărut în Ungaria și Polonia. În acest sens, serviciile respective au început să pregătească, să cultive și să coopteze liderii cu tendințe patriotice, pentru a-i manipula și dirija din umbră. În calitate de observator independent, fără acces la arhive secrete, cunosc deja două cazuri foarte suspecte. Ceea ce nu vor să știe păpușarii din umbră este că liderii reali se nasc din popor, potrivit unor legi pe care nu le cunoaștem și nu pot fi cumpărați, ori vin cumva *de sus*, cu misiuni care depășesc competența trepădușilor care azi se cred mari și tari. De altfel, lumea a început să deschidă ochii și să înțeleagă ce se întâmplă, atât la vedere, cât și în culisele evenimentelor.

DO: *Intervin și amintesc că în 1991 s-a constituit legal un astfel de partid naționalist, cu mulți susținători: Partidul România Mare, care se declara a fi de centru-stânga, de orientare națională și afirma că militează pentru înfăptuirea pe cale pașnică a României Mari, în hotarele ei istorice. PRM a avut încă de la început, pe cât de mulți adepți, pe atât de mulți dușmani. După ce, în 2015, fondatorul PRM, Corneliu Vadim Tudor, a decedat, partidul s-a scindat, membrii lui risipindu-se pe la alte partide din arena politică a României.*

Așa cum ați menționat însă, în ultima vreme au apărut unele semne încurajatoare. Românii conștienți își dau seama de gravitatea situației și sunt neliniștiți. Deocamdată frământările nu s-au cristalizat; nu s-a trecut la acțiune, dar se poate ajunge și acolo. Ce speranțe aveți?

ND: Trebuie să spun în paranteză că l-am cunoscut personal pe Corneliu Vadim Tudor și am participat la două din întrunirile partidului său, în care l-am pus câteva întrebări delicate. A fost singurul lider politic postdecembrist român, care a insistat să mă întorc în țară și care mi-a propus să candidez pe listele PRM pentru senat. Am refuzat, deoarece mi-am dat seama că atitudinea lui era extremistă și formele sale de exprimare și manifestare erau neadecvate. Nu e de mirare că partidul a dispărut.

În ce privește realitatea de azi, sunt multe semne din care reiese că unii români sunt conștienți de primejdia letală care pândește țara. Voi rezuma câteva din aceste constatări, care sunt în același timp și avertismente. Prima se referă la ceea ce s-a întâmplat în perioada de după 1989. Iată ce consemna, în iulie 2022, scriitorul Mihai Cantunari, un mare suflet de român, despre conducerea țării din ultimele trei decenii:

Guvernele de după 1989, toate fără excepție, sunt vinovate față de România și de români – vinovate în fața Istoriei, din care nu au învățat nimic. Slabe și confuze, nesigure pe ele, bâjbâind și tatonând mereu terenul, anemice, mioape și profund egoiste, amorale, josnic arghirofile, greșos de lacome și materialiste, cel mai adesea antinaționale, aservite tuturor intereselor altele decât românești, preș sub picioarele minoritarilor tot mai agresivi... Doar o nenorocire încă mai mare, o catastrofă, ne va trezi la realitate și ne va constrânge la acțiune... Pentru toate acestea, nu poporul este de vină. Așa cum am mai scris și în alte ocazii, neamul românesc este o paradigmă a acțiunii guvernanților asupra lui: dă-i conducători buni, demni, clarvăzători, fermi, hotărâți, cinștiți – și se va conforma înalțelor comandamente morale; dar pune-i în fruntea țării lichele,

hahalere, vânduți, tupeiști, penibile marionete ale altor Puteri, nesimțiți, egoiști, orbi la suferințele neamului – și veți obține rezultatul ultimelor decenii. La asta, s-avem iertare, nu mai e nimic de adăugat. (Din ciclul „Omul ca larba”, volumul 3, în pregătire, Editura Humanitas).

Afirmatii succinte, la obiect și peste măsură de dureroase. Ele dovedesc că românii de bună credință sunt conștienți și sunt preocupați de ceea ce se întâmplă. Și ideile se aprind mai întâi în gând, iar apoi se transformă în fapte. Deci, există speranțe. Același lucru îl documentează cu lux de amănunte în ampla sa lucrare „Istorie, Genocid, Etnocid” și scriitorul Petru Ursache. Cartea a apărut la editura Eikon din București, în 2019 sub îngrijirea doamnei Magda Ursache. Cinste lor!

DO: *Cu adevărat, cinste lor și celor puțini, e drept, oameni simpli sau intelectuali fără nume cunoscute, devotați ideii de patriotism, care încearcă să facă ceva, sperând că, în ceasul acesta târziu, oamenii pot încă să se trezească și să vadă pericolul enorm care pândește România: desființarea definitivă de pe harta globului a țării, a națiunii, a limbii. Într-adevăr cinste lor, cum prea bine spuneți. O mare reverență și în fața celor care se străduiesc să protejeze limba româna (v. profesori de școală, unele edituri, redactori de carte sau conducători de reviste culturale, categorii unde cu smerenie mă includ și, cu mâna pe inimă, vă spun că am făcut tot ce se putea face pentru a respecta și onora limba și cultura României).*

ND: Da! Există oameni care își dau seama de gravitatea situației și care încearcă să se opună tendințelor de diluare și de eventuală distrugere a națiunii. Neamul românesc e în mare pericol, dar inima țării continuă să bată și să ne dea speranțe. Altfel, e țișător la cer să constați câtă asemănare există între ceea ce au făcut kaghebiștii veniți de la Moscova imediat după război, ceea ce au făcut otrepele noastre după „revoluțiunea” din decembrie 1989 și ceea ce se întâmplă în țară acum, după 33 de ani. Imediat după război, românii și-au pus speranțele în America. După 1989 și-au pus speranțele în

Occident. În ce mai putem spera, însă, acum? Și îmi răspund singur: în marele Dumnezeu și în trezirea noastră, care pare că a început. În prezent, se joacă o mare piesă de teatru pe scena României, dar scenariul e scris în întregime în culise. Și actorii de azi sunt mult mai rafinați și mai perversi decât cei din trecut.

DO: *Pe cât de dureroase afirmațiile menționate, (pe care oricât de multe ori le-am relata noi, ele rămân în continuare nebăgate în seamă), pe atât de reale. E, într-adevăr, foarte grav. Cu atât mai grav, cu cât la minciuna pe față sau la cea prin omisiune, s-a adăugat o îndoctrinare – cum altfel o putem numi? – mai odioasă decât cea cunoscută de noi, cei care am trăit „pe viu” ce înseamnă comunismul. Aceasta a devenit noua religie a unei umanități în derivă.*

Trăim în altă parte a lumii, deci vorbesc nu din știrile din mass-media (pe care, oricum, trebuie să le verifici din multiple surse, dacă vrei să știi ce se întâmplă cu adevărat), trăind aici, noi avem și perspectiva unei realități, desfășurate sub ochii noștri. Din nefericire, acest adevăr este și el „global”. Nici România nu poate ocoli dezastrul planetar.

Revenind la țara unde ne-am născut și la situația de acolo, după mai mult de 30 de ani de la redobândirea libertății, ne scufundăm și mai mult în mocirlă. Când aproape totul este un dezastru, e greu de decis care sunt problemele prioritare ale României. Și totuși, cu ce credeți că ar trebui să se înceapă? Care ar fi cele mai importante teme?

ND: România actuală se confruntă cu mai multe probleme. Prima e psihologică și morală. Românul care a fost împins azi la putere și care e menținut la conducere este de prea multe ori un om pervertit. A doua e politică: cine conduce cu adevărat țara? Sunt convins că undeva, sper la București și nu la Ierusalim, Bruxelles sau Washington, există un nucleu moștenit de la fosta securitate, care urmărește, ghidează și aprobă toate schimbările politice. Între membrii acestui nucleu sper că există și elemente cu simțire românească. În opinia mea, acele

elemente ar trebui să coopereze cu liderii politici patrioți și, împreună, să refacă țara. Altfel, rămânem suspendați între Est și Vest și riscăm să ne prăbușim în abis.

Pe de altă parte, în calitate de geograf, sunt preocupat de chestiunile etno-teritoriale ale țării. O problemă majoră și ocolită până acum de toate guvernarile postdecembriste o constituie Basarabia și Bucovina de nord. Nu voi insista asupra acestei răni deschise a țării, pentru că m-am ocupat toată viața de ea. Am scris cărți și zeci de articole, am susținut multe conferințe și am prezentat problema „României de peste Prut” autorităților Americane. România nu va fi niciodată întregă sufletește, fără Basarabia.

DO: *Perfect adevărat! Basarabia și Bucovina de nord, temă pe care dvs. ați avut-o mereu în atenție, se înscrie între problemele majore cu care se confruntă, pe mai departe România. Dacă liderii, din păcate, par să ignore această plagă nevindecată, cel puțin cetățenii ei continuă să o considere o prioritate. Ba încă și pe lideri din Republica Moldova i-am ascultat amândoi vorbind despre asta la Zoom-uri. Plus, să nu neglijăm nefondatele revendicări ale Ungariei asupra Transilvaniei. De ce, oare, acestea sunt ignorate la nivel superior, de conducerea României?*

ND: Aveți deplină dreptate în legătură cu Ungaria, Transilvania și iredentismul maghiar. Fostul senator Sorin Ilieșiu se zbate de ani de zile să deschidă ochii politicianilor cu privire la ce se întâmplă în Ardeal. Conducătorii de la București ori sunt orbi ori fac pe prostii. Știți care e cea mai mare minciună a diavolului? Vrea să ne convingă că el nu există. Și guvernămții noștri se amăgesc singuri cu ideea că nu există niciun pericol. Un proverb american spune că *nimeni nu e mai orb decât cel care nu vrea să vadă*. Este cazul de față. Am devenit deodată mai catolici decât papa, am întors și celălalt obraz și i-am îmbrățișat, frățește, pe vechii noștri vecini. Și ce face Ungaria? A descoperit marea prietenie care o leagă de Rusia. Între timp, Ungaria se extinde virtual cumpărând pământ în vestul României, în timp ce secuii din

Transilvania obțin proprietăți care nu le aparțin. În același timp și pe nesimțite, maghiarii își impun limba și îi îndepărtează pe confrății români de la vetrele lor. Mulți dintre aceștia au luat calea pribegiei, iar cei care au rămas acasă rabdă ca pe timpul iobăgiei medievale, când românii transilvăneni nu aveau niciun drept în propria lor țară. Și ce face Bucureștiul? A învățat să spună *nemtudom!*

DO: *Dacă cei îndrituiți să ia atitudine nu o fac, și, cum spuneți, merg pe cartea lui „nu știu”, jucându-se cu focul, cei care încă își iubesc țara, găsesc calea să își arate îngrijorarea și să protesteze. O fac de fiecare dată când vecinii din nord-vest își reamintesc că trebuie să revendice teritoriile care dintotdeauna au fost românești. Prieteni jurnaliști din România m-au asigurat că aceste manifestații sunt reale și se întâmplă imediat ce apare vreo provocare. Am văzut eu însămi, pe WhatsApp, o impresionantă filmare de la Târgu Mureș, cu drapele românești purtate deasupra capetelor celor care, umăr la umăr, mărșăluiau pe străzi, strigând într-un glas: „Moldova, Ardealul și Țara Românească”!*

ND: Doamnă Oprîță, exprimarea populară a simțămintelor e frumoasă și necesară, dar trebuie însoțită de o politică inteligentă și adecvată a liderilor țării. Subliniez din nou că masele rezistă genetic și cultural de jos în sus, dar clasele politice trebuie să acționeze în mod înțelept de sus în jos. Altfel, discrepanța dintre ceea ce simt oamenii de rând și ceea ce fac liderii politici poate avea consecințe dezastruoase. Reamintiți-vă că sub ochii nepăsători ai conducerii de la București au dispărut, practic, confrății aromâni de la sud de Dunăre, au fost asimilați în mare parte românii din Ungaria, și acum sunt pericitați cei din Ucraina.

Referitor la Ungaria, v-ați gândit vreodată care este originea etnică a „ungurilor” de religie greco-catolică? Majoritatea acestora sunt de origine română, pentru că ungurii nu au fost niciodată ortodocși ca să se unească mai târziu cu Roma. Tragedia noastră constă în faptul că Budapesta se mișcă, iar Bucureștiul

doarme. Pe plan internațional, de exemplu, Ungaria s-a angrenat într-un joc diplomatic menit să-și consolideze poziția regională și să izoleze România. Budapesta trâmbițează o nouă prietenie cu Serbia și cu Slovacia și se pare că a renunțat (cel puțin pentru moment) la pretențiile ei asupra minorității maghiare din acele țări, pentru a se concentra pe Transilvania. Ungurii și-au amintit, de asemenea, că provin din Asia și deodată s-au împrietenit cu Turcia și au aderat la asociația țărilor turanice. Între timp, Budapesta cultivă relații strânse cu Germania, țară care le-a mai dat o dată nordul Transilvaniei. Și guvernul maghiar nu poate fi condamnat, pentru că își joacă bine rolul de lider al națiunii. Condamnabilă este atitudinea Bucureștiului care a îmbrățișat ideea de „europenizare și globalizare”, urmărind, probabil, să dea primul exemplu de dizolvare a unei națiuni într-un amalgam himeric nou, necunoscut și fără nicio noimă. Eh! Sunt și guvernanții noștri buni la ceva, ceea ce îmi amintește o glumă nu tocmai plăcută. Când Dumnezeu a împărțit darurile și a venit rândul românului, mai rămăseseră doar frumusețea și prostia. Ce a ales guvernantul nostru? S-a gândit că frumusețea e trecătoare!

Revenind la realitatea de azi, vreau să mai trag un semnal de alarmă. Liderii români se bazează, probabil, pe niște promisiuni vagi sau pe anumite asigurări, care nici nu știu dacă există. Uitați-vă la ce s-a întâmplat în Armenia în decurs de numai 48 de ore, la sfârșitul lunii septembrie 2023. Azerbaidjanul, având asentimentul Americii și sprijinul Turciei, a invadat provincia etnică armeană Nagorno Karabach, iar Rusia, „marea prietenă” a Armeniei, nu a mișcat un deget. Peste o sută de mii de armeni abandonați de comunitatea internațională s-au refugiat, înspăimântați, în Armenia. Ce s-a întâmplat cu garanțiile date de Rusia și cu simțămintele umanitar-creștine ale Americii și ale Occidentului? Liderii noștri continuă să creadă în himere.

Și revin la Ungaria care și pe plan economic s-a orientat mult mai bine decât România. Ea a atras investiții majore din China și din Occident, a dezvoltat economic țara și a început să atragă

chiar și etnici români. Între timp, fanarioții care ne conduc se închină la *Noua Poartă* și s-ar mulțumi dacă *poarta* i-ar menține măcar ca vătăfi în vechile Principate. Lor le merge bine!

DO: *Am vizitat prima oară Ungaria în 1974 și trebuie să admit că, e drept în mai mică măsură ca în fosta Germanie Răsăriteană, în Ungaria puteai simți un aer occidental, chiar în acele vremuri. Sigur, contează enorm și ce țări sunt dincolo de granițe. România, așa cum ironic ne spunea profesoara noastră de geografie din liceu, avea marea șansă să se învecineze doar cu țări socialiste prietene. Revenind, însă, la Noua Poartă pe care ați menționat-o. Vă referiți, probabil, la Statele Unite? Relațiile dintre București și Washington par, totuși, foarte bune în ultimii ani.*

ND: Nu sunt deloc bune, doamnă. Relațiile arată bine pe dinafară, ca un măr mare și frumos la vedere, dar nesănătos înăuntru. Sunt relațiile dintre stăpân și sclavul preferat. Ce a cerut și ce a obținut România căzând ca o slujnică la picioarele Americii? Știți ce țări susțin automat America, fără să gândească și fără să clipească? Israelul, România și Timorul de Est. Câtă lume știe unde se află și ce este Timorul?

Prin anii '90 am vorbit cu un general român aflat în vizită oficială la Washington și am adus în discuție atitudinea servilă a țării față de Statele Unite. Acesta a oftat și mi-a mărturisit că și ei, ofițerii români, au gândit la fel și mi-a spus textual: *România s-a purtat că o prostituată proastă. În loc să-și arate treptat farmecele, s-a dezbrăcat în pielea goală și s-a aruncat în patul Americii.*

Oricum, pentru ca o relație interstatală să fie solidă, stabilă și prosperă, relațiile politice trebuie dublate de legături economice mutual benefice și de simpatie reciprocă la nivel de mase. Cu ce a beneficiat România din punct de vedere economic? Cu societatea Bechtel care a fraudat contractele semnate sau cu centralele nucleare pe care până în prezent America nu le-a construit? Acum trei decenii, România era cea mai proamericană țară din Europa. Acum, țara mocnește de

nemulțumire. Voi reda în acest sens un pasaj ilustrativ dintr-un articol al jurnalistei Olimpia Olari-Stan, care oglindește simțămintele de azi ale românilor conștienți față de America și față de Occident:

...Suntem invadați de Occidentul ipocrit care ne corupe moral, încercând să ne îndese pe gât metehnele și obiceiurile sale depravate, ne jefuiește de bogățiile naturale... Lăsați-ne să fim români și-atât. Lăsați-ne să fim acest popor dac vorbitor de-o limbă daco-latină, cu datinile, tradițiile și valorile noastre... Toate aceste ideologii nocive, B. L. M., L. G. B. T., Woke și care or mai fi, nu au legătură cu spațiul nostru, nici exterior, nici interior. Nu au legătură cu spiritul și sufletul românesc... Renunțăm la o cultură imensă pentru a le face loc unor ameții lipsiți de talent, doar pentru că bifează toate căsuțele impuse de „corectitudinea politică”... Ne-am săturat să ne impună Vestul ce să gândim, cum să ne exprimăm, cu cine să ne aliem. Ne este scârbă de felul în care vă creșteți voi copiii, învățându-i despre sex înainte de a-i învăța literele alfabetului. Încurajați pedofilia, consumul de droguri și depravarea și vreți să vă urmăm așa cum un masochist este dus în lesă de sadicul pervers la marșurile voastre ce încununează libertatea sexuală. Ne-ați luat tot ce am avut valoros, dar sufletul nu ni-l veți putea lua! (Revista ART-EMIS, 13 aprilie 2022)

Dacă autoarea acestui text este o jurnalistă puțin cunoscută, îl citez pe profesorul Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române. Iată ce scria acesta recent despre situația prezentă și atitudinea țării față de Occident: *Ne ploconim în fața celor care ne înjură, care ne tratează cu insulte, îi ridicăm în slăvi pe cei care ne falsifică istoria, care ne stâlcesc limba, care ne disprețuiesc credința... Noi nu am fost nici intoleranți și nici cei mai rasiști, cum insinuează unii interesați să semene vânt. Noi am trăit cu „veșnicia” de la sat, cu pacea și liniștea munților, văilor și câmpiilor, cu biserici și case de lemn, cu turme mutătoare în locuri de vărat și de iemat, cu buciume sunătoare „sara pe deal”... Dacă vom reveni la valorile verificate prin*

credință, atunci vom putea semăna în sufletele tinerilor încredere și speranță în viitorul Țării Românești și al lumii. (Citat din <R3media. Ro> din 1 octombrie 2023, preluat din Lumina, publicație a Patriarhiei Române)

Mai e nevoie de comentarii? Ne ploconim în fața celor care ne înjură... Am întâlnit mai mulți confrăți în țară, care m-au întrebat dacă eu personal mai cred în valorile americane de azi. Nu îmi amintesc ce am răspuns, dar România nu este singura țară dirijată și împinsă din spate spre o prăpastie morală. Și în America mulți lideri politici și membri ai Congresului sunt dezorientați sau sunt vânduți sufletește și manipulați. Iată două citate zguduitoare în acest sens extrase din conferința ținută în octombrie 2023 de arhiepiscopul Carlo Maria Vegano, fost nuntiu apostolic al Statelor Unite:

În ultimii ani, am fost martorii unei schimbări radicale a societății. Schimbarea a fost impusă de conducători aflați în slujba altora și fără nici un mandat din partea alegătorilor. Statele Unite ale Americii, ca de altfel multe alte țări, sunt prizoniere ale Agendei 2030 și se află în fața unei crize de mari proporții: inflație, migrare masivă ilegală, trafic de persoane, criminalitate scăpată de sub control, slăbirea alarmantă a autorităților, droguri și narcotice careucid populația, ideologii aberante, ca agenda LGBTQ plus, care se impune în școli...

Preocupat de viitorul tineretului și de soarta Americii, cunoscutul lider religios afirmă:

Trezirea conștiinței reprezintă primul pas spre eliberarea de sub conducerea subversivă care a uzurpat cele mai multe poziții la nivel de conducere națională și internațională. Deschiderea ochilor și înțelegerea realității sunt esențiale pentru a afla ce se întâmplă, pentru a denunța lovitura de stat a globaliștilor și pentru a recâștiga suveranitatea națională și libertățile fundamentale care ni s-au confiscat...(LifeSiteNews, 14 October 2023 în limba engleză și Activenews, 16 octombrie 2023 în limba română).

În România actuală, asemenea mesaje nu mai au niciun ecou. Românii de la guvernare „e deștepți.” Ei s-au pus bine nu numai cu noua Americă descrisă mai sus, dar mai ales cu Israelul, știind foarte bine că evreii dirijează Washingtonul. Te pui bine cu evreii și ajungi departe. Eu le spun celor care îmi cer părerea: dacă vreți să vă meargă bine în America, pupați-i în fund pe evrei și condamnați-i pe legionari pentru toate relele din lume, inclusiv... pentru cele făcute pe timpul lui „Traian și Decebal”. Și totuși, l-aș parafraza pe tatăl marelui evreu român încreștinat, Nicolae Steinhardt, care i-a spus fiului sau când acesta era hărțuit de securitate: *Dacă vrei să-ți meargă bine ziua, poți să minți. Dacă vrei să dormi bine noaptea, spune adevărul.* Cam așa stau relațiile româno-americane. Guvernanții noștri se gudură pe lângă noul stăpân, dar uită că nimeni nu iubește lașii, ipocriții și oportuniștii. Asemenea indivizi trebuie să se mulțumească cu 30 de arginți. Iuda a avut cel puțin bunul simț și s-a spânzurat!

Oricum, după schimbarea din '89, autoritățile Americane au crezut că se pot baza pe România care, împreună cu Polonia, urmau să devină pilioanele Europei la granița estică a lumii occidentale. Treptat însă, Washingtonul și-a dat seama că nu poate avea mare încredere în sicofanții de la București. Nici poporul român nu dă doi bani pe ei. Între timp, România a devenit din nou o gazetă de perete de care se folosesc cei care o manipulează dinafară și cei care o parazitează dinăuntru. Ajunsă fără coloană vertebrală și condusă de suflete moarte, e foarte posibil ca în viitor, România să fie din nou sfârtecată. Cine va încerca să o salveze? Cine va mai lupta să apere o țară condusă de marionete și ticăloși?

DO: *Într-adevăr, cine? Cine mai e dispus să se sacrifice pentru țară, pentru neam? Doar dacă amintești în treacăt de aceste lucruri, sfinte în alte secole, ești catalogat drept bizar, poate chiar stupid. Mă doare când îi aud pe cei de la care nu m-aș fi așteptat niciodată să o spună, că nu mai sunt patrioți. Departe de mine intenția de a mă compara cu înaintașii cu inimă de aur*

care s-au sacrificat pentru România. Vă fac, însă, o mărturisire: undeva începând cu 2008, când situația din țară a început să fie clar îndreptată spre tot ce poate fi mai rău, mi-am propus să declanșez o mișcare de revigorare, de readucere aminte a ceea ce eram până la instaurarea comunismului. Era o disperată, frumos naivă încercare de a face ceva, dincolo de doar a constata și a ne plânge. Am intitulat-o „Țara mea, România”. Am alcătuit chiar o listă cu oameni de valoare din diferite arii ale culturii și educației mai ales, domeniile familiare mie, personalități pe care le știam personal, recunoscute și apreciate de ceilalți. Lista îi cuprindea și pe cei mai puțin cunoscuți, cărora le garantam patriotismul, profesioniști desăvârșiți în domeniile lor de activitate, cu care puteam intra oricând în contact, știind că îmi împărtășesc idealurile. Am conceput un plan strategic de promovare a valorilor românești, punând accentul pe educație, având în prim plan, ca pe o mantra, patriotismul. Să demascăm minciuna, să acceptăm că s-au făcut greșeli (oricum, se fac și la case mari, fiindcă, în afară de Dumnezeu și de Fiul Său, nimeni nu e lipsit de păcat), dar să nu ne fie rușine că suntem români. Eram chiar dispusă să mă întorc în țară, dacă era nevoie, exemplul pe care îl doream urmat. Curând m-am lămurit că aceia care trăiau acolo aveau dreptate când îmi spuneau că visez. Frumos, e drept, dar vis, fiindcă oamenii nu mai sunt dispuși să lupte pentru nimic altceva, decât pentru propriile interese.

Sunt convinsă că ați avut astfel de gânduri și dvs., nefinalizate din pricina obtuzității „dragilor” noștri conaționali.

ND: Gânduri și idei frumoase, dnă Oprîță. Am avut și eu astfel de gânduri și speranțe. Cu asemenea simțăminte în suflet putem învinge cruda realitate care domnește acum. Și sunt încurajat de faptul că unii confrăți continuă să se gândească la țară și la neam. Să nu uităm că toate marile acțiuni încep în sufletele și în mintea noastră. Altfel, trebuie să admit că expunerea dvs. mă convinge o dată în plus că singura speranță este, fie un gest providențial, fie un seism global care să ne trezească pe toți din somn. Actualul conflict din Ucraina poate fi prevestitor. În plus,

conflictul fulgerător din Israel din aceste zile de octombrie 2023 e de rău augur pentru întreaga omenire. Cu atât mai mult cu cât survine în timp ce pe plan mondial se prefigurează și alte structuri suprastatale, care îi pun pe gânduri pe păpușarii din Occident. Aceștia credeau că au ajuns, în sfârșit, stăpânii lumii, dar acum se simt deodată amenințați și se întreabă indignați: *Cum îndrăznește cineva să ne strice planurile? Este intolerabil. Să nu stea nici Dumnezeu în calea noastră...*

DO: *Oricât de sinistru ar suna această afirmație, nu pare a fi departe de adevăr. Dar, sigur, doar Dumnezeu știe. Aici, pe pământ, chiar și noi, oamenii, știm despre planurile globaliste concepute chiar înainte de încheierea ultimului mare război mondial. Amintesc Conferința de la Bretton Woods, (cunoscută oficial drept Conferința Monetară și Financiară a Națiunilor Unite), desfășurată între 1 și 22 iulie 1944. Un număr de 730 de delegați din toate cele 44 de națiuni aliate s-au adunat atunci la Hotelul Mount Washington, din New Hampshire, Statele Unite, pentru a reglementa politica monetară și financiară internațională după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial. Au fost semnate acorduri prin care, după ratificarea legislativă de către guvernele membre, au fost înființate Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD, mai târziu parte a grupului Băncii Mondiale) și Fondul Monetar Internațional (FMI). Iată, iată...*

Continuând foarte sumara reamintire a unor importante evenimente, voi menționa că, în 2015, Națiunile Unite au adoptat *Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), ca un apel universal la acțiune pentru eradicarea sărăciei, protejarea planetei și asigurarea că, până în 2030, toți oamenii vor ajunge să se bucure de pace și prosperitate.* Ne sunt cunoscute cele mai recente planuri, amintite și în citatul pe care l-ați oferit puțin mai devreme, din conferința arhiepiscopului Carlo Maria Vegano: mai întâi Agenda 21, care abordează problemele stringente ale zilelor noastre și urmărește, de asemenea, să pregătească lumea pentru provocările secolului următor, care a avut ca scop

principal să reflecte un consens global și un angajament politic la cel mai înalt nivel privind cooperarea pentru dezvoltare și mediu. La final au recunoscut că Unele aspecte ale Agendei 21 au fost în mod substanțial nereușite, dacă nu chiar eșecuri: Obiceiurile de consum și producție, de exemplu, sunt nesustenabile la nivel internațional.

Apoi agenda 2030, în plină desfășurare, cu ale ei_Obiective globale pentru Dezvoltare Durabilă ce urmăresc să pună capăt sărăciei și foametei, să realizeze drepturile tuturor oamenilor, egalitatea sexelor, împuternicirea tuturor femeilor și fetelor și să asigure protecția de durată a planetei și a resurselor sale naturale. Mie mi se pare că formularea este ușor confuză în unele locuri, dar ce știu eu?! Oricum, în mare, nimic rău în aceste obiective atât de nobile, ca acestea, create pentru a stabili un program internațional de acțiune pentru realizarea dezvoltării durabile în secolul al XXI-lea. Și totuși, adevărul a demonstrat contrariul, așa cum am detaliat într-un comentariu anterior. Menționez că am folosit citate oferite de atoateștiutorul Google, despre care vreau să cred că toată lumea știe cine îl coordonează/supraveghează: orientarea de stânga. Globalistă.

Până la aceste Agende, drumul a fost plin de suișuri și de coborâșuri din punctul de vedere al celor care le-au inițiat. Domnule Dima, vă rog amintiți-ne când a început, totuși, totul? Și cine se află în spatele conceperii și organizării noii lumi?

ND: Lumea de azi a fost concepută cu sute de ani în urmă, dar primele planuri concrete au fost abordate spre sfârșitul celui de al doilea război mondial, în Statele Unite, chipurile, cu intenții bune. Așa cum ați menționat, atunci s-au pus bazele și au fost anunțate public noile instituții prin care urma să fie reorganizată și guvernată întreagă lume. Principalele forumuri au fost Organizația Națiunilor Unite (ONU), Banca Mondială (WB), Fondul Monetar Internațional (IMF) și Organizația pentru Comerț Mondial (WTO). Moscova a acceptat unele din noile instituții, dar mezialianța dintre capitalism și comunism a fost de la început artificială și fără șanse de durată. În consecință, lumea

postbelică s-a scindat și a evoluat în sensuri opuse. America a creat alianța NATO, în timp ce Uniunea Sovietică a organizat economic și militar lagărul socialist (CAER și Pactul de la Varșovia). România și Europa răsăriteană erau deja cedate Moscovei, la Yalta, de către Occident, tot așa cum Hitler le târguise cu Stalin. Aruncați în disperare, românii au visat să vină americanii să-i salveze. Și iar îmi amintesc un episod ciudat. Eram la Aiud prin 1957 și lucram în fabrica închisorii. În fabrică, venea uneori inginerul Biber, civil care urmărea producția. Acesta a auzit discuțiile noastre și, într-o zi, a spus pe un ton arogant, dar aparent sincer: *Voi așteptați să vină americanii, dar când vor veni, tot pe noi ne vor ajuta*. Biber era evreu ardelean.

Au trecut aproape 50 de ani de la război și a urmat târgul din insula Malta. S-a negociat schimbarea la față a comunismului și s-a modificat din nou lumea. De data aceasta, România a căzut în sfera occidentală, dar mutilată teritorial și cu baza socială și fibra morală distruse. Treptat, românii au început să-și dea seama că au înghițit un nou fruct otrăvit. Entuziasmul inițial s-a spulberat, iar omul de rând a înțeles că s-a schimbat doar stăpânul. Noile tabere s-au reconfigurat: America și Occidentul pe de o parte; Rusia cu noii ei aliați, pe de alta. Între timp, s-a întors lumea pe dos. America și Vestul au uitat de Dumnezeu și au început să se de-creștineze, iar Rusia s-a întors la vechile ei rădăcini creștine ortodoxe.

Aici voi face o nouă paranteză. Când eram în lagărul de refugiați din Austria, în 1968, am participat la discuțiile unui grup religios din Viena, unde, între altele, se discuta că în viitor Rusia va redeveni creștină. La vremea respectivă, așa ceva era de neconceput. Mai târziu am aflat că ideea provenea de la profețiile de la Fatima, unde s-a arătat Fecioara Maria și le-a spus copiilor să se roage pentru Rusia, care, spre sfârșit de veac, va redeveni creștină. Spre marea mea surpriză, am citit recent că atunci când Vladimir Putin a fost primit la Vatican, i-a cerut papei Francisc să consacre Rusia Sfintei Fecioare.

Papa nu a răspuns cererii Rusiei și a schimbat subiectul. Ne așteaptă oare vremuri biblice?

După prăbușirea comunismului și dezmembrarea fostei Uniuni Sovietice, noile tabere au ajuns cumva la o înțelegere, dar tot de moment, fiecare sperând să o înșele pe cealaltă. Rusia și-a retras armele nucleare din Ucraina, promițând, în schimb, să-i respecte integritatea. America, la rândul ei, s-a angajat să nu extindă Alianța Nord Atlantică până la granița Rusiei. În acest sens au încheiat un nou acord. Tratatul este negociat uneori cu intenții bune, dar nu sunt neapărat respectate. Cei care au capacitatea și puterea să le încalce sunt primii care o fac. Apoi America sau cei care o dirjează, a hotărât că a sosit timpul să coopteze și Ucraina în alianța NATO. De data aceasta Moscova a spus *nyet* și toată lumea a intrat în impas; un impas pe viață și pe moarte. Și astfel s-a ajuns la o confruntare existențială dintre un Vest lacom și rapace și un Est neliniștit și nesigur, care se opune ordinii mondiale controlate de bancheri. Confruntarea are loc pe mai multe fronturi, dar, deocamdată, cel mai riscant front este cel din Ucraina.

DO: *Iar nevinovata – dacă vom considera populația ei – Ucraina este la mijloc... Dat fiind faptul că acesta este adevărul cu care se confruntă astăzi omenirea, ajungem să vorbim din nou despre globalizare. Cred că e momentul să reamintim că termenul de Noua Ordine Mondială a fost folosit încă din secolul al XX-lea, după cele Două Războaie Mondiale. Sintagma „Resetarea generală”, a intrat însă în circulație generală o dată cu publicarea, în 2010, a volumului “The Great Reset”, a savantului american Richard Florida. Iar mai apoi, în 2014, la reuniunea anuală a Forumului Economic Mondial (WEF), inginerul german Klaus Schwab, doctor în economie, fondatorul acestui forum (inițial ca Forumul European de Management (European Management Forum), în 1971, a declarat: Ce vrem să facem în Davos anul acesta... este să apăsăm butonul de resetare. În acest sens, în 2020, i-a fost publicat al treilea surprinzător volum, intitulat: “COVID-19: The*

Great Reset”. Lăsând la o parte teoriile conspiraționiste, avem tot dreptul de a ne întreba cine ar putea fi în spatele acestor schimbări?

Și ajungem să vorbim din nou despre un subiect care are rădăcini întinse: domnule Dima, ați afirmat în mod direct sau prin implicație, că evreii au un rol important în noua lume globală. Dacă acesta este adevărul, ce credeți că urmăresc ei în conjunctura internațională actuală?

ND: Aș putea spune că evreii urmăresc în primul rând ceva legitim. Ei sunt persecutați de mii de ani și vor să pună capăt acestei persecuții. În acest scop, vor să identifice și să controleze toate tendințele antisemite de la nivel local și personal, până la nivel global; vor să controleze lumea. Această tendință se potrivește perfect cu ideea că sunt „poporul ales” și că rolul lor este să conducă omenirea.

La acest punct trebuie introdusă o afirmație axiomatică; nu se poate dovedi, dar e certă. Este din ce în ce mai vizibil că lumea noastră e condusă de magnați ultra bogați. Este la fel de clar că aceștia vor să realizeze o lume nouă și o ordine mondială fără Dumnezeu și, mai ales, fără Iisus. Între acești magnați, se află și o mână de evrei. Aceștia dau tonul și direcția schimbărilor. Cum se poate explica altfel linia pregnant anticreștină din lumea de azi? Și subliniez din nou; e vorba de foarte puțini evrei aflați la pupitrul schimbărilor. Aceștia vor să controleze și să dirijeze mersul evenimentelor. Unii dintre ei sunt la Ierusalim, Washington și Bruxelles și alții sunt chiar la București. Urmăriți, de exemplu, ce s-a întâmplat în luna august 2023 în țara noastră.

George Simion, unul din liderii partidului AUR (Alianța pentru Unirea Românilor), care în ultima vreme câștigă teren electoral, s-a întâlnit cu Reuven Azer, ambasadorul Israelului la București. Acesta pare că i-a spus: *Faci ceea ce așteptăm noi de la tine sau vei fi scos din joc!* Că să fii pe placul acestui gen de evrei, trebuie să devii supusul lor. În rest, totul e perfect. Nu știu ce gândește Simion, dar, chiar dacă ar fi bine intenționat și extrem de inteligent, nu-i poate egala pe evrei. În fața evreilor,

ori stai drept și cu fruntea sus, ori le faci jocul fără să clipești. De altfel, ambasadorul a declarat că a hotărât să se întâlnească cu Simion numai după ce partidul pe care acesta îl prezidează și-a asumat: *Responsabilitatea holocaustului asupra evreilor de pe teritoriul României, Condamnarea antisemitismului, Interzicerea folosirii imaginii criminalilor de război, în special a lui Ion Antonescu și Susținerea educației despre holocaust.* Personal, nu știu cine l-a împuternicit pe Simion să-și asume responsabilitățile respective, dar am aflat că, oricum, au ieșit imediat la atac sicofanții și au condamnat întâlnirea celor doi pe motiv că ar crea *un prejudiciu imens democrației și vieții publice românești, pentru că legitimează o formațiunea extremistă, xenofobă, antisemită, de factură legionară...* (Citat din *Agerpres*, 28 august 2023). Care democrație, tovarăși? Democrația de fraudă care domnește azi în țară? Și care legionari? Cei uciși la Pitești, Aiud și în toată țara?

În ce privește evreii, cu ei nu poți negocia decât dacă ești egal cu ei intelectual sau material, iar cum noi nu avem pregătirea, experiența și mijloacele lor financiare, numai demnitatea ne poate pune pe picior de egalitate. Avem, totuși, de partea noastră spiritualitatea și credința în Iisus, care se cere imperios împărtășită cu evreii. Este singura armă de apărare împotriva tendinței lor de control total. Să ne reamintim că Babilonienii și Egiptenii i-au luat în robie; Imperiul Roman i-a împrăștiat în toată lumea; Spania i-a expulzat din țară; Germanii i-au internat în lagăre de concentrare și au încercat să-i extermine; Washingtonul i-a pus la conducere; nimic nu i-a liniștit ori satisfăcut. A mai rămas o alternativă pe care ei trebuie să o descopere singuri: acceptarea lui Iisus ca Mesia.

DO: Tu ești Cel ce va să vină sau să așteptăm pe altul?, *Ioan Botezătorul a trimis pe ucenicii săi să Îl întrebe.* Și răspunzând (Iisus) le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și cele ce ați auzit: orbii văd, șchiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine (*Ev. Luca 7, 19,22, 23*).

Noi, creștinii, am înțeles că El este Dumnezeu în trup (v. Ev. Ioan 10, 30: Eu și Tatăl una suntem). În vremea Lui, evreii au încercat să Îl ucidă cu pietre, L-au răstignit, continuă să Îl nege de 2 000 de ani și mai bine. Este marea lor încercare în fața propriului lor destin, pe care nimeni nu are dreptul să o forțeze. Dumnezeu știe dacă și când se va întâmpla să Îl accepte pe Iisus ca fiind Mesia cel așteptat. Cum am amintit mai devreme, Cărțile profeților vorbesc despre asta și despre triumful poporului evreu asupra inamicilor și începutul unei ere pașnice de prosperitate, odată cu apariția pe Pământ a trimisului lui Dumnezeu, ca mântuitor. Noi, sper să fim martori ai aceluia timp.

ND: Citate zguduitoare, doamnă Oprîță, care ar trebui să ne trezească pe toți, inclusiv și mai ales pe evrei. Evreii sunt și rămân, însă, o mare enigmă. În opinia mea, ei sunt ca sarea în bucate. Fără sare mâncarea nu are gust; cu prea multă sare, dăunează sănătății. Exprimându-mă alegoric, evreii sunt ca un automobil cu cel mai bun motor german, dar fără frâne. Se vor opri ei din goana lor sau vor declanșa un cataclism mondial, chiar dacă însuși Dumnezeu le va sta în cale?

În 1975, în timp ce eram tânăr profesor la universitatea William Paterson din New Jersey, a fost angajat profesorul Kedar, venit direct din Israel. Acesta era un om afabil, care în Israel avusese mai mulți amici români. Într-o dimineață, a intrat în biroul meu ca să-mi arate un ziar Israelian în care, pe prima pagină, era fotografia unui rabin afirmând răspicat: *Dacă Israelul nu își găsește pacea, nicio țară din lume nu va mai avea pace!* Profesorul Kedar era indignat de declarația rabinului, care, în cuvintele sale, considera Israelul drept buricul pământului.

Mi-am adus aminte de acel episod recent, văzând cu câtă înverșunare unele cercuri evreiești din America îl îndeamnă pe Zelensky să lupte împotriva Rusiei, până la victorie. Ce înseamnă, însă, victorie împotriva Rusiei în contextul actual? Să fie clar: Ucraina nu poate câștiga acest război, iar Rusia nu-și poate permite sub nicio formă să-l piardă. Iar acum, suntem în octombrie 2023, a izbucnit și războiul din Gaza. Se pare că,

Într-adevăr, dacă Israelul nu are pace, nimeni nu va mai avea pace! Doamne, de ce și de unde atâta ură? Ură de clasă, ură etnică, ură rasială. Și iar mă întreb: cine, ne incită și manipulează? Evident, ne dirijează presa și celelalte mijloace de informare, și multe din acestea sunt dominate de evrei.

DO: *Întrebări firești, domnule profesor. Și totuși, cu toate că "the free speech" a ajuns o libertate echivocă și se poate întoarce împotriva, mai există, din fericire, unele canale de TV și posturi de radio (cel puțin aici, în America), unde jurnaliștii chiar își fac cum se cuvine munca și informează, fără teama consecințelor, de la fața locului și doar după temeinice cercetări. Iar dacă s-a strecurat vreo greșeală în informarea lor, o semnaleză imediat. Nu cunosc prea multe detalii despre presa din Europa, dar, în ce privește Ucraina, se pare că opinia publică nu mai susține atât de vehement războiul. În SUA, au început să apară întrebări despre unde se duc, de fapt, toate aceste sume enorme de dolari. Am auzit la radio (desigur, nu era un post controlat de cei cu orientare de stânga, aceștia susținând alimentarea infinită cu bani a conflictului), înștiințarea că, de câteva zile (final de septembrie 2023) chiar au fost, în sfârșit, descoperite unele dintre surprinzătoarele lor destinații. Rămâne de văzut dacă vor putea fi micșorate măcar aceste aberant de mari sume, care au dus la o datorie enormă a SUA. De trilioane de dolari!*

Și, de asemenea, lumea se întreabă care este adevăratul motiv al implicării SUA în acest conflict european? Zilele trecute (mijloc de octombrie 2023) am văzut la TV un interviu cu fostul vicepreședinte Mike Pence (și el aflat pe lista candidaților la președinția 2024), în care oferea următoarea explicație pentru nelimitatul ajutor acordat Ucrainei: Rusia poate ataca oricând alte teritorii din proximitatea Ucrainei, iar SUA va trebui să intervină, fiindcă toate sunt membre NATO. (Adaug eu excepția, care este Republica Moldova). Ajutând din exterior Ucraina, se evită un război direct, fără "boots on the ground", deci fără personal militar american poziționat în unitățile de luptă din Ucraina.

Sunt interese și acțiuni care clar depășesc înțelegerea noastră, a oamenilor obișnuiți. Care credeți că este evoluția războiului și, mai ales, cât timp va mai putea suporta Occidentul imensele cheltuieli legate de conflict?

ND: Un răspuns scurt și cinic ar fi: până la distrugerea civilizației actuale. Altfel, evoluția războiului din Ucraina e bine analizată și studiată de specialiști și nu voi insista asupra ei. Și aici trebuie subliniat faptul că mijloacele de informare ne induc continuu în eroare, cu știri false și cu o mulțime de diversiuni. Costul războiului este, însă, imens. Se resimte în special în țările vest-Europene și ar putea duce la o mare criză economică și socială.

În ce privește războiul în sine, acesta e susținut în special de unele guverne, în timp ce oamenii de rând sunt dirijați să umeze liniile trasate de acestea. În Statele Unite, de exemplu, eforturile militare sunt susținute vehement de Președintele Biden și anturajul său la Casa Albă și de Anthony Blinken și Victoria Nuland, la Departamentul de Stat. Obiectivele de clan din spatele acestor fațade sunt însă mai greu de deslușit. E vorba de interese și obiective strategice internaționale, iar la acel nivel, lucrurile sunt foarte complicate.

La nivel global, lumea s-a polarizat din nou. Rusia și-a atras China de partea ei, iar India, în general neutră, înclină spre Moscova. Turcia, țară musulmană importantă pe plan economic și militar și totodată membră a NATO, sprijină țările arabe. Alte țări cu mare greutate internațională, ca Arabia Saudită, Iranul și Egiptul, s-au alăturat grupării BRICS. Această organizație inițiată de Rusia și China urmărește să creeze o nouă ordine mondială, iar pe plan economic, să înlocuiască dolarul în comerțul internațional. Așa ceva ar fi intolerabil pentru bancherii care tipăresc dolarii. Din punctul lor de vedere, mai bine declanșează un război mondial, decât să piardă controlul asupra banilor. Este interesant, însă, că unii lideri cu tendințe de stânga, dezamăgiți de evoluția social-politică a Occidentului, au primit cu speranțe noua viziune ruso-chineză asupra viitorului. Să ne reamintim, totuși, de cunoscutul lider britanic Winston

Churchill, care a afirmat că sistemul politic occidental este unul rău, dar rămâne cel mai bun model de guvernare din tot ce a încercat vreodată omenirea.

Importantă în ultimii ani este atitudinea Moscovei, care se vede amenințată existențial și se întreabă ce rost ar avea o lume nouă fără Rusia? Între timp, Moscova a revenit la vechile ei tradiții și pare că s-a schimbat. Amicul Alexei S. din Chișinău, fost ofițer în armata sovietică, îmi scrie, însă, atrăgându-mi atenția: *Dragă ND, acolo unde sunt băgați rușii e rău sau se va transforma în ceva rău. Noi, cei din fosta Uniune Sovietică, îi cunoaștem foarte bine. Mai grav este că rușii folosesc biserica lor KGB-istă pentru a supune popoare. Rușii sunt hrăpăreți și brutali... De asta toți foștii aliați se feresc de ei. Chiar și Armenia. Sigur că și modelul american și european de globalizare are lacune, dar se poate schimba spre bine. Și, la urma urmei, e nevoie ca jandarm să fie SUA, altminteri omenirea va pieri în războaie. Cu respect. AS...*

Ce să mai spun? Speranța moare ultima. Avertismentul lui Alexei a fost confirmat chiar de Moscova. La numai câteva zile după primirea mesajului său, am citit declarația din 8 noiembrie 2023 a unui important lider rus, Nikolai Patrușev, secretarul Consiliului de Securitate al Federației Ruse, a declarant următoarele, în cadrul reuniunii de la Moscova a Comunității Statelor Independente: *Conducerea Republicii Moldova, sub presiunea Occidentului și contrar opiniei poporului său, a luat calea aderării la Uniunea Europeană, spre românizare, renunțare la suveranitate și identitate națională.* (Tass, Reuters, și Agerpres). Care „românizare”, domnule individ? Românizarea românilor? Și ce „identitate” națională? Identitatea inventată de Stalin? Nu știu ce învață oamenii din istorie, dar văd că rușii n-au învățat mai nimic. Pe de altă parte, nici noua federație Rusă, chipurile creștin-ortodoxă ca și noi și nici Uniunea Europeană, e adevărat necreștină, nu acceptă adevărul, anume că moldovenii sunt români. Ciudată coincidență! Și apropo, nici vecinii ucraineni nu se grăbesc să accepte adevărul. Și ne întorcem de unde am

pomit: omenirea e măcinată de neadevăruri, de interese ascunse și de conflicte care nu par să aibă soluții.

DO: *Și, așa cum ați punctat în treacăt, pentru a complica o stare oricum extrem de complexă și aproape imposibil de rezolvată, a izbucnit și conflictul armat dintre palestinienii din organizația Hamas și Israel. Parcă ne apropiem de apocalipsă... O apocalipsă la care contribuie, mai clar ca niciodată, mass-media, cu propagarea unor știri eronate, care s-au răspândit rapid și au declanșat alte evenimente neașteptate. Apoi numeroasele proteste din toată lumea, atât pro Palestina, cât și împotriva evreilor și a Israelului... Un jurnalist american afirma: Nu mi-am închipuit că antisemitismul este atât de puternic și atât de răspândit pe glob.*

ND: Într-adevăr. Situația se agravează, iar unii oameni se așteaptă la umări extrem de riscante. Eu sper că liderii omenirii, și îi includ și pe cei pe care nu îi cunoaștem, vor avea înțelepciunea să nu pună în pericol însăși existența speciei umane; specie așezată aici, pe pământ, într-un anume scop și dotată de Dumnezeu cu dreptul la mântuire. Iar dacă, totuși, unele cercuri o vor face, vor provoca conștiința supremă a universului și vor suporta consecințele.

Propun să poposim totuși puțin în Orientul Mijlociu. M-a șocat surprinzătorul atac al organizației Hamas, dar m-a surprins și declarația premierului Israelian Netanyahu, care a cerut fără echivoc: moarte tuturor membrilor organizației Hamas și distrugere totală a regiunii Gaza. În același timp, Eli Cohen, ministrul Israelian de externe, a avertizat Consiliul ONU de Securitate că Occidentul riscă să devină umătorul în ceea ce el a numit „războiul lumii libere” împotriva terorismului. Apoi, și-a pus o întrebare retorică și și-a răspuns singur: *Care ar trebui să fie răspunsul Israelului la atacul Hamas? Răspunsul proporțional la masacrul din 7 octombrie este distrugerea totală a Hamas. Nu este doar dreptul nostru, ci și obligația noastră*, a declarat demnitarul israelian. (*România Liberă*, 24 Octombrie 2023).

Suntem în secolul al XXI-lea. Se pare că omenirea nu a învățat nimic din viață și din istorie.

Între timp, Președintele Biden a anunțat sprijin necondiționat pentru Israel. Ce nu înțelege, însă, conducerea politică de la Washington este că lumea a intrat într-o eră cu totul nouă și că de acum, multe țări nu se mai lasă dirijate și conduse orbește. Este foarte posibil ca în viitor America să rămână singură împreună cu Israelul, împotriva întregii lumi. Unii analiști au început să se teamă de o asemenea perspectivă. Deocamdată, președintele Biden s-a lovit de realitate și a fost convins de consilierii Casei Albe să plece urgent la fața locului și să încerce să aplaneze un conflict cu riscuri globale și chiar nucleare. Conflictul planează deja asupra întregii regiuni. Arabia Saudită și-a suspendat negocierile cu Israelul și a convocat o întrunire de urgență a țărilor islamice. Egiptul a concentrat forțe militare la granița cu Gaza și Israelul. Și președintele turc Erdogan și-a retras ambasadorul din Israel și i-a spus telefonic omologului său rus Putin, că „tăcerea” țărilor occidentale agravează criza umanitară din Gaza, adăugând *căsălbăticia față de teritoriile palestiniene se adâncește și că civilii sunt uciși în mod constant*. (Reuters, România Liberă, 24 Octombrie 2023).

Pe lângă distrugerile enorme pe care le vedem la televizor, se poartă și un război mediatic fără precedent. Și, spre nedumerirea multora, opinia publică mondială e predominant favorabilă cauzei palestiniene. Se pare că această alunecare spre stânga e rezultatul nedorit și neașteptat al presei care de zeci de ani ne bombardează cu relatări despre suferințele celor oropsiți. În opinia mea, mai există, însă, o explicație. De-a lungul deceniilor, evreii s-au făcut corifeii maselor populare, afirmând că luptă pentru drepturile celor nedreptățiți. Când s-au văzut, însă, la putere ori când s-au aranjat financiar, mulți evrei au uitat de obiectivele revoltelor sociale pe care le conduceau și și-au părăsit trupele. Drept rezultat „idiotii utili” care îi urmau au înțeles că au fost folosiți și abandonati, iar acum se întorc împotriva lor. Ceva e, totuși, surprinzător, pentru că, între cei care protestează

împotriva Israelului, se află chiar și organizații evreiești. Trăim într-adevăr, vremuri întoarse pe dos!

DO: *Vă referiți, probabil, și la manifestația anti-Israel, de miercurea trecută, 18 octombrie 2023, din incinta Capitolului, în Washington DC, organizată de evrei americani, așa cum au declarat ei înșiși. De extremă stânga, cum e ușor de înțeles. După cât se pare, știri de acest gen nu ar trebui să ne mai surprindă.*

Desigur, oricine citește cu atenție aceste pagini înțelege că niciunul dintre noi nu are nimic de-a face cu antisemitismul. Dimpotrivă, îl combatem. Dar în cazul în care cineva, indiferent din ce motiv, ar încerca să facă această acuzație, mă simt obligată să vă pun o întrebare clară: care este părerea dvs. despre antisemitism și de ce credeți că unii se simt obligați să îl vâneze în orice?

ND: Antisemitismul e un impuls primitiv care nu poate fi acceptat de niciun om cu credință în Dumnezeu și cu speranța de a înainta pe treptele vieții spirituale; cu atât mai mult, un om care se vrea creștin. În ce mă privește, în adâncul sufletului meu, eu nu urăsc pe nimeni. Ba chiar mai mult; am făcut un legământ cu mine însumi să-i apăr și să-i ajut pe cei năpăstuiți și să mă opun antisemitismului atavic. Și este posibil ca în viitorul apropiat să trebuiască să dau dovadă de sentimentele mele, într-o lume în care antisemitismul e în creștere. Recent, însuși Papa Francisc și-a manifestat îngrijorarea și a atras atenția asupra primejdiei intensificării antisemitismului în aceste zile. Eu le recomand tuturor să analizeze faptele, să expună abuzurile și fărădelegile, dar să se poarte creștinește... Trăim timpuri grele, imprevizibile și periculoase, doamnă Oprîță.

DO: *Trăim într-adevăr timpuri grele, în care totul se desfășoară cu o rapiditate fascinantă. Noi evenimente apar și dispar fără a avea timp să înțelegem rostul lor, sub biciul unor forțe malefice incredibile, în timp ce noi, ceilalți, ne petrecem existența în micile noastre cuști, alergând peste un cilindru care se învâрте. La rândul-mi, mă încapățânez să cred că există o soluție care, nefiind din lumea noastră, e greu să ne-o imaginăm și s-o*

numim. Îl putem, însă, numi pe El: Dumnezeu, Creatorul a tot ceea ce există. Oricum, repet: se pare că nimeni nu învață din greșelile istoriei, indiferent din ce zonă ar fi, și le repetă. Totuși, cum își promovează interesele România, în aceste împrejurări atât de complexe?

ND: Dnă Oprîță, ați atins o altă coardă foarte sensibilă. În ultima vreme, eu am fost preocupat de soarta țării, în special în urma evenimentelor din Ucraina. Noul conflict din Israel poate antrena întreaga omenire, dar o asemenea evoluție mă depășește. Cel din Ucraina ne afectează pe noi în mod direct. Mă preocupă lumea, dar mă doare de Basarabia și de pământurile românești deținute de Kiev. Cu toate acestea, mă gândesc și la soarta populației ucrainene. Mor oameni nevinovați. Distrugerile comise de război sunt inacceptabile. Milioane de oameni au luat calea exilului. Este inadmisibil ca așa ceva să se întâmple în secolul al XXI-lea. În același timp, nu pot uita nici amenințarea pe care Rusia a reprezentat-o de-a lungul istoriei, la adresa Europei și a țării noastre. Și mă întreb de ce nu se oprește acest război? Și îmi răspund singur: pentru că în Ucraina nu se bat rușii cu ucrainenii; se joacă marea carte a lumii; poate chiar ultima carte...

Un cunoscut scriitor și filozof clasic rus scria în una din cărțile sale, că ultima bătălie din lume va fi între mesianismul evreiesc și mesianismul rusesc. Am ajuns oare acolo? Și, în calitatea mea de *evreu psihologic*, mă gândesc la „confracții” evrei. Cum de nu au înțeles ei că Dumnezeu L-a trimis pe Iisus în lume, pentru ca ei, poporul ales, să-L urmeze, iar ei, evreii, să devină preoții și prinții creștinătății și prin ei să ne întoarcem toți la creator? Poate că actualul conflict din Israel, care a adumbrit dezastrul din Ucraina, îi va aduce pe evrei cu picioarele pe pământ, pe pământul sfânt de altfel, și vor înțelege de ce i-a lăsat Dumnezeu pe lume!

DO: *Domnule profesor, cred că toate temele pe care le-am abordat în acest interviu-dialog s-ar putea concluziona printr-un alt subiect, pe cât de incitant, pe atât de controversat: Secolul*

XXI va fi religios sau nu va fi deloc. *Este o frază pe care am auzit-o prima oară undeva spre final de secol al XX-lea, dar care a început să prindă sens doar pe măsură ce ne apropiam de acest secol fatidic. Autorul care ar fi spus-o, André Malraux, cel indecis în atitudini, mai ales politice, scriitor, zianist și om politic francez, a negat el însuși paternitatea enunțului. Se pare că esența mesajului pe care el a vrut să o exprime este aceasta: dacă umanitatea secolului al XXI-lea nu găsește nicăieri un model exemplar de om, cu acea inteligență umană, subliniez, umană, dintotdeauna, însoțită de latura ei spirituală, secolul al XXI-lea nu-și va putea justifica existența și, prin urmare, nu va fi deloc. Sună a final de civilizație, cea cu care ne obișnuisem, clădită secole la rând.*

Cred, însă, că uimitor din toate acestea e faptul că cineva a putut avea un astfel de gând, undeva la mijlocul secolului trecut. Ce credeți: o astfel de afirmație este justificată, se poate transforma în realitate? Și care ar fi consecințele, în cazul în care ar mai exista cineva să le suporte? Suntem martorii începutului erei inteligenței artificiale. Să însemne ea, oare, sfârșitul civilizației umane, dacă toate aceste avansate tehnologii nu mai există pentru a ne ajuta, ci sunt create pentru a ne înlocui?

ND: Doamnă Oprîță, așa cum se cunoaște, civilizația umană, anume de când am „evadat” din natură, a trecut prin câteva etape majore. Sunt binecunoscute în linii mari: etapa nomadă a vânatului și pescuitului; etapa agrară, în care oamenii au învățat să-și cultive hrana pe lângă casă; etapa industrială, în care au început să-și fabrice la scară majoră cele necesare; și etapa postindustrială, pe care o trăim în prezent. Și nici nu ne-am adaptat bine la această etapă și o vedem deja înlocuită de una dominată, potențial, de inteligența artificială. Societățile s-au adaptat la toate aceste mari transformări. Omul desprins, însă, de natură a căpătat conștiință proprie și, la un moment dat, și-a dat seama că are un suflet nemuritor și a început să creadă în ceea ce noi numim Dumnezeu. La ora actuală este evident că vrem

să ne rupem de ideea de divinitate, dar riscăm să rămânem fără niciun reper spiritual. Riscăm să ne întoarcem la legea junglei.

Trebuie subliniat că toate societățile din lume, de la triburi primitive, până la națiuni moderne, își explică scopul vieții și sensul existenței prin referire directă sau indirectă la supranatural. Și dacă tot ce se întâmplă în istorie și în lumea materială e schimbător și trecător, credința în divinitate ne conferă un reper solid pe care să ne sprijinim. Fără o asemenea stâncă pe care să ne clădim casa spirituală suntem frunze zburătăcite de vânt. Și reintrăm în domeniul religiilor, care au evoluat și ele de la shamanism, până la monoteism, iar pentru noi, creștinii, a atins apogeul prin Iisus.

Religia reprezintă punctul imuabil al existenței noastre. Este adevărat că știința a realizat progrese imense și ne oferă explicații raționale pentru multe fenomene fizice care păreau de domeniul divinității, dar s-a blocat la nivel cuantic. Și repet. În ultima vreme știința susține din ce în ce mai insistent că universul este o hologramă care pare că există numai în mintea noastră sau în interiorul unei matrici universale. Deci, numai gândul sau conștiința ar exista. *Cogito ergo sum*. Pare paradoxal, dar dacă nu gândim, nu existăm. Iar noi, la rândul nostru, existăm înăuntrul unei conștiințe universale. Deci omenirea s-a mișcat într-un cerc, iar acum acest cerc se închide. Și revin la afirmația care i se atribuie lui Malraux, *Secolul XXI va fi religios, sau nu va fi deloc*. Eu cred că autorul se referă la omul spiritual. În acest sens, voi face o afirmație axiomatică: un om lipsit de spirit este ca o mașină, iar mașina, indiferent de cât ar fi ea de sofisticată, e un robot fără suflet. Personal, nu cred că vom reuși vreodată să construim mașini dotate cu spirit. Nu e posibil! Așa ceva ar însemna sfârșitul umanității.

DO: *Tocmai în asta constă teama: realitatea vieții în care suntem afirmă că nu se doresc roboți cu suflet, ci doar roboți! Cât despre celelalte afirmații ale dvs, eu m-aș duce înapoi la Platon, filosoful Greciei antice și la mitul peșterii, alegoria lui. Ne*

Încăpățânăm să credem în „realitatea” umbrelor de pe pereți, ascultând doar de falșii filosofi care pretind că au văzut soarele dinafara peșterii, în loc să încercăm să descifrăm universul din interiorul nostru...

Altfel, Universul cuantic a fost întotdeauna prezent și a putut fi accesat, doar noi, marea majoritate, prea mult înclinați spre latura materială a vieții, ne-am pierdut această abilitate...

ND: Doamnă Oprîță, omul ca entitate individuală și societățile ca grupuri colective au evoluat și s-au schimbat continuu de-a lungul secolelor. În antichitate, de exemplu, romanii au fost oameni raționali și practici, în timp ce grecii au înclinat spre teorie și filozofie. Platon a fost unul din marii filozofi ai Antichității, care a încercat să explice „realitatea”, așa cum o concepea el. Bătrânul filozof a fost un precursor al ipotezei moderne a unui univers holografic; ipoteza care face legătura cu lumea spirituală. Și ajungem din nou la religie și, în cazul nostru, la creștinism.

Națiunile europene sunt definite primordial prin religia creștină. Creștinismul reprezintă cimentul spiritual care unește toate popoarele continentului. Cel mai răspândit monument din Europa este biserica. Din Grecia până în Rusia și din România până în Irlanda nu veți găsi niciun oraș fără o catedrală și niciun sat fără o bisericuță. Crucea creștină este omniprezentă. M-am întrebat retoric, de ce Uniunea Europeană refuză să accepte rădăcina creștină a culturii europene? Liderii uniunii se tem, probabil, pentru că ei nu vor ca noi, oamenii de rând, să descoperim scopul ascuns pe care îl urmăresc. Ei vor să ne altereze structura psihică și să înlăture divinitatea din viețile noastre. Este exact lumea la care face aluzie în mod instinctiv André Malraux: o lume fără conștiință. Cui îi va fi închinată noua lume? Vă invit să reflectați.

Ca națiune, noi, românii, ne definim în mod covârșitor prin moștenirea cristică. Valorile noastre spirituale și morale provin din învățămintele lui Iisus. Creștinismul se confruntă, însă, cu o mare dilemă. Dacă Iisus nu revine, așa cum ne-a promis, creștinismul își pierde sensul de a fi și odată cu el își pierde sensul toate

popoarele creștine. Cu alte cuvinte și cumva în limbaj modern, dacă recurgem la AI (“artificial intelligence” / „inteligență artificială”) și devenim roboți sau mașini, am putea schimba, probabil, paradigma umană, dar nu vom mai fi nici români, nici creștini și nici oameni. Este posibil oare, ca Dumnezeu să îngăduie o asemenea erezie? Nu știu, dar cred că, dacă neglijăm misiunea noastră spirituală, riscăm să ne prăvălim într-un abis fără fund, așa cum am simțit eu când am vrut să mă rup de trecut și să experimentez și să văd personal ce e *dincolo*. Iisus nu m-a lăsat și m-a tras înapoi. Altfel, mi-aș fi strivit ființa de versanții abisului în care simțeam că mă prăbușesc...

DO: *La întrebarea dvs. Cui îi va fi închinată noua lume?, cred că răspunsul nu e complicat, așa cum ar putea părea. După cum involuează ea acum, e clar că îi va fi dedicată total acelui om nou despre care, în contexte diferite, cu diferite semnificații, se vorbește și în Biblie și era pomenit și de comuniști. De ce nu ar face-o și Noua Ordine Mondială a secolului în care suntem? Acest „om nou” e cel pe care îl vedem întrupat în noua generație (și nu numai) care nu dorește decât realizări materiale, cu ajutorul banilor. Și fiindcă totul trebuie să fie nou (nu neapărat și mai bun, cei doi termeni nefiind echivalenți), ei înșiși au primit o înfățișare și o denumire nouă: digital currency (moneda digitală). Vă amintiți, desigur, cum sunt numiți banii în popor. Iată cui i se închină noua lume. Greșesc? Iar cei puțini care vom mai avea mintea acasă, nu ne vom desprinde niciodată de spiritualitate și îi vom închina în continuare viața Creatorului Divin, căruia îi datorăm existența și șansa de a ne fi născut în trup uman.*

ND: Într-adevăr, dar aș mai adăuga o idee. Personal, simt că ne apropiem de o mare scadență și că, pentru prima oară, nu mai există cale de mijloc. Ori suntem cu El, marele creator, ori cădem în jugul celui necurat, care vrea să-l ia locul. Noua lume, noua ordine mondială, se închină mamonei. Categoriec, nu-l putem accepta. Avertismentul și chemarea lansată de arhiepiscopul Carlo Maria Vegano, menționat anterior, este

extrem de grăitoare în acest sens. Citez din nou câteva paragrafe ilustrative ale marelui prelat; citate care sunt, în același timp, chemări urgente și îndemn la luptă: *Elitele de azi vor să ne convingă că schimbările pe care ni le impun fără nici o legitimitate sunt spre binele nostru. Acest proces a fost plănuțit de zeci de ani și cei care l-au conceput și îl aplică aparțin în mod deschis forțelor anticreștine. Ei se pronunță pentru divorțuri, avorturi, eutanasiie, schimbare de gen, pedofilie, corupție, anularea civilizației, migrarea în mase, manipularea crizelor, distrugerea oricărui forme de morală creștină, pauperizarea deliberată a populației, și eventual, dezlănțuirea de războaie civile. Scopul acestei elite este să ne învrăjbească și să ne facă să ne batem între noi, nu împotriva lor. Și, în final, acest haos le va servi drept pretext să supprime orice protest și să ne impună noi restricții... Crizele pe care le provoacă, între care farsa pandemie, schimbările de climă, criza energiei și a apei, războaiele provocate, toate (în opinia lor) ar fi ireversibile și inevitabile...*

Veniți în numele Domnului. Ieșiți din acest teatru infemal și oribil organizat de criminali care vor să ne ucidă. Nu lăsați ca acest circ al ororilor să devină o realitate distopică. Nu vă lăsați pradă celor care vor să vă ucidă și trupul și sufletul și care urăsc tot ce e bun, tot ce e adevărat și frumos lăsat de la Dumnezeu. Ridicați-vă și luați atitudine. Deșteptați-vă din somnolență și redescoperiți mândria de a-L servi pe Domnul, care e singura noastră alegere...

Prin Mântuire, am fost răscumpărați din robia diavolului și, prin Har, primim un ajutor supranatural pentru a duce bătălia sfântă împotriva vrăjmașului omenirii. Dacă înțelegem că victoria a fost deja câștigată și că Dumnezeu este cu adevărat Atotputemic, înțelegem și că ne situăm de partea Domnului și luptăm cu El împotriva dușmanilor Lui și ai noștri și ne vom bucura de victorie. Întrebarea nu este dacă Dumnezeu îl va învinge pe satana – victoria Lui este sigură, deoarece satana a fost deja învins pe Cruce. Întrebarea este dacă dorim să

învingem alături de Dumnezeu sau să fim înfrânți inexorabil alături de satana... Indiferent de cât de puternic pare să fie diavolul, Dumnezeu e cu noi și El a învins deja. El vrea ca noi toți să luăm parte în această bătălie spirituală și să ne bucurăm împreună de Victoria finală. Christus Vincit! (LifeSiteNews, 14 October 2023, Activenews, 16 octombrie 2023).

DO: *Nu cred că se putea arăta mai clar realitatea pe care omenirea o trăiește acum. Și, venind din partea unui prelat, sunt cu atât mai puternice aceste cuvinte, aceste îndemnuri urgente, de ultimă oră și de ultimă speranță că vor fi ascultate...*

Domnule Dima, ne apropiem de încheierea dialogului nostru și vreau să revin asupra dvs. Viața v-a dus pe multe și foarte diferite drumuri; ați trăit experiențe despre care majoritatea dintre noi știm doar din cărți – închisoarea din anii comunismului bunăoară; ați trăit stări aflate la extrema înțelegerii și a rezistenței, pe care le-ați trecut cu demnitate; ați văzut întotdeauna partea plină a paharului, acele lucruri din care aveți de învățat, fiindcă, nu-i așa?, nimic nu e întâmplător și toate sunt spre a ne ajuta în evoluția noastră spirituală; v-ați bucurat de aprecierea celorlalți, care au văzut și recunoscut valoarea ideilor, faptelor, inițiativelor dvs. ; probabil, cum se întâmplă adesea în destinul fiecăruia dintre noi, au fost și multe momente de cumpănă, de deznădejde, de uitare, de ignorare venite chiar de la cine nu ne așteptam. Și iată, vă apropiați de vârsta unui secol. Așadar, mi se pare firesc să vă întreb cum se vede viața de la aproape 90 de ani?

ND: *Doamnă Oprită, nu știu de ce, dar când eram copil, mă gândeam că voi trăi 73 de ani. Când am trecut de cei 73, am început să doresc să ajung la vârsta la care ne-a părăsit tata. Am depășit și acea vârstă, iar acum mă apropii de 90 de ani, etate despre care, vă spun sincer că nu aș dori să o depășesc. Viața, însă, nu ne aparține. Ni se oferă într-un scop pe care îl putem intui, chiar descoperi singuri și ni se retrage de cele mai multe ori fără aviz prealabil.*

Altfel, am înțeles ceea ce am aflat cu mulți ani în urmă: vârsta e o cifră care oglindește îmbătrânirea trupului; sufletul nu îmbătrânește; el se maturizează. Cei care au trecut printr-o moarte clinică temporară și au pătruns pe neașteptate în lumea de *dincolo* spun că toate rudele și prietenii reîntâlniți acolo arătau tineri, ca la etatea de aproximativ 30 de ani. Eu merg cu imaginația și mai departe. Cred că sufletele trec printr-o tranziție și se opresc la nivelul spiritual și energetic pe care l-au dobândit în urma multor trăiri. Și mai cred că sufletele foarte avansate pot lua orice formă doresc și pe care le merită. Ele capătă frumusețea cu care ne-a creat Dumnezeu. Să rămânem totuși aici, pe pământ.

Bătrânii ca mine sau seniorii cum ni se mai spune, au aceleași gânduri și dorințe ca majoritatea tinerilor. Ei vor să fie lângă cei dragi. Vor să fie tratați ca ființe normale, deși biologic nu mai sunt la fel ca tinerii. Ei pot totodată să aibă sentimente de iubire foarte puternice, ca acelea din tinerețe și pot avea chiar gânduri erotice. Un spirit evoluat continuă să viseze, dar se controlează și se oprește; el știe din instinct că se apropie de o mare transformare și se pregătește pentru ea. Altfel, așa cum spunea un prieten plecat de mulți ani dintre noi, *Doamne ferește când bătrânețea vine neocaptă.*

Referitor la mine și privind în urmă, mă frământă alegerile neinspirate. Îmi dau seama că am fost prea strict și uneori prea dur. Trebuia să fiu mai flexibil și mai înțelegător cu oamenii din jurul meu. Puteam să îi ajut și mai mult pe cei slabi sau pe cei aflați la nevoie. Și totuși, dacă aș fi fost prea flexibil, mă puteam compromite, ceea ce nu am acceptat niciodată. Și nu recomand nimănui să-și compromită eternitatea de dragul momentului.

DO: *În acest context, ce sfaturi ați da tinerilor din ziua de astăzi? Tinerilor români, în primul rând.*

ND: Sfaturile sunt ușor de oferit, dar greu de umat. În principiu, fiecare om își trăiește propria sa experiență. Și totuși ce aș recomanda? Cercetați-vă sufletul. Încercați să pătrundeți în tainele lui. Trăiți-vă viața și vârsta, dar fără excese și în limitele

bunului simț. Iubiți-vă familia și țara. Nu veți avea niciodată o altă mamă, o altă limbă maternă sau o altă patrie sufletească. Ruperea de familie, dezrădăcinarea, plecarea din țară, sunt experiențe traumatice. Alcătuiți familii preferabil creștine și faceți acest lucru la timp. Fiți cumpătați în toate împrejurările și îngăduitori cu cei mai puțin ajuorați. Veți face și voi greșeli, viața implică multe compromisuri, dar să nu faceți niciun pact cu diavolul. De asemenea, apărați ceea ce este al vostru, dar pe cât posibil, fără să-i faceți pe alții să sufere. Și, în final, faceți ceea ce este necesar *aici și acum*, dar pregătiți-vă și pentru marea zi de *măine*.

DO: *Domnule profesor, care credeți că e cel mai important lucru pe care l-ați făcut dvs. În această viață?*

ND: Sunt tentat să afirm că cea mai importantă realizare constă în faptul că am început să înțeleg menirea omului pe pământ și misiunea mea personală. Am crescut în timpuri extrem de grele, într-o țară ocupată de barbari din afară și distrusă de netrebnici dinăuntru. Am trăit într-o familie persecutată politic, aruncată în închisori și condamnată la sărăcie, dar o familie care și-a păstrat demnitatea. Mi-am dedicat viața familiei, pe care am ajutat-o pe cât mi-a fost posibil și României, pentru care mă zbat de când am deschis ochii minții. Voi muri cu durerea că nu am putut face mai mult, dar cu speranța că mi-am făcut datoria. Pe de altă parte, am simțit și am trăit din plin patriotismul românesc. Sunt fără ezitare un naționalist și consider că atitudinea pe care au avut-o românii patrioți a fost o atitudine dreaptă și rămâne singura speranță de viitor a neamului nostru. Netrebnicii care condamnă naționalismul românesc nu sunt vrednici nici măcar să le pupe tălpile fraților martiri care s-au jertfit pentru crezul lor și pentru țara noastră.

DO: *Domnule Dima, având în vedere aceste idei și simțăminte, cred că e momentul potrivit să vă pun o surprinzătoare, poate, întrebare. Cum amândoi suntem convinși de inutilitatea cuvântului „dacă”, o să formulez astfel: presupunând că România adolescenței și tinereții dvs. ar fi arătat*

altfel, departe de ororile pe care le-ați trăit, ați fi avut vreodată tentația de a pleca din țară, să trăiți pe alte meleaguri?

ND: Cred că, din spirit tineresc și aventurier, aș fi plecat, dar m-aș fi întors; așa cum ar fi făcut marea majoritate a celor cu caracterul meu. Plecărilor sunt precum călătoriile. Pleci, vezi lumea și te întorci acasă, să le împărtășești și celorlalți ceea ce ai văzut, ceea ce ai descoperit și învățat. Altfel, plecările și călătoriile nu au niciun sens. Ar fi ca și cum ai absolvi facultatea de medicină, dar fără să practici meseria de doctor. Eu nu m-am putut întoarce în trup din lunga mea călătorie terestră, dar, prin această mărturie, mă întorc sufletește acasă pentru generațiile viitoare de români.

DO: *De adevărați români, ca dvs. Am înțeles cum s-ar fi putut desfășura destinul dvs., într-o Românie cu o istorie fără piedici în evoluția ei firească. Plecând din lumea posibilului și revenind pe teritoriul realului, îndrăznesc să vă întreb: de ce, după evenimentele din 1989, nu v-ați înapoiat definitiv în țară, ca să intrați în viața politică, să puteți ajuta direct, aceluia acasă de unde ați plecat în viață și care v-a rămas mereu în suflet? Ce a stat împotriva? Ceea ce ar fi trist de aflat, probabil că nu v-a solicitat nimeni. În afara lui Comeliu Vadim Tudor, cum ați spus, chiar nimeni altcineva nu a avut nevoie de cunoștințele și de experiența dvs. ?*

ND: Ați atins o altă coardă foarte sensibilă, doamnă Oprită, iar răspunsul meu îi va supăra pe politicienii din fruntea țării, poate chiar și pe unii români prinși în politică. Încep prin a spune că, pe de o parte, am avut recomandări excepționale de la lideri de mare valoare din America și chiar din alte țări. Pe de altă parte, românii onești și responsabili din țară și din Basarabia m-au primit cu brațele deschise, dar și acei români patrioți au fost ocoliți sau marginalizați de mafia de la conducere. În același timp, am simțit o anumită reticență până și din partea unor oameni de rând din țară. De exemplu, o doamnă din lumea bună din București, venită în vizită la o soră din Washington, mi-a spus pe un ton blând: *Domnule Dima, ați trăit bine și v-ați realizat în America și acum vreți să veniți în țară să ne*

luați și puținele posturi bune pe care le mai avem!? De asemenea, un academician din generația mea mi-a spus pe un ton ironic și arogant, atunci când i-am oferit cartea „Scopul și Semnificația Vieții”: *Cum se face că, din toți autorii din America, dta ai descoperit scopul vieții?* Și un tânăr redactor a afirmat clar într-o reuniune publică: *Ajutați-ne pe noi, cei din țară. Noi știm ce avem de făcut.* Exprimând cu amărăciune simțămintele multor români din exil, pot să afirm: noi nu am fi revenit ca să le luăm confrăților din țară *puținele posturi bune pe care le mai au;* am fi venit să ajutăm țara să se refacă. Ei însă, cei care au ajuns la guvernare, au știut, într-adevăr, ce aveau de făcut. Au prăduit țara și au demoralizat populația. Asemenea indivizi nu aveau nevoie de persoane oneste și realizate profesional, ca mulți dintre noi. Ne-au respins atunci și ne resping și acum. Aici e marea durere!

Și am mai constatat că mulți români pe care i-am întâlnit, în special la nivele oficiale, se poartă fără niciun respect față de semeni și cu atitudini abuzive față de subalterni. Prietenii, familia și oamenii de valoare m-au primit bine, dar noii parveniți de la conducere se ploconesc numai în fața străinilor. De altfel, toți cei care observă ce se întâmplă în România au ajuns la concluzia că cercurile internaționale care ne manipulează promovează doar unelte obediente care le fac jocul. Trăim marea epocă antimorală și anticreștină la nivel global, iar România rămâne unul din laboratoarele de experimentare. Și din nou îmi vin în minte diabolicele experimente din închisoarea din Pitești, din anii 1950 și din Aiud, din anii 1960. Acum, în era globalizării, păpușarii au depășit etapa Pitești; promovare prin teroare și prin schingiuri. Acum, noii lideri politici sunt ademeniți și cumpărați.

Iar dacă la ora actuală România continuă să reprezinte un laborator social, Ucraina vecină e țara prin care diavolul urmărește să-și extindă pandemoniul și să anihileze Ortodoxia. Amintesc faptul că Protestanții au devenit deja prea raționali și s-au golit în mare măsură de spiritul tradițional al vechilor biserici. Catolicii, la rândul lor, se află sub un atac continuu și sunt

împinși și ei să renunțe la dogme și tradiții. Au rămas Ortodocșii. Ca român, îi detest pe ruși, din motive istorice și geografice, dar iată de ce, în contextul actual, nu mai sunt pornit vehement împotriva lor. Sunt pur și simplu zdruncinat sufletește de răsturnarea de valori din ultimii ani și cred că numai Dumnezeu ne mai poate salva. Mă gândesc, ca înecatul care se agată de un pai, că, poate de data aceasta, divinitatea a ales să lucreze prin Rusia!? Dar și aici confratele Vasile Nedelciuc de la Chișinău, mă aduce la realitate scriindu-mi:

Nick, habar n-ai ce este Rusia azi, ce se întâmplă acolo! Ortodoxia de azi din Rusia este ca o subdiviziune specializată a KGB chemată de a controla sufletele oamenilor și de a-i manipula în interesul unui grup restrâns de inși. Nu exclud ca undeva, în niște sate uitate de lume, mai exista și credincioși adevărați, dar ca țară, Rusia de azi nu-i o societate creștină! Și nici nu va fi degrabă creștină cata vreme nu se pocăiește, nu-și asuma nenorocirile ce le-a generat atâtor popoare. (17 martie 2024)... Doamne, în ce sa ne mai punem speranțele?

DO: *Într-adevăr, este sfâșietor de trist și de dureros ceea ce afirmați. Și da, din nou revenim și spunem că noi, creștinii ortodocși cu siguranță, ne încredem în voința lui Dumnezeu. Oricare va fi să fie aceasta. Cred că aici e cel mai bun moment să amintesc de capitolul 24 din Evanghelia după Matei: întrebat de către ucenici care este semnul venirii Lui și când va fi sfârșitul veacului, Iisus, începe prin a descrie, cu uimitoare precizie, tot ce trăim noi astăzi, în al XXI-lea secol. El Și-a încheiat răspunsul cu aceste cuvinte: Va fi atunci strâmtorare mare, cum n-a mai fost de la începutul lumii până acum și nici nu va mai fi. (Matei 24, 21). Ei bine, Cu acest gând se mai poate trăi, cum spune Michel de Montaigne, eseistul francez al Renașterii târzii...*

Domnule Dima, oricât de multe alte lucruri am mai putea noi vorbi, trebuie, totuși, să le lăsăm și pentru altădată. Oriunde am fi noi atunci. Prin urmare, în încheierea acestui dialog, doresc să vă întreb: ce considerați că vă reprezintă cel mai bine și ați dori să fie pus în corelație cu dvs? Mărturiseați undeva că cel

mai bine v-ați simțit la catedră. Dar, parcurgând bogatul dvs. CV, se subînțelege că v-ați simțit la fel de bine în postura de jurnalist, creator de programe sau scriitor de cărți în care povestiți nu doar fapte din viața dvs, dar evenimente ale istoriei la care ați fost martor. Sau poate toate la un loc ar trebui să stea alături de numele dvs, fiindcă fiecare dintre ele vă reprezintă la fel de bine și doar totalitatea lor vă poate defini?

ND: Așa cum am afirmat la început, noi, oamenii, ne definim prin planurile, aspirațiile și visurile pe care le-am avut de-a lungul vieții și prin realizările lăsate în urma noastră. Când eram adolescent, visam să ajung ofițer de marină și să vizitez lumea sau să devin militar de carieră. Am avut aptitudini în acest sens și sunt convins că aș fi fost un soldat bun. Apoi, judecând după adnotările din jurnalul meu de tinerețe, visam să devin scriitor, jurnalist sau profesor. Ulterior, când am ajuns în America, am avut dorința de neclintit de a-mi continua studiile. Mai întâi însă, m-am prezentat la un centru de recrutare, ca să mă înrolez voluntar în armata Americană și să lupt în Vietnam, împotriva comunismului. Spre dezamăgirea mea, nu am fost acceptat pentru că depășisem vârsta de înrolare. După obținerea doctoratului, am devenit profesor și mi-am găsit vocația. La vremea respectivă, începusem deja să scriu, iar combinația de profesor și de scriitor în curs de afirmare mi se potrivea de minune.

Și totuși, marele meu vis a fost să mă angrenez în politică și să-mi servesc țara. Acesta a fost motivul care m-a determinat să părăsesc universitatea și să devin radio jurnalist la Vocea Americii. Acolo, la Washington, în timp ce lucram la guvernul federal, am fost trimis la mai multe cursuri de specializare și am fost testat de două ori pentru aptitudini. Cei care mi-au administrat testele nu au putut să creadă rezultatele obținute și mi-au cerut să repet unul din ele. Conform testelor, eram un foarte bun organizator și un manager înnăscut care, deși personal își asumă riscuri, era sensibil și nu își abuza semenii. Institutul care administra testele a raportat rezultatele conducerii Vocii Americii, dar nu am fost promovat în niciun post

important. Administrația a preferat să promoveze indivizi cu relații, de regulă oameni fără coloană vertebrală și cu cunoștințe limitate, sau informatori ai diferitelor agenții. Se mai miră cineva azi că politica Americană s-a împotmolit și nu mai poate ieși din marasmul în care se află?

Și apropo! S-a vorbit despre mine că aș fi fost în serviciul unor agenții americane de informații. Complet eronat. Dacă aș fi acceptat ceea ce mi s-a propus de câteva ori, azi aș fi ajuns milionar și aș fi ocupat un post de prestigiu în vreuna din multele instituții *think-tank* din Statele Unite. Îmi vine chiar să zâmbesc, pentru că îmi aduc aminte de replica unui comediant american acuzat că face parte dintr-o asemenea organizație: *Categoric nu, a replicat acesta, pentru că nu aș adera la nicio organizație care acceptă un om ca mine*. Chiar și doamna mea, care s-a pensionat de la o asemenea agenție după 30 de ani de serviciu, mi-a spus ironic: *Nici nu știi ce ai pierdut!* Probabil că am pierdut multe, dar mi-am păstrat integritatea morală. Nu am acceptat să-mi vând convingerile pentru bani și favoruri. Și nu am acceptat nici postul de analist care mi s-a oferit, deoarece fusesem prevenit că, o dată angajat, nu voi mai putea conferința sau publica nimic fără aprobare prealabilă.

Acum, când nici banii nu mai reprezintă aproape nimic pentru mine, mă întreb la ce m-ar fi ajutat și mai multe bunuri materiale decât am? Așa cum am mai spus, mă doare doar faptul că nu mi-am împlinit tot potențialul. Și din nou îmi amintesc de una din marile mele respingeri. Trecusem examenul diplomatic și urma să fiu repartizat la ambasada Statelor Unite din Nigeria. În ultimele săptămâni înainte de plecarea la post, am fost supus unui ultim examen medical. Doctorul Departamentului de Stat care m-a examinat, un om în vârstă și cu părul cărunț, mi-a pus mai multe întrebări din care am simțit că m-a „cântărit” și mi-a spus încet și oarecum confidențial: *Ești un om robust și sănătos de parcă ai crescut în mijlocul naturii. Sunt încântat să reprezinți America în lume. De ani de zile trimitem numai*

degenerați în străinătate... De fapt, nu am fost trimis nicăieri. Am fost blocat în ultimele zile. Cine și de ce m-a blocat?

Mi-am regăsit, totuși, demnitatea și satisfacția ca profesor la școlile militare, unde consider că mi-am folosit bine potențialul. În anii '70 și '80 ai secolului trecut, motivam ofițerii americani să lupte împotriva comunismului marxist și ateu. Mă așteptam că, după prăbușirea comunismului, se va ajunge la o lume dreaptă, bazată pe națiuni libere și pe credință în Dumnezeu. Mult timp nu am înțeles că, de fapt, se pregătea o nouă înlănțuire a omenirii. Azi, nu aș mai putea motiva militarii americani să se războiască fără nicio noimă pe diferite meridiane ale globului. Revenind la întrebarea dvs. adresată mai sus, las la latitudinea altora să-mi studieze cariera și activitatea și să-mi acorde încadrarea cuvenită. Și repet: e ciudat că nu realizările mă preocupă la sfârșit de viață, ci greșelile comise și mâhnirea cauzată de potențialul pe care nu mi l-am împlinit...

DO: *Oameni fiind, este firesc să fim supuși și încercărilor care se cheamă greșeli, pe care mai devreme sau mai târziu le regretăm. Puțini, însă, sunt cei care gândesc ca dvs. și nu se lasă impresionați de rezultatele bune din viață, ci simt încă amărăciunea momentelor când s-au irosit. Din cauza lor sau, cel mai adesea, din pricina unor factori din afara puterii noastre de înțelegere. Vă considerați, totuși, un om împăcat, un om care a făcut pace cu întâmplările vieții pe care ați trăit-o?*

ND: Nu cred că m-am împăcat pe deplin cu soarta. Continuu să fiu frământat și să am muștrări de conștiință. Uneori mă trezesc din somn visând că m-am întors în țară. Pe vremuri vibram trup și suflet la unison. Acum, corpul nu mai răspunde la impulsurile și frământările mele psihice. Sufletul vrea parcă să iasă din trup și să plece singur. Și îmi amintesc un vers dintr-o poezie nostalgică de închisoare... *Și sufletu-mi se zbate'n pieptu-mi că să iasă/ De dorul tău să se întoarcă iar acasă...*

• • •

Și la finele finalului, pentru că am început dialogul cu *cine sunt eu și cine suntem noi*, vreau să-l închei pe aceeași notă. Matematicianul și filozoful francez Rene Descartes a formulat celebra frază *Cogito, ergo sum – Gândesc, deci exist!* Existăm, ne exprimăm și ne manifestăm prin gândirea și în gândirea conștiinței universale numită de noi Dumnezeu. Dacă el nu există, nici eu nu exist; nici neamul nostru nu există; și nici lumea nu există. Pe El nu-L putem, însă, demonstra. *El este cel care este!* Îl găsim în toate legile și constantele universale care ne guvernează, în care am evoluat și prin care avem șansa de a ne împlini și întoarce la El. Și ne întoarcem la El, înțelegând sensul și scopul vieții și făcând lucruri bune pe măsura înțelegerii la care am ajuns.

În ce mă privește, am început să înțeleg, dar mă tem că nu am făcut destule lucruri bune. Mă tem că nu am evoluat suficient de mult ca să aspir la emancipare spirituală și la mântuire. De fapt, oamenii profund creștini susțin că nu ne mântuim singuri, ci cu ajutorul Domnului. El ne întinde mâna. Noi trebuie să fim pregătiți!

Referitor la neamul nostru românesc, prin care ne înălțăm de la pământ până la cer, fiecare dintre noi trebuie să-și cerceteze conștiința și să o pună de acord cu învățăturile cristice. Prin însușirea și aplicarea acelor învățături, ne dobândim dreptul atât personal, cât și ca neam, de a ne întoarce *acasă*. Acolo ne vom întâlni pe *noi înșine*, cei adevărați. Și tot acolo ne vom reîntâlni confrății, într-o lume celestă și într-o Românie făurită prin meritele noastre. Ca să o găsim, însă, frumoasă *dincolo*, trebuie să o facem frumoasă *acum și aici*. Să ne purtăm, deci, creștinește, pentru binele nostru, pentru binele semenilor și pentru binele țării. Altfel, așa cum am mai spus, *de lume are grijă Dumnezeu!* Și e posibil ca evenimentele care se întâmplă în aceste zile în lume și în *Țara Sfântă* să fie prevestitoare. Să ne reamintim că religia creștină va fi completă numai după a doua venire a lui Iisus. Să-L întâmpinăm cum se cuvine!

Și în încheiere vreau să mai adaug o amintire din închisoarea de la Aiud

În vara anului 1957 eram în Aiud și fusesem mutat de pe secțiile de tranzit în fabrica închisorii. Era o diferență evidentă față de viață de celulă. Atmosfera era acum mai relaxată, alimentația era mai consistentă și ne puteam mișca prin curtea fabricii. Prin ferestrele halelor vedeam zidurile închisorii și turnurile din care ne păzeau militari din unitățile de securitate. În iulie împlinisem 21 de ani; eram optimist și convins că vor veni Americanii. Printr-un joc al întâmplării fusesem repartizat într-o echipă de zidărie, care între altele, repara pereții exteriori ai fabricii. Lucrăm deci lângă zidurile exterioare ale închisorii de care ne separa o zonă greblată de circa doi metri lățime și delimitată de un garduleț de sârmă ghimpată. Zona era considerată teren de „împușcare fără somare”. Împreună cu un alt deținut, tânăr ca și mine, pregăteam cimentul și îl dădeam la mâna zidarilor.

Într-una din zile, un deținut a recunoscut pe un tum de pază un soldat din satul lui, care l-a recunoscut și el, și în mod discret au intrat în vorbă. Curând după aceea între ei s-a înfiripat o prietenie și colegul deținut i-a cerut să-i aducă pagina cu știri externe din ziarul Scânteia. Așa a început o acțiune riscantă care a durat peste două luni și care, după mutarea deținutului cu pricina, am preluat-o și am extins-o eu. A fost un episod cu totul deosebit și foarte puțin cunoscut din perioada închisorilor comuniste. L-am descris fără să intru în detalii în prima mea carte, *Amintiri din Închisoare*, carte scrisă la New York prin 1970 și publicată în Franța în 1974.

În atelierele închisorii se făceau între altele bricege frumoase și practice pe care eu le ofeream soldaților pe care începusem să-i cunosc. Le aruncăm cu grijă pe turelă când sergentul Nencu, care ne însoțea tot timpul, nu era atent sau dormita. Soldații îmi aruncau în schimb și în mod foarte discret pagina de ziar împăturită atent într-o mică pânză. Expediam imediat ziarul unei rețele de deținuți de încredere care îl transmiteau mai departe. Între ei îl menționez pe Geo Caraivan din București, un deținut cu vreo 5-6 ani mai în vârstă decât mine și care lucra într-un atelier cu ușă spre zidurile exterioare

ale închisorii. Sau îl plasam discret lui nea Pătru David, un țăran ardelean hâtru și bonom care lucra în echipa de corvezi, adică transporta diverse materiale în toată incinta fabricii. Ziarul ajungea apoi la Ștefan Socianu, un deținut între două vârste din București, cu care după eliberare am rămas bun prieten. Mai departe, nu mai știam precis unde ajungea, dar unul dintre cei care încercau să interpreteze știrile era „bătrânul” Radu Urziceanu, cuzist despre care se spunea că fusese ministru în guvernul de scurtă durată condus de Goga. Știrile se răspândeau între toți deținuții, dar puțini erau cei care cunoșteau sursa lor. Eram conștient de riscul pe care mi-l asumasem și treptat am început să mă tem de consecințe. Și consecințele nu s-au lăsat așteptate. Într-o zi de toamnă, prin octombrie cred, am fost scos brusc din fabrica împreună cu un grup mic de deținuți, din care numai trei fusesem implicați în procurarea ziarelor.

Am fost mutați într-o cameră de pe Secția 1-a a clădirii centrale a închisorii Aiud, clădire situată vis-a-vis de Celular. În acea cameră a început calvarul. Așteptăm o anchetă iminentă și ne temeam de un nou proces și de noi condamnări. Și a fost un dublu calvar. Ori de câte ori se deschidea ușa și venea vreun ofițer, mă temeam că ne scoate din nou la interogare. Și am fost interogați, dar anchetatorii nu ne-au întrebat nimic despre ziare și nici unul dintre noi nu a spus nimic. Între noi, Caraivan, Socianu și eu, era un consens tacit: nimeni nu știe nimic și nimeni nu sufla nici o vorbă. Și dacă ușa camerei devenise un coșmar, fereastra prin care vedeam celularul era un alt coșmar.

În masiva clădire a celularului erau întemnițați legionarii, care erau supuși unui regim de exterminare. Unii din ei erau închiși de la Rebeliunea din 1941 și ultimii supraviețuitori au fost eliberați în 1964. Comuniștii și stăpânii lor din occident au făcut eforturi diabolice să transforme ideea de legionar într-un concept lugubru, concept care și acum îi îngrozește pe mulți români. Și fac o pauză să propun un test: încercați să aduceți în discuție ideea de legionari și veți observa că majoritatea celor din jur se retrag imediat. În 1957 eram zilnic în

fața legionarilor și mă îngrozea ideea că aș putea împărtăși și eu cumplita lor soartă.

Printr-o crăpătură a oblonului care acoperea fereastra, vedeam ușa celularului prin care în fiecare dimineață erau scoși la plimbarea zilnică de 15 minute grupuri de câte 2-3 deținuți care erau închiși în aceeași celulă. Cunoscusem mai mulți legionari în fabrică, dar aceia erau mai degrabă simpatizanți ai mișcării. Adevărații legionari erau în celulă și acum îi aveam în fața ochilor. Erău tineri scheletici cu fața albă și muribundă; ființe umane care nu aveau voie să vorbească între ei și dacă se întâlneau cu un alt grup erau obligați să se evite reciproc. Pe toată durata șederii mele în acea cameră opusă celularului, mă îngrozea ideea că se va deschide ușa și voi fi luat la o nouă anchetă și în același timp mă teroriza gândul că aș putea ajunge și eu în celulă. Se spune că de ce ți-e frică nu scapi. Și nu am scăpat. Am ajuns și în celulă!

După un timp s-a făcut o nouă reorganizare a deținuților și am fost repartizat într-o cameră de frontieriști unde, fiind tânăr și nesupus, am încălcat regulamentul închisorii și am suferit toate consecințele.

4 aprilie 1978

Notă extras

M. A. J. - Dir. Reg. Cluj - Proba, D^o - ne raportează că detinutul SIMA NICOLAE a fost penalizat pe linie informativă cu interdicție temporară în alți detinuti, stabilită în acest caz la data eliberării sale va ieși pe se la familiile lor pentru a le ajuta în ce amdită sâracă posibilă, precum și alți lucruri necesare.

Susam interdicția este în vigoare ca un element recalcitrant, fiind pedepsit disciplinar, deși este un urmas.

- la 5 noiembrie 1977 a fost pedepsit cu 5 zile izolare pentru că a fost în cameră altele supermise.
- la 21 ianuarie 1978 cu 10 zile izolare în regim sever pentru că a fost legătura cu alți detinuti în timpul plimbării.
- la 2 februarie 1978 cu 10 zile izolare pentru activitatea obra-zirii față de șeful de secție.
- la 12 februarie 1978 cu 7 zile izolare în regim sever, pentru că a fost legătura cu alți detinuti în timpul plimbării.

Raportul se află clasat la IONESCU VIRGIL

L. A. Cluj

De altfel, o notă informativă internă găsită după 1989 în dosarul meu penal și datată 4 aprilie 1958 menționează că sunt un deținut recalcitrant și precizează datele la care am fost pedepsit în perioada

respectivă. (Am publicat un articol despre un asemenea episod în revistă *Memoria* din ianuarie 2022)

Am fost pedepsit deci de mai multe ori și în total am fost încarcerat vreo 40 de zile în beciul de sub clădirea celularului. Și acolo am întâlnit o „stafie” care mi-a cerut să-i spun frate. Nu am îndrăznit să mă înfrățesc cu acel om pe care nu l-am văzut nici odată. Mi-a fost frică să mă înfrățesc cu legionarii. Mă obsedează și azi această amintire și îmi provoacă muștrări de conștiință. L-am cunoscut pe legionari la Aiud și le-am admirat credința, disciplina și spiritual de sacrificiu. La acea vreme nu cunoșteam și crimele pe care unii dintre ei le-au comis. Asasinarea marelui istoric Nicolae Iorga, de exemplu, este de neiertat. Puțini dintre legionari au comis asemenea acte, dar efectele lor se răsfrâng asupra tuturor. Tot așa precum crimele comise de evreii comuniști se răsfrâng asupra tuturor evreilor. Istoria e nedreaptă atât cu legionarii, cât și cu evreii! Să mă întorc însă la acele zile de pedeapsă din Aiud.

Administrația închisorii săpase sub clădirea celularului o cavemă de beton de vreo doi metri și jumătate înălțime compusă dintr-o încăpere de vreo cinci metri pe patru metri din care se deschideau câte două celule, tot din beton, de o parte și de alta a acelei încăperi. Fiecare celulă măsură aproximativ trei metri lungime pe trei metri lățime, avea ușă de metal prevăzută cu o deschizătură numită vizeta și înăuntru avea un bec electric. Aici își executau pedepsele deținuții din celular și de pe cele două secții ale închisorii. Am fost rând pe rând în fiecare dintre cele patru celule executând pedepse de la 5 până la 14 zile. Regimul prevedea mâncarea obișnuită odată la trei zile și deseori o pedeapsă în plus era stingerea luminii. Întunericul era beznă, iar eu orbecăiam între pereți și ușă pentru că în interior nu există nimic care să mă împiedice.

Experiența cu „stafia” a fost totuși unică. Într-una din zile am fost scos de pe secție pentru a executa o nouă pedeapsă, mi s-a pus o pătură în cap chipurile ca să nu văd unde merg, și am fost dus în celular. Când am intrat în clădire și am fost împins la stânga mi-am dat seama că mă duce la beci. Am coborât pe o scară metalică: una, două, trei... vreo zece trepte, și am intrat pe ușă beciului. De

acolo am fost încuiat într-o celulă de pe partea dreaptă și mi s-a stins lumina. Gardienii au încuiat ușa și au zăvorit după ei și încăperea în care dădeau cele patru celule. Liniște absolută și întuneric total. Nu îmi amintesc ce gândeam și nu știu nici cât timp a trecut până când liniștea a fost ruptă brusc de o voce care venea parcă din pereți. „Cine ești frate? Eu sunt Ion Jeravlevsi sunt singur aici în celula... Răspunde-mi frate.”

Am tresărit și nu mi-a venit să cred urechilor pentru că de văzut nu vedeam nimic. M-am gândit imediat la fratele meu mai mare Ion Dima, care fusese condamnat în 1954 la 20 de ani de închisoare pentru „crimă de uneltire împotriva clasei muncitoare.” Știam că se afla la Aiud, dar deși am fost împreună în aceeași închisoare timp de peste un an de zile, nu ne-am întâlnit nici odată. *El să fie oare? Nu. Nu era el!* Era un alt frate cu numele de Ion; un frate fantomă pe care l-am „întâlnit” în beciul celularului din Aiud.

M-am dezmeticit și dându-mi seama că sunetul venea dinspre ușă m-am apropiat și am pus urechea lângă vizeta, deși aceasta era întotdeauna închisă și se deschidea numai din afară. Vocea venea dintr-una din celulele opuse. Au urmat câteva momente tensionate după care mi-am revenit și au urmat discuțiile și destăinuirile. Vecinul meu se numea Ion Jeravlev, nume de familie schimbat de autoritățile sârbe, și era român din Iugoslavia. Venise singur în România pe la mijlocul anilor '30, când avea doar 15 ani, pentru că a vrut să trăiască în mijlocul confracțiilor săi români. În țară a aderat la mișcarea legionară și a suferit toate persecuțiile și pedepsele:

„Am trăit numai în prigoana,” mi-a mărturisit el, „și asta doar pentru că mi-am iubit neamul. Nu am făcut nici odată nici un rău nimănui și sunt închis de 16 ani doar pentru credința mea... Nicolae, spune-mi te rog «frate» pentru că suntem frați de suferință...” În acele zile, eram numai noi doi în tot beciul.

Am rămas înmămurit de sfâșietoarea poveste a aceluia necunoscut și jur cu mâna pe biblie că cea ce mărturisesc aici și în aceste rânduri este numai adevărul... Nu am îndrăznit să-i spun frate. Mi-a fost frică să mă asociez cu legionarul Jeravlev. Acum însă, datorită simpatiei mele deschise pentru naționaliști, alții se

feresc să se asocieze cu mine. Și cea ce este și mai grav în lumea strâmbă de azi, e faptul că majoritatea confrăților noștri au rămas cu o frică atavică de ideea de legionarism. Dacă nu ne vindecăm de această frică, nu avem nici o șansă să ne recâștigăm demnitatea și să reocupăm locul pe care îl merităm în istorie...

Cât privește fratele Ion Jeravlev, care îmi spunea că își va schimba numele de familie cu un nume românesc când va ieși din închisoare, nu am mai auzit nici odată de el. El a rămas pentru mine un ecou venit de pe alt tărâm; venit de undeva din neant. Acum mă gândesc la el ca la un adevărat frate. Și preț de câteva zile am fost frați de suferință...

Referitor la beciul săpat de comuniști sub celular, confratele Neculai Popa din California, care ne-a părăsit recent și care a executat 14 de închisoare, mi-a spus că după revoluție a fost în vizită la Aiud unde a pătimit și el și a aflat că beciul de pedeapsă a fost dărâmat și astupat. Neocomuniștii de azi au vrut probabil să șteargă urmele fărădelegilor comise de înaintașii lor. Au dărâmat caverna de piatră și beton săpată sub pământ pentru a-și șterge urmele, dar crimele lor sunt înscrise în sufletele oamenilor. De acolo nu le pot șterge. Și cine sunt autorii? La Aiud directorul închisorii era colonelul Ștefan Kohler, evreu comunist, așa cum erau și superiorii lui de la direcția generală a penitenciarelor până la șeful securității statului și ministrul de interne al zisei republici populare...

•••

Nicolae Dima

fișă personală

Nicolae Dima s-a născut în 1936 în comuna Curcani, fostul județ Ilfov și a locuit în București până în 1968 când a plecat din țară. Crescut într-o familie creștin ortodoxă cu sentimente patriotice, a detestat de mic copil comunismul ateu și străin de neamul românesc. În 1954, a absolvit liceul Mihai Viteazul din București și a intrat la Politehnică, unde a studiat timp de doi ani. După condamnarea politică la 20 de ani de închisoare a fratelui său Ion Dima, cu șapte ani mai în vârstă decât el, ND a fost exmatriculat din toate instituțiile de învățământ superior. Drept rezultat, a încercat să fugă din țară, dar a fost prins pe frontieră iugoslavă și condamnat la doi ani de închisoare pe care i-a executat la Timișoara, Jilava, Aiud și Gherla. În continuare, și din cauza unor acte de nesupunere din timpul detenției, a fost trimis la unitățile militare DGSM (Direcția Generală a Serviciului Muncii). Acestea erau unități de muncă unde erau trimiși tinerii de vârstă militară în care regimul nu avea încredere. Se întoarce acasă după trei ani și jumătate și urmează calvarul reintegrării într-o societate care respinge asemenea oameni. În 1962, când sunt desființate dosarele personale de admitere la universități, intră la facultatea de Geografie și Geologie din București pe care o absolvă în 1967. În condițiile perioadei de destindere politică din anii '60 este angajat la serviciul de meteorologie al aeroportului Băneasa, dar în octombrie 1968 reușește să plece din țară. Ajunge la Viena unde obține azil politic, iar în martie 1969 imigrează în Statele Unite. Toate aceste evenimente sunt descrise în cărțile pe care le-a publicat și în diferite articole, analize și eseuri pe care le-a scris.

În exil se alătură cercurilor de refugiați români care luptă împotriva comunismului și în același timp informează autoritățile

occidentale despre situația gravă a țărilor est-europene. În Statele Unite, tânărul refugiat prestează tot felul de munci și se lupta cu greutățile inerente pe care le întâmpină majoritatea emigranților. Apoi este admis să-și facă doctoratul la universitatea Columbia din New York, unde se specializează în studii euro-sovietice și unde obține doctoratul în 1976. În continuare devine profesor asistent la universitatea William Paterson din New Jersey, dar după doi ani renunță la viața academică și se angajează la Washington, ca redactor la serviciul de limba română al postului de radio Vocea Americii. Urmează o carieră în care combină jurnalismul cu activitatea social-politică și universitară. În acea perioadă a scris mai multe cărți, a publicat sute de articole și a susținut numeroase conferințe.

Pe plan românesc, a fost deosebit de activ, în special la New York și la Washington, dar și în alte centre românești din Statele Unite și Canada. Devine președinte al societății *Avram Iancu* din New York și reprezentant la Washington al comitetului *Adevărul despre România*, comitet pe care l-a înființat împreună cu Brutus Coste și sub îndrumarea fostului diplomat român. În același timp, colaborează strâns cu liderii exilului, între care Constantin Vișoianu, Ion Rațiu, episcopul Valerian Trifa, grupul românesc de la Hamilton, Canada, condus de George Bălașu, și Petre Lucaci, președintele Uniunii și Ligii Societăților Românești din America.

La Washington, pe lângă activitatea de redactor la Vocea Americii, inițiază acțiuni de lobby la Congresul SUA și este ales președinte al consiliului parohial al bisericii românești Holy Cross. În această calitate l-a adus la Washington și l-a angajat ca paroh al bisericii, pe părintele Gheorghe Calciu, cu care a avut o colaborare lungă și fructuoasă.

Pe plan politic American, a depus mărturie orală în Congresul Statelor Unite în apărarea țării natale și a elaborat și inserat un număr însemnat de articole documentare în arhivele congresului (*Congressional Records*). În acea perioadă a războiului rece, a respins orice legătură cu autoritățile comuniste de la București, iar reportajele transmise la radio oglindeau relațiile internaționale de la

acea vreme. În primăvara anului 1984, de exemplu, Vocea Americii îl trimite ca reporter pentru a acoperi vizita lui Nicolae Ceaușescu în Canada. Era a doua oară când se întâlnea, cumva, cu Ceaușescu. Prima oară a fost în ziua de 21 august 1968, când s-a aflat în fața balconului Comitetului Central PCR din București, de la care Ceaușescu vocifera împotriva invadării Cehoslovaciei de către trupele Sovietice. Iată cum descrie el acele întâlniri și în special întâlnirea din Canada:

În 1968 Ceaușescu mi s-a părut un individ șiret cu ochi bănuitori și nu mi-a inspirat nicio încredere... În 1984 m-am reîntâlnit cu el (și cu „ea”) pe coridoarele guvernului canadian din Ottawa. Mă simțeam ca în fața unui monstru care în tot cursul iernii precedente ținuse un întreg popor înghețat și înfometat. Eram profund intrigat și mă întrebam de unde are acest individ atâta putere să chinuiască o întreagă națiune? Ceaușescu, situat la doi pași de mine, era vizibil stingherit de privirile mele insistente. Credea, probabil, că vroiam să-l hipnotizez... În zilele următoare a început să se interpună între mine și el generalul Iulian Vlad, care părea și el agitat. Tensiunea a durat pe toată durata vizitei, iar eu trimiteam reportaje zilnice la Washington. Ceaușeștii mi s-au părut doi oameni răătăciți care, în opinia mea, aveau nevoie de ajutor psihiatric... În acele zile m-am întreținut cu generalul Iulian Vlad, șeful securității statului, care voia să pară dur, dar era mai degrabă derutat... Cât de bizară e viața! L-am reîntâlnit pe general la o conferință publică ținută la Târgu Jiu, prin 2015. Fusesem trimis acolo de Universitatea Româno-Americană din București, să susțin un curs intensiv de o săptămână la noua universitate din localitate. Am fost invitat din simplă întâmplare la acea conferință la care vorbitorii principali, generalul Vlad, colonelul Filip și alți câțiva martori ai evenimentelor din decembrie 1989, încercau să-și justifice atitudinea din acele zile sângeroase și să-și susțină nevinovăția. După câțiva ani de închisoare, generalul Iulian Vlad părea acum un bătrânel cumsecade. Am luat și eu cuvântul la conferință și am spus că, așa cum au prezentat vorbitorii situația, ei nu par vinovați pentru

ce au făcut la acele evenimente; sunt vinovați însă pentru ceea ce au făcut, or ceea ce nu au făcut, dar trebuiau să facă, înaintea acelor evenimente... După conferință am schimbat câteva cuvinte cu fostul general. Își aducea bine aminte de mine. Mi-a confirmat ceea ce bănuisem. Ceaușescu a fost rău înfuriat de privirile insistente cu care îl analizasem, de parcă îl prinsesem în flagrant delict. Ceruse să aflu cine sunt și insistase vehement să fiu izolat și blocat... Am trimis zilnic asemenea reportaje la Washington și ulterior am aflat că au fost bine primite de ascultătorii din țară. După ultima zi a vizitei, de data aceasta la Montreal, am intrat într-o biserică catolică și m-am rugat lui Dumnezeu să le lumineze mințile ceaușeștilor și să le îndrepte sufletele pierdute. A fost ultima mea misiune jurnalistică din primii zece ani ai activității la Vocea Americii...

În 1985, Centrul Militar JF Kennedy din Fort Bragg, Carolina de Nord, îi oferă doctorului Nicolae Dima postul de profesor și îl numește director al catedrei de Studii euro-sovietice al centrului menționat mai sus. În perioada de profesorat și, de asemenea, în calitate de lector invitat la alte centre militare Americane, a conceput mai multe paradigme de înțelegere a lumii contemporane, a publicat articole de specialitate și a fost trimis să efectueze studii și observații de teren în America de Sud, Africa și Asia. În iunie 1987, de exemplu, a publicat în revista "Military Intelligence" a armatei Americane, un studiu de previziune geopolitică despre evoluția regimurilor comuniste. Bazându-se pe schimbarea generațiilor, studiul elaborat la mijlocul anilor '80, prevede evenimente explozive în jurul anului 1990. Previziunea sa a declanșat interesul cadrelor militare superioare, dar nu și ale cercurilor Americane care dirjează politica internațională. Acele cercuri nu promovează decât interese proprii care emană din interior și pe care șefii le pot controla și dirija. ND rămâne în postul de profesor până în 1988, când, anticipând schimbări din Europa de Est, revine la Vocea Americii.

Marile mutații survenite în anii '80 și '90 în Europa îi oferă analistului noi perspective și îl determină să-și adapteze atitudinea

la noua situație. Perioada octombrie-noiembrie 1989 îl găsește într-un periplu jurnalistic prin Uniunea Sovietică, unde pentru prima oară ia contact nemijlocit cu sistemul sovietic. Timp de șase săptămâni transmite reportaje – surprinză pentru acele vremuri – de la Moscova, Kiev, Chișinău, Cernăuți, Riga, Leningrad, și în final, de la Helsinki și Stockholm. Misiunea sa la Chișinău a fost o adevărată revelație. A avut prilejul să cunoască liderii societății basarabene de la acea vreme, lideri care trăiau un românism cum nu mai cunoscuse decât în închisoare la Aiud. Ulterior, pe mai mulți dintre acei lideri români i-a adus în vizită în Statele Unite. *„Ei și-au deschis inimile către mine, iar eu, la rândul meu, le-am deschis porțile Americii,”* a afirmat ulterior jurnalistul.

După răsturnările din decembrie 1989, devine un susținător ferm a ceea ce părea să fie o nouă Românie. El pledează viguros pentru re acordarea Clauzei Națiunii celei mai Favorizate și pentru cooptarea României în Alianța NATO. Intervențiile sale se oglindesc în reportajele transmise la Vocea Americii și apar din nou în lucrările legislativului American – “U. S. Congressional Records”. Pe de altă parte și pentru prima oară după 22 de ani, începe să cultive relații cordiale cu reprezentanții diplomați români din Statele Unite, care acum „îi fac curte”. A întreținut asemenea relații cu noii ambasadori români la Washington: Dragoș Munteanu, Mihai Botez, Mircea Geoană și cu însărcinatul special, profesorul Vasile Pușcaș, reputat istoric Clujean și un fin diplomat.

În acea perioadă, jurnalistul Dima revine continuu în țară unde, în calitate de reporter, se întâlnește cu majoritatea noilor lideri politici atât din guvern, cât și din opoziție. Intenția sa declarată era să se repatrieze și să intre în viața politică a țării. În mod cu totul trist, a găsit însă toate ușile închise. După ce și-au făcut jocul și și-au atins scopul, noii guvernanți de la București au întors spatele românilor din exil, care nu le servesc interesele. Situația rămâne neschimbată până în ziua de azi...

Nicolae Dima s-a pensionat de la Vocea Americii în 2001 și fără un ecou favorabil în țară, a plecat în Africa unde a predat la universități din Etiopia și apoi Djibouti. Cariera sa academică

africană s-a încheiat însă brusc după trei ani, în urma unui grav accident. Se întoarce în Statele Unite, se reface și nu renunță nici la cariera universitară și nici la activitatea jurnalistică. Revine în fiecare an în țară și, timp de mai mulți ani, își continuă cariera de profesor la Universitatea Româno-Americană (URA). În același timp, continuă și activitatea de jurnalist și analist, publicând articole geopolitice, atât în Statele Unite, cât și în România. În România devine cofondator al revistei de Geopolitică și publică articole în diferite ziare și reviste. În Statele Unite, devine analist remunerat la publicația Fundației Selous (“Selous Foundation for Public Policy and Research” (SFPPR), din Washington.

Un accident vascular suferit la București, în martie 2018, în timp ce lansa o carte în parlament cu prilejul comemorării unirii Basarabiei cu țara, îi blochează cariera academică. Revine în Statele Unite, se reface din nou și își continuă activitatea jurnalistică și scriitoricească. În ultimii ani a publicat încă trei cărți în limba română, o carte geopolitică în limba engleză și numeroase articole și analize în limbile română și engleză. În prezent, continuă să scrie, să publice și să apară la diferite întâlniri gen Zoom. Recent, la una dintre acestea, el a afirmat zâmbind: *Intenționez să rămân activ până la vârsta de 90 de ani. Deci, mult a fost, puțin a rămas. După aceea... văzând și făcând.*

• • •

Câteva repere ale evoluției profesorului Dima

Studii

- 1954-1956 – Institutul Politehnic București, facultatea de Metalurgie
- 1962-1967 Absolvent al Facultății de Geografie, secția Climatologie, Universitatea București
- 1972-1975 Studii de doctorat, Universitatea Columbia, New York, USA. (Dizertația:
- *Migrarea de la sate la orașe în URSS în perioada postbelică – Implicații Etnice*).
- Specializări: Studii Euro-Sovietice; Studii Inter-Culturale; Studii Geopolitice Globale

Experiență Universitară

- Cursuri oferite pe teme internaționale, inter-culturale, geopolitice și ecologice:
- 1974-1976 – Asistent universitar, William Paterson University, New Jersey, USA
- 1985-1989 – Director pentru Studii Euro-Sovietice, US Army, J. F. Kennedy Special Warfare Center and School, Fort Bragg, North Carolina, USA.
- Toamna anului 2001 – Profesor Vizitator, US Naval War College, Newport, Rhode Island, USA
- 1980-1985 – Special guest speaker, Foreign Service Institute, State Department, Rosslyn, VA, USA
- 1980-1985 – Special guest speaker, US West Point Military Academy, New York, USA
- 2002-2003 – Profesor Vizitator, James Madison University, Harrisonburg, VA, USA

- 2005-2007 – Profesor, St. Mary's University College, Addis Ababa, Ethiopia, Africa
- 2007-2008 – Profesor, Djibouti University, Djibouti, Africa
- 2009-2018 – Profesor Vizitator, Universitatea Româno-Americană (URA) București

Paradigme originale de înțelegere și de transmitere a cunoștințelor

- Post WWII Evolution of East Europe
- The Soviet Political Upheaval of the 1980's
- Breaching Barriers of Cross Cultural Communication
- Understanding Evolution of Knowledge
- Understanding Material and Spiritual Life Goals

Experiență Jurnalistică

- 1975-1985 și 1990-2001 Redactor la Radio Voice of America, Washington, DC (Realizator de programe, autor de rubrici originale, reportaje de teren și numeroase
- interviuri cu personalități internaționale, de la președinți de țări, generali și profesori, până la oameni de rând)
- 2008-2018, Selous Foundation for Public Policy and Research (SFPPR), Washington

Cărți Publicate

- **„Românii și România”**, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului (INST), București, 2021
- **“The United States vs. Russia, 2009-2019”**, St. James's Studies în World Affairs, Academica Press, Washington-London, 2020
- **„Mărturii dedicate Eroilor și Martirilor noștri”**, Editura INST, București, 2019
- **„Maratonul Vieții”**, Editura INST, București, 2018
- **“The Purpose of Life”**, Xlibris, Bloomington, Indiana, US, 2014

- **“A Brief Study of Globalization”**, Xlibris, US, 2013
- **“Culture, Religion, and Geopolitics”**, Xlibris, US, 2010
(Also published în Farsi în Iran)
- **„Jurnal Etiopian”**, Editura Top Form, București, 2007
- **“Journey to Freedom”**, Selous Foundation Press, Washington, DC, 1990
- **“Cross Cultural Communication”**, The Institute for the Study of Man, Washington, DC, 1990
- **“Bessarabia and Bukovina”**, Columbia University Press, East European Monographs, New York: 1982 (Updated, 1991 and 2001)
- **„Amintiri din Închisoare”**, Hamilton, Ontario, Canada, 1974

Articole în limba engleză

(www_sfppr.org, News & Analysis, 2009-2019)

- Heart of Europe: A History of the Holy Roman Empire by Peter Wilson, March 1, 2017
- Is Romania Approaching a Second Revolution? February 13, 2017
- America and the West în the Era of Globalization, January 2, 2017
- Putin Meddling în Eastern Europe and the Middle East, December 5, 2016
- Fixing a U. S. Diplomatic Gaffe: Protests în Romania and Moldova, Sept. 20, 2016
- Is Turkey Changing Sides? August 16, 2016
- În Europe’s Shadow (Review of Robert Kaplan’s book) August 9, 2016
- America, Globalization and Brexit, June 27, 2016
- Russia’s Opposition to U. S. Missile Defense în Romania, June 2, 2016
- A Little Publicized Meeting... May 10, 2016
- Europe’s New Challenge: Wake Up or Break Apart, March 19, 2016

- Squeezing the Buffer Zone between NATO and Russia, March 16, 2016
- Facing a Crucial Election Year: Will Traditional Values Survive? February 29, 2016
- America and the Process of Globalization, October 6, 2015
- Obama's Multicultural America, September 29, 2015
- The Current Refugee Crisis in Europe, September 14, 2015
- New Russian Maneuvers, July 7, 2015
- World Order (Review of Henry Kissinger's book) March 3, 2015
- Russia, NATO and the New Ukrainian Defense Policy, February 10, 2015
- Election in Moldova: A Country Torn... December 10, 2014
- A New Romanian President, December 9, 2014
- The Black Sea-New Battleground between Russia and NATO, November 19, 2014
- The Kurds and the Question of 'Kurdistan,' November 4, 2014
- Putin's Ukraine Policy is Dividing Europe, July 21, 2014
- Ukraine: American Illusion and Russian Delusion, May 7, 2014
- Ukraine: A New Battleground between Russia and the West, March 3, 2014
- The E. U. Vilnius Summit and the Ukraine Fiasco, December 17, 2013
- Vladimir Putin Asserts Russia's Regional Economic Power, October 16, 2013
- EU Enlargement, Russia and U. S. Policy, August 12, 2013
- The New Russian Periphery in Europe: Azerbaijan and U. S. Policy, July 17, 2013
- The United States and Romania: Security Arrangements, June 14, 2013
- Internarium: The Land between the Black and Baltic Sea, March 12, 2013

- Congress and the Sergei Magnitsky Accountability Act, December 16, 2012
- Globalization and the American Patriots, September 10, 2012
- German Chancellor Angela Merkel visits Moldova, August 28, 2012
- About Globalization, July 26, 2012
- The Dismemberment of the Soviet Union- Part 3, September 11, 2011
- The Dismemberment of the Soviet Union- Part 2, September 5, 2011
- The Dismemberment of the Soviet Union- Part 1, August 31, 2011
- Russia's Geopolitical Challenge to NATO, August 22, 2011
- Belarus: Still an Outpost of Tyranny, May 10, 2011
- Biden's Moldova Visit, March 21, 2011
- The Lie of Katyn, January 17, 2011
- Secretary Clinton's Mission to Eastern Europe and the Caucasus, July 23, 2010
- Moscow's Victory Day Military Parades, May 28, 2010
- Katyn Tragedy Redux: Air crash May Also Have Buried Reconciliation, April 20, 2010
- Twenty Years since the fall of the Berlin Wall, December 10, 2009
- Moldova: A Small Country in Limbo, November 15, 2009
- EU Report Concludes Georgia Triggered War, October 17, 2009
- The Russian Invasion of Georgia: One Year Later, August 24, 2009
- Lech Walesa-Vaclav Havel: Leaders of Central-Eastern Europe, July 31, 2009
- Obama's Mission Impossible to Moscow, July 21, 2009
- Moscow's New Game, June 29, 2009
- Turmoil in the Republic of Moldova, May 4, 2009

- U. S. – Georgia Relations: Regaining Territorial Integrity, February 2, 2009
- Russia and Ukraine: Part 2, January 26, 2009
- Russia and Ukraine: Part 1, November 17, 2008

Articole apărute în alte reviste (listă selectivă)

- “The Unexpected Twists of Democracy în Europe”, Newsmax, August 16, 2020
- “Artificial Intelligence”, Newsmax, November 14, 2020
- “America’s Foreign Policy under President Obama”, Geopolitica, Nr. 3, 2010
- “A Journey to the Omo Region of Ethiopia”, The Mankind Quarterly, Winter 2007
- “Iran and the Nuclear Club”, Geopolitica, (<http://www.geopolitic.ro>) Nr. 22, 2007
- “The United States and the War on Terrorism since 9/11”, Geopolitica, Nr. 7, 2004
- “The Black Sea Economic Cooperation Project”, The Journal of Social, Political and Economic Studies,” (JSPES) spring 2003
- Seven Entries în the *Encyclopedia of Eastern Europe*, Garland Press, NY, 2000
- "The Dnestr Republic—A New Geo-Political Game", JSPES, spring 1999
- "Russia, the Caucasus, and Chechnya", JSPES, summer 1995
- "Politics and Religion în Moldova", The Mankind Quarterly, spring 1994
- "Communist Romania: A Model of Social Decay", Military Intelligence, October 1987
- “Eastern Europe: An Area în Crisis,” Military Intelligence, June 1987
- “Contemporary Soviet Modernization and its Implications: 1959-79”, JSPES, 1982

- “USSR: Rural Population Changes”, Geographic Bulletin of India, April-October 1979

Studii Publicate în Analele Congresului American (“U. S. Congressional Records”)

- “The United States, Romania and Moldova”, March 26, 2004
- “NATO Enlargement and the American-Romanian Position”, July 24, 1996
- “Romania’s National Day”, February 1, 1994
- “Bessarabia and Bukovina: The Soviet-Romanian Territorial Dispute”, April 19, 1983
- “Minorities and State Boundaries: The Case of Transylvania”, July 12, 1982
- “Transylvania and the Hungarian Minority”, July 9, 1979
- “The Human Rights of former Romanian Prisoners”, October 14, 1978
- “The Current Status of Emigration în Romania”, September 8, 1976
- “The Bessarabian Question”, Parts I December 9, 1975; Part II May 13, 1976

Prelegeri și Conferințe (Exemple selective)

- „Efectele Globalizării: SUA și România” – Sala IEM, Academia Româna, 12 Aprilie, 2018
- "Soviet Environmental and Political Problems"- Department of National Security and Strategy, US Army, Carlisle Barracks, April 1989
- "Nationality Issues and other Balkan Problems" – Foreign Service Institute, State Department, June 1984
- "Soviet Nationalities: A Case Study" – US Military Academy, West Point, April 1982
- "Southeastern European minorities" – Symposium on Southeastern Europe, Ohio State University, April 1977

- "Comparative Linguistic Assimilation: Soviet Ethnic Groups" – The Annual Convention of Modern Languages Association of America, New York, December 1976

Alte conferințe oferite cu prilejul unor tururi lectoriale

- 29 noiembrie **1989** – James Madison University, Virginia(Contact Dr. Stephen Bowers)
- 14 februarie **1990**- World Affairs Council, San Francisco, (Contact Anne Kingsley)
- 15 februarie – World Affairs Council, Monterey, (Contact Ret. Col. Gregg McGee)
- 5 martie – U. S. Army War College, Carlisle Barracks, Pa. (Col. D. Twining)
- 14 martie – USIA (Briefing for the US Exhibit în the USSR)
- 17 septembrie – James Madison University (Dr. Steve Guemier)
- 8 ianuarie **1991** – Facultatea de Geografie a Universității din București
- 14 februarie – Shorter College, Georgia, (Prof. Terry Morris)
- 21 februarie – USA JFK SWCS, Fort Bragg, NC
- 5 aprilie – U. S. Army War College, Carlisle Barracks, PA
- 26-28 iunie – Conferința internațională „Ribbentrop-Molotov”, Chișinău, Moldova
- 1 iulie – Academia Româno-Americană (ARA), Congresul anual, București
- 6 septembrie – James Madison University
- 25-27 noiembrie – USA JFK SWCS, Fort Bragg
- 19 februarie **1992** – Ethic and Public Policy Center, US Congress, Washington, DC
- 4 martie – Ricks College, Rigburg, Idaho
- 2-3 aprilie – USA JFK SWCS, Fort Bragg, NC
- 1 mai – James Madison University
- 8 mai – US Army War College, Carlisle Barracks, PA

- 30 iulie – Kennan Institute, Smithsonian Institution, Washington, DC
- 11 septembrie – James Madison University
- 3 februarie **1993** – US Army War College, Carlisle Barracks, PA
- 26 martie – Institutul Cultural Român, New York, NY
- 22-24 aprilie – USA JFK SWCS, Fort Bragg (Cpt. Gobble)
- 7 octombrie – James Madison University
- 31 mai **1994** – Smithsonian Institution, Washington, DC
- 30 septembrie – James Madison University
- 26 ianuarie **1996**- James Madison University
- 26 aprilie – "East Europe, Romania, and NATO Enlargement", Symposium on NATO Expansion: The Ethnic Dimension, Rayburn HOB, US Congress
- 30 aprilie **1997** – "NATO and the Geo-Political Importance of Romania," Symposium on NATO Expansion, Embassy of Romania, Washington, DC ... și altele

• • •

Nicolae Dima văzut prin ochii prietenilor
Prof. Univ. Dr. Ing. Nicolae-George Drăgulănescu

În 2021, scriam în prefața mea la ineditul și pertinentul eseu intitulat *Românii și România*

Între pământ și cer – inclus în a 12-a sa carte (a 6-a în limba română) – realizat și publicat de Nicolae Dima, cetățean și profesor român domiciliat în Statele Unite ale Americii din 1969, deci de peste 55 de ani:

„Ajuns în 2021 la frumoasa vârstă de 85 de ani, cu o palpitantă viață trăită pe trei continente (Europa, America de Nord și Africa), posesor al unor inedite și vaste experiențe de viață, în mai multe domenii, Nicolae Dima – autorul prolific al unor remarcabile cărți, studii de specialitate, cursuri, articole și comunicări – mai are de transmis încă multe informații inedite și interesante celor care doresc să-l cunoască și să mai afle sau chiar să învețe ceva util de la el.”

„Cartea intitulată *Românii și România – Între pământ și cer* este un pertinent, credibil și valoros eseu – rezultat al unui demers rațional și onest, documentat și argumentat, din partea unui intelectual cu darul de a se exprima clar, precis, concis și relevant – cu referire la situația României actuale. Lectura lui invită la introspecție, din perspectiva unui potențial efort comun, consensualizat și eficient, de analiză, selecție și decizie pentru refacerea morală, politică și economică a României zilelor noastre. Parcurgerea acestui text esențial și inspirator este o reală plăcere, pe care o datorăm și stilului expresiv, nealterat, viu și nonconformist al profesorului (fost deținut politic al epocii Gheorghiu-Dej), care nu a practicat limba de lemn din România ultimelor cinci decenii, nici „romgleza” tot mai frecvent utilizată, din păcate, în România, după 1989, mai ales de noile generații.”

Considerată de autor ca fiind ultima sa carte, *Românii și România – Între pământ și cer* s-a dovedit a fi practic un impresionant *testament moral* al autorului precum și un necesar *îndreptar*, potențial util viitoarelor generații ale României.

Dar iată că, peste numai 3 ani, în 2024, profesorul Nicolae Dima, ajuns acum la respectabila vârstă de 88 de ani, surprinde publicând o nouă carte în care prezintă multe învățăminte și concluzii ale sale, după o viață personală deosebit de activă și bogată în experiențe și provocări inedite, dar și impregnată de meditație și introspecție la confluența Științelor, Filosofilor și Religiiilor, în căutarea semnificației și scopului vieții omului.

Din lectura integrală și atentă a acestei noi publicații esențiale realizate de profesorul Nicolae Dima putem afla, în esență, că:

Detenția sa în închisorile din România (pedeapsă la care a fost condamnat pe când avea doar 20 de ani!) a reprezentat o experiență foarte utilă și chiar „cea mai semnificativă” a întregii sale vieți, întrucât acolo el „a deschis ochii minții”. Pentru el, închisoarea nu a fost

„însingurare și întuneric”, cum s-ar fi putut presupune, ci a fost o mare „lecție de viață”. Nicolae Dima mărturisește „*Am chiar amintiri pline de semnificație din acele zile. Recitam toate rugăciunile pe care le știam; recitam poeziile pe care le învățasem pe dinafară și, cel mai important, îmi făceam planuri de viitor și călătoream imaginar în toată lumea. Am descris aceste stări în prima mea carte, „Amintiri din închisoare”, scrisă la scurt timp după ce am ajuns în America. ”* „Mult mai târziu mi-am dat seama că recitarea poeziilor și a rugăciunilor reprezentau forme de „evadare” din realitatea închisorii. Nu îmi amintesc când și cum, dar cândva în prima tinerețe, am ajuns la concluzia, consemnată de altfel în volumul menționat, că pământul nu poate fi casa permanentă a sufletului. Adevărata noastră casă e undeva dincolo de materie, unde tindem să ne întoarcem. De acolo venim cu trăsăturile dobândite de-a lungul existenței noastre cosmice. Și acolo tindem să ajungem în mod instinctiv

cu gândurile noastre și visând cu ochii deschiși. Imaginația, poezia, muzica, arta, sunt forme de evadare din realitate.”

Pe parcursul îndelungatei sale vieți, autorul a avut două mari și importante experiențe și atu-uri: *închisoarea politică din România* (din 1956) și *doctoratul din SUA* (la Universitatea Columbia, între anii 1972-1975). El a stat la masă cu președinți de țări, a vorbit cu regi, cu prim-miniștri, cu savanți, cu generali de armate, etc. și nu s-a simțit vreodată mai prejos decât ei. Datorită celor două mari experiențe/ atu-uri menționate, el a putut întotdeauna să ofere personalităților cu care a avut de-a face, numeroase informații importante, utile și inedite pe care aceștia nu le cunoșteau și pentru care ei l-au remarcat și apreciat. Autorul consideră deci că *„Închisoarea mi-a fost programată de cei de dincolo care mi-au alcătuit destinul tocmai pentru a-mi putea împlini scopul pentru care mi s-a acordat viața; pentru a învăța o nouă lecție necesară ascensiunii mele spirituale.”*

De-a lungul anilor, autorul a constatat că are două trăsături majore care îl caracterizează. *„Am crezut întotdeauna în Dumnezeu. Cred că pur și simplu așa m-am născut. În același timp, am crescut de mic copil cu mare dragoste pentru țară. Îmi amintesc foarte bine, de exemplu, de primele mele rugăciuni la vârsta de zece ani, când mă rugam pentru ceva concret. Și îmi amintesc, pentru că mă rugam cu adevărat. Dumnezeu nu a răspuns acelor rugăciuni, dar nu mi-am pierdut credința.”* El chiar recunoaște: *„m-am «certat» de multe ori cu Dumnezeu și m-am revoltat împotriva deciziilor Sale, dar nu L-am putut nega niciodată.”*

El consideră că a trecut prin mai multe procese de tranziție *de la dezvoltarea intelectuală la trăirea spirituală*, altfel spus, *de la rațiune la intuiție*. Aceste procese reprezintă pentru el o evoluție la care toți oamenii participă în mod lent și care îi propulsează, pe neobservate, la un alt nivel de înțelegere a vieții. În cazul său, acel salt rațional a avut loc în mai multe faze și s-a conturat definitiv pe când era profesor la o facultate destinată cadrelor militare din SUA.

Referitor la „întuneric și singurătate”, autorul consideră că acestea nu sunt legate neapărat de închisoare. El recunoaște că *„...uneori, în timpul detenției, în momente de disperare, mă simțeam singur, chiar atunci când eram împreună cu alți camarazi. Singurătatea este, totuși, o stare psihologică. Singurătatea înseamnă lipsa de comunicare de la suflet la suflet și poate surveni în orice împrejurare. Pentru mine, închisoarea nu a fost însingurare și întuneric. A fost o mare lecție de viață”*.

Autorul crede că *„oamenii au început să se trezească și să își dea seama că nimic nu este întâmplător.”* Altfel spus, relațiile de cauzalitate (cauze-efect) specifice diferitelor evenimente la care asistăm sau participăm pot fi – și, de regulă, chiar sunt – mult mai importante decât evenimentele propriu-zise (ca efecte) meritând astfel atenția, discernământul și chiar implicarea comunicatorilor.

Comunicarea umană și credibilitatea acesteia și a comunicatorilor reprezintă aspecte importante pentru profesorul comunicator Nicolae Dima: *„Mult mai târziu am aflat că oamenii încrezători în semenii lor sunt oameni sinceri. Ei cred că dacă ei sunt cinstiți, toți ceilalți sunt la fel. Acest gen de oameni sunt ușor înșelați de escroci, ceea ce s-a întâmplat și în cazul meu. Altfel, mărturisesc că și acum sunt timid în intimitatea mea, dar am învățat să mă controlez, să-mi disimulez simțămintele, să evit prima reacție, de multe ori impulsivă, și să mă port calm.”...„Și mai sunt tentat să cred că numai aici, pe pământ, ne putem îmbogăți spiritual, acest proces fiind unul din scopurile existenței.”*

Preocupat fiind profesional – mai ales în cadrul cursurilor sale de Geopolitică și Comunicare interculturală – de dezvoltarea unui *„model de înțelegere a altor națiuni”*, autorul și-a dat seama că, în prealabil, el ar trebui să răspundă, în mod adecvat și exhaustiv, la cel puțin la două întrebări fundamentale: 1. *„De ce oamenii gândesc, acționează și reacționează diferit de la o țară la alta și de la o situație la alta, chiar atunci când condițiile sunt asemănătoare?”*, 2. *„Ce se poate face pentru a facilita un mai bun dialog intercultural?”*

Astfel, în căutarea răspunsurilor necesare, autorul a ajuns, pe cale intelectuală la ceea ce, inițial credea doar din instinct. El mărturisește onest, lucid și precaut: *„Și mi-am mai dat seama că e foarte greu să convingi un om, în special un intelectual ateu, că, dincolo de cunoscut, pătrundem într-un domeniu care ne depășește rațional și care poate fi atribuit spiritualității. Deci, dincolo de materie, dincolo de simțurile noastre, există o altă dimensiune dovedită științific la nivel cuantic, care merită explorată. Este o dimensiune fizică, energetică și foarte posibil, spirituală. În acest sens, în cursurile mele, nu m-am aventurat în acea lume teoretică și puțin cunoscută. Am rămas la nivel practic, dar le-am oferit cursanților o potecă pe care să o exploreze singuri.”*

Concluziile studiilor și analizelor sale și ele pertinente, clare și pragmatice: *„Practic, din punct de vedere al înțelegerii altor națiuni și al comunicării interculturale trebuie ținut seama de nivelul la care ne aflăm. La nivel material inițial ne putem tocni și ajunge la o înțelegere; la nivel intelectual ne putem pune de acord prin negocieri; dar la nivel spiritual comunicarea e dificilă și compromisul e inacceptabil. Cum poți convinge, de exemplu, un evreu sau un musulman să devină creștin? Modelul pe care l-am dezvoltat recomandă tuturor să se concentreze pe ceea ce facem în mod concret, să negocieze acolo unde este posibil și să evite subiectele și controversile legate de ceea ce credem.”*

Astfel, treptat, pe parcursul mai multor decenii de experiențe și reflexii, autorul a ajuns la alte concluzii importante, chiar definitorii pentru el și care au inspirat titlul acestei cărți remarcabile: *„Evoluția noastră conține o contradicție greu de reconciliat. Dacă la nivel personal, de familie, de clan și național, ne luptăm pentru bunuri materiale, la nivel superior, începem să renunțăm la ambiții și încercăm să ne schimbăm comportarea și să ne apropiem de spiritul divinității. Cum împăcăm ambițiile lumești cu aspirațiile spirituale? Este greu de răspuns. Datoria noastră e să descoperim calea cea mai bună pentru armonizare socială aici și acum, dar și pentru a ne împlini spiritual... dincolo.”*... „Dumnezeu, conștiința supremă, e același pentru toată lumea, iar mesajul Lui este unul

singur. Reveniți acasă!Vă aștept! Înțelegerea mesajului și a drumului de revenire la matcă diferă, însă, de la om la om, de la cultură la cultură și de la religie la religie. Pentru hinduși, de exemplu, întoarcerea la divinitate se face prin reîncarnări multiple ale sufletului. Budiștii regăsesc nirvana prin resemnare și prin renunțare la dorințe și ambiții. Musulmanii speră să ajungă în paradis prin practicarea severă a prescripțiilor Coranului. Noi, creștinii, ne mântuim urmând învățătura și exemplul lui Iisus. Mesajul e același: îndreptarea purtării și comportării pentru a ne câștiga dreptul de întoarcere la creator”.

În final, autorul explică astfel evoluțiile și involuțiile locuitorilor teritoriilor românești pe parcursul ultimelor două milenii, oferind și o recomandare inedită pentru un viitor mai bun al lor: „Noi, românii, am parcurs în istorie un drum greu și plin de obstacole și încă nu am ieșit la liman. Am fost încălcați de barbari. Am fost cotropiți de vecini hrăpăreți. De prea multe ori ne-am dat după vânt și după dușmani. Ne-am deprins cu răul și am rămas cu deprinderi proaste. Pentru mulți dintre noi și mai ales în ultima vreme, minciuna, ipocrizia și lauda fac casă bună împreună. Pentru a supraviețui, unii s-au dedat la furt și înșelătorie. Nu trebuie uitat, însă, că în cele din urmă toți cei cu asemenea deprinderi se înșală pe ei înșiși. Și calvarul nostru continuă. Nici azi, în Uniunea Europeană, nu ne găsim locul și identitatea? Este imperios necesar să ne analizăm și să ne refacem caracterul!”

De remarcat – pe parcursul lucrării – și câteva surprinzătoare și inedite (mai ales pentru români) dezvăluiri, abordări și aprecieri ale autorului – în calitate de onest și lucid cetățean american de origine română, cu o vastă experiență de viață în SUA, bine informat/ documentat și bun cunoscător al realităților americane, românești și mondiale pe parcursul ultimei jumătăți de secol, deci credibil – privind globalizarea, politicianismul american, sionismul și antisemitismul. Spre diferență de unii jurnaliști, profesorul Nicolae Dima apreciază obiectiv: „Globalizarea înseamnă, între altele, eficacitate absolută de la concept și planificare, până la producție și consum. Dacă se ține seama de nevoile materiale ale

oamenilor, globalizarea poate duce la bunăstare. Dacă se urmărește doar profitul, ea duce la realizarea unui rai pământesc pentru o mână de bancheri și, în același timp, la distrugerea omului spiritual. Altfel, globalizarea e frumos ambalată, dar vine cu toate ingredientele celor care vor să abată omul de la calea firească de întoarcere la divinitate. Diavolul nu-l poate atinge pe creator, dar îl lovește în marea Sa creație: Omul. ”

L-am întrebat cândva pe profesorul Nicolae Dima care au fost principalele sale resurse care l-au călăuzit în viață și care i-au dat motivația, energia și imboldul să se zbată în mod continuu pentru tot ceea ce a realizat în viață. Răspunsul său a fost prompt, pertinent și edificator: *„Dragostea mea pentru România și români, dorința mea de-a cunoaște lumea și convingerea mea că viața reprezintă o mare șansă prin care ne pregătim pentru eternitate. ”*

*Prof. univ. dr. ing. Nicolae-George Drăgulănescu,
02 martie 2024,
București*